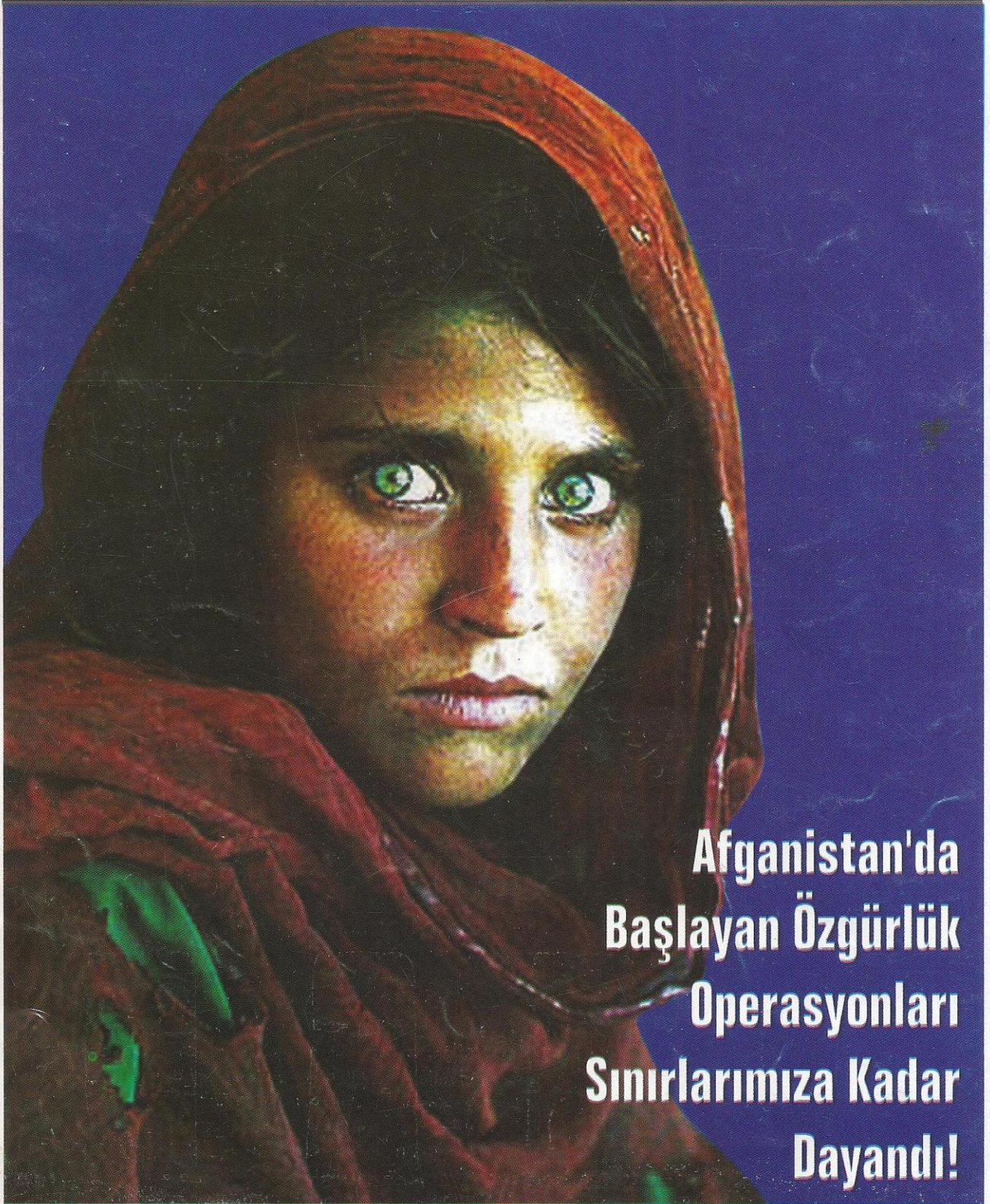

ODAMIZIN KURULUŞUNUN 50. YILI KUTLU OLSUN

BÜLTEN | OCAK – ŞUBAT 2004 SAYI : 14

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
SAMSUN ŞUBESİ YAYINI

**Afganistan'da
Başlayan Özgürlük
Operasyonları
Sınırlarımıza Kadar
Dayandı!**

ALFA LAVAL
BÖLGE DİSTRİBÜTÖRÜ

ALFA LAVAL PLAKALI ISI EŞANJÖRLERİ UYGULAMA ALANLARI

- **Plakalı Boyler**, eşanjör sıcak su hazırlanması Elna ısıtması
- **Đöküm Sanayinde**, İndüksiyon ocağı soğutulması
- Plastik enjeksiyon, ekstrüzyon sektöründe kalıp soğutucusu olarak
- **Yüzey İşleme Sanayi**, Yağ alma, fosfollama, elektro kaplama banyolarının ısıtılmasında
- Yüzme Havuzu Isıtılması,
- **Tekstil Isı Geri Kazanımı**, Boya ve tekstil terbiye işlemlerinde atılan ısının bir sonraki işlemden kullanılması
- **Mekanik Sanayi**, Hidrolik yağların, ceket sularının soğutulması
- **Isıl İşlem Sanayi**, Banyo soğutulması
- **Soğutma Sanayi**, Evaporatör, kondenser olarak

**STOKTAN
ANINDA
TESLİM**

ALFA LAVAL güvenini, tecrübemizle sizlere sunuyoruz.

**PASLANMAZ ÇELİK YER SÜZGEÇİ
VE KANALLARI**

**PASLANMAZ ÇELİKTEN MAMUL
DEPOLAMA VE PROSES TANKLARI**

BUNKER

PROMAK

MERKEZ OFİS
Abay Kunanbay Cad. No:20/2
06700 Kavaklıdere / ANKARA
Tel : 312.468 66 87
Fax: 312.427 54 32
Servis Tel: 312: 354 06 36
e-mail: gemak@gemak.com.tr
www.gemak.com.tr

İMALATLARIMIZ

- Paslanmaz çelik Depolama proses tankları
- Paslanmaz çelik Konveyör bunker götürücüler
- Paslanmaz çelik sıvı gıda eşanjörleri
- Paslanmaz çelik yer süzgeçleri
- Paslanmaz çelik tank aksesuarları
- Paslanmaz çelik ekipman imalatı
- Montaj hizmetleri
- Endüstriyel tesislerin montajı
- Buhar su paslanmaz çelik borulama hizmetleri
- Anahtar teslimi süt ve mamülleri tesisi kurulması

BÜLTEN

OCAK – ŞUBAT 2004

SAYI : 14

MMO Samsun Şubesi Adına
Sahibi

Kadir GÜRKAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Metin KIVIRCI

Bülten Yayın Komisyonu

Aycan TÜRKEL **Levent AYSEVİNÇ**
Ercan YÜZBAŞI **M.Oğuz ÖZKÖROĞLU**
H.İbrahim ATAMER **Mine ŞENK**

Dizgi

Mehmet ŞEN

Yayınlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına aittir. Yazıların yayınlanmasına bülten komisyonu karar verir. Gönderilen yazılar iade edilmez. İlan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir.

YÖNETİM YERİ

**TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
SAMSUN ŞUBESİ**

Bahçelievler Mah. Abdülhak Hamit Cad. Sedat
Simavi Sok. No:2

Tel:0.362.2312750 Fax: 2312751 SAMSUN

Web : www.mmo.org.tr/samsun

E-Mail : samsun@mmo.org.tr

TEMSİLCİLİKLERİMİZ

AMASYA İL TEMSİLCİLİĞİ

Derekocacık Mah. Şair Akif Sok.No:11/6

Tel:0.358.218 49 38 – E-Mail: amasya@mmo.org.tr

Web : www.mmo.org.tr/samsun/amasya

ÇORUM İL TEMSİLCİLİĞİ

Karakeçili Mah.Gazi Cad.Balaban Pasajı.No:53/4

Tel:0.364.225 33 98 – E-Mail : corum@mmo.org.tr

Web : www.mmo.org.tr/samsun/corum

ORDU İL TEMSİLCİLİĞİ

Şarkıye Mah. Atatürk Bul. Sahil Cad. No:152/4

Tel:0.452.225 09 87

E-Mail : ordu@mmo.org.tr

Web : www.mmo.org.tr/samsun/ordu

SİNOP İL TEMSİLCİLİĞİ

Kaleyazısı Mahallesi Hal Binası SINOP

E-Mail : sinop@mmo.org.tr

Web : www.mmo.org.tr/samsun/sinop

TOKAT İL TEMSİLCİLİĞİ

Dabakhane Mah. Gazipaşa Cad. Altbuğra Apt. Zemin Kat

Tel: 0.356.212 51 93 – E-Mail : tokat@mmo.org.tr

Web : www.mmo.org.tr/samsun/tokat

İÇİNDEKİLER

ŞUBE YÖNETİM KURULU ÇALIŞMALARI.....	3
ODA YÖNETİM KURULU ÇALIŞMALARI	9
MMO MÜHENDİSLİK DİSİPLİNLERİ ANKET SONUÇ RAPORU	9
İZMİR ŞUBE HİZMET BİNASININ AÇILIŞI	17
TMMOB ÇALIŞMALARI	18
TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2003 SONUÇ BİLDİRGESİ	18
KYTK GERİ ÇEKİLMELİ, HALKIMIZIN TALEPLERİNİ İÇERECEK GERÇEK BİR REFORM HAZIRLANMALIDIR	23
ŞEHİR GÜNDEMİ	25
DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI İL VE İLÇE MERKEZLERİNDEKİ HAVA KİRLİLİĞİ İSTATİSTİKLERİ İLE İLGİLİ 2002-2003 KIŞ SEZONUNA (EKİM- MART) AIT KÜKÜRTDİOKSİT (SO ₂) VE PARTİKÜLER MADDE (DUMAN) YOĞUNLUKLARINI AÇIKLADI.....	25
SAMSUN DOĞAL GAZ DAĞITIM LİSANS İHALESİ YAPILDI	27
SAMSUN SANAYİ FİRMALARI	29
APAYDIN METAL, YURT DIŞI PAZAR ARAYIŞINDA.....	29
HALISA, “YUMOŞ” MARKASIYLA İHRACAT YAPIYOR.....	29
ÜLKE GÜNDEMİ	30
TÜRK GEMİ İNŞA SANAYİSİ – ZOR ZAMANLARDA BÜYÜDÜ	30
HAZİRAN TÜRKİYE İÇİN ÇOK ÖNEMLİ.....	34
DÜNYA GÜNDEMİ	35
BEYAZ SARAY’I KORKUTAN RAPOR.....	35
MESLEKİ MAKALELER	38
TEKNOLOJİDE ISI TRANSFER LİDERİ PLAKALI ESANJÖRLER	38
MÜHENDİSLİK VE MİMARİNİN EŞGÜDÜMÜ- TESİSAT VE YALITIM ALANINDAKİ GELİŞMELER, EĞİLİMLER	41
MAKİNA TASARIM VE İMALATI ALANINDA AVRUPA BİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ VE MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI.....	44
HAFIF, ÇEVRE DOSTU VE AKILLI OTOMOBİLLER	49
ENERJİ GÜNDEMİ	51
UCUZLUK SIRASINA GÖRE SANAYİDEKİ KULLANIM İÇİN YAKIT FİYATLARININ KARŞILAŞTIRILMA TABLOSU	51
UCUZLUK SIRASINA GÖRE KONUTLARDAKİ KULLANIM İÇİN YAKIT FİYATLARININ KARŞILAŞTIRILMA TABLOSU	52
EKONOMİ GÜNDEMİ.....	53
IMF NE DERSE YAPILACAK.....	53
MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER	54
SİSTEMATİK YAKLAŞIMLAR	55
BİLGİ EKONOMİSİ" NDE MÜŞTERİ YÖNETİMİ	55
ÜYELERDEN HABERLER	59

BASKI : HÜRRİYET OFSET

Tel/Fax : 0.362.4322440 SAMSUN

SUNUŞ

Sayın Meslektaşlarım, Makina Mühendisleri Odası Samsun Şubesinin değerli üyeleri;

17-18 Ocak 2004 tarihlerinde yapılan 7.Dönem Samsun Şube Olağan Genel Kurulu ve seçimleri sonrası sizlerin tercihlerinizle göreve gelmiş bulunmaktayız.

Katılımcı bir anlayışla, birlikte üretmek birlikte uygulama yapılması düşüncesini kendine hedef koyan Şube Yönetim Kurulumuz, 6.Dönem Şube Yönetim Kurulumuz döneminde başlatılan kurumsallaşma, eğitim ve ilgili kurumlar ile olan diyalogun geliştirilmesi çalışmalarına ağırlık vererek çalışmalarına devam edecektir.

Hedeflediğimiz bu çalışmalarımızda, sizlerin de Şube Komisyonlarında aktif görev alarak, birikimlerinizi ve enerjilerinizi Odamıza aktarmanız en büyük isteğimizdir.

Ekolojik Dengenin bozulduğu, gelişmiş ülkelerin ucuz enerji ve hammadde kaynaklarına sahip olabilmek için “Özgürlük-Barış Operasyonları”ni peşi sıra yapmakta olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Kültürel birikimi ve yer altı zenginliklerini dikkate aldığımızda, sıranın bir gün bize de gelebileceğini unutmamamız gerekir.

Sağlıklı bir ekonomik yapıya ulaşamadığımız ülkemizde, 31.12.2004 yılında sona erecek olan IMF ile stand by anlaşmasının yenilenmeyerek,çözümleri ülkemiz gerçeklerinde ve birikimlerinde aramak daha akılcı olacaktır. Toplumların kendi ürettikleri çözüm önerilerine daha çok sahip çıkarak başarıya ulaştıkları bir bilimsel gerçektir.

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK’ün 6 Mart 1922 tarihinde TBMM’inde yapmış olduğu konuşmayı hatırlayacak olursak;

“Efendiler! Bir şeyin zararıyla, bir şeyin imhasıyla yükselen şeyler, bittabi o şeyden zarara uğrayanları alçaltır.

Hakikaten Avrupa’nın bütün ilerlemesine, yükselmesine ve medeniyetleşmesine karşılık Türkiye tam tersine gerilemiş ve düşüş vadisine yuvarlanmıştır.

Artık vaziyeti düzeltmek için mutlaka Avrupa’dan nasihat almak, bütün işleri Avrupa’nın emellerine göre yapmak, bütün tersleri Avrupa’dan almak gibi birtakım zihniyetler belirdi.

Halbuki,

***HANGİ İSTİKLAL VARDIR Kİ ECNEBİLERİN NASİHATLARIYLA,
ECNEBİLERİN PLANLARIYLA YÜKSELEBİLSİN?***

Tarih böyle bir hadiseyi kaydetmemiştir.” demişti.

Teknoloji üretmek bunu dünyanın kullanımına sunabilen, halkının refah ve kültür seviyesini gelişmiş ülkeler mertebesine çıkararak demokrasiyi kendi içinde özümseyebilmiş bir TÜRKİYE temennisiyle.....

Kadir GÜRKAN
Makina Mühendisleri Odası
Samsun Şubesi Başkanı

ŞUBE YÖNETİM KURULU ÇALIŞMALARI

ŞUBE OLAĞAN DENETLEMESİ YAPILDI

9 Ocak 2004 Cuma Günü Şube Olağan Denetlemesi, Oda Denetleme Kurulu Üyesi Yıldırım ÇAKAR ve Metin YÜCEL tarafından gerçekleştirildi.

VI.Dönem Şube Yönetim Kurulu'nun faaliyetlerine ilişkin yapılan son denetleme; 2004 yılı bütçesi ve uygulamaları hakkında bilgi alış verişinde bulunuldu.

YENİ ŞUBE HİZMET BİNAMIZIN AÇILIŞI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

VI.Dönem Şube Yönetim Kurulu tarafından Odamıza ve Üyelerimize kazandırılan Şube Hizmet Binası'nın tefrişatı tamamlanarak 10 Ocak 2004 Cumartesi günü hizmete açıldı.

Yaklaşık 280 m² kapalı alana sahip olan hizmet binasına açılışı VI.Dönem Şube Başkanımız Sn. Sabri SAMANGÜL ve üyemiz, Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Sn.Ruhat ÇETİNKAYA tarafından gerçekleştirildi.

Üyelerine ve kamuya daha modern bir anlayışla hizmetin esas alındığı binada, 70 kişilik MİEM Kurs salonu, Teknik Ofis, OBYS Ofisi, Üye Bekleme ve Dinlenme Odası, Yönetim Kurulu ve Komisyon Toplantı Salonu ve Bilişim Ofisi bulunmaktadır.

Yaklaşık 250 üyemizin katılımının sağlandığı açılış, birlik ve beraberlik havasında gerçekleşti.

VII.DÖNEM ŞUBE OLAĞAN GENEL KURULU VE SEÇİMLERİ YAPILDI

17 Ocak 2004 Cumartesi günü VII.Dönem Şube Olağan Genel Kurulu DSİ 7.Bölge Müdürlüğü Konferans Salonunda yapıldı.

Divanın teşekküründen sonra açılış konuşmasını yapan VI.Dönem Şube Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Sabri SAMANGÜL, Yönetime gelirken üyelerimize taahhüt edilen hizmetleri yerine getirdiklerini ve VII.Dönem Şube Yönetim Kuruluna aday olmayacağını açıkladı.

VI.Dönem Şube Sekreteri Kadir GÜRKAN, Şubemizin 2 yıllık faaliyetleri hakkında, Genel Kurula katılan üyelerimize bilgi verdi.

VI.Dönem Şube Yönetim Kurulu Mali Çalışmaları hakkında dönemin Şube Saymanı Ahmet BİLAL katılımcı üyelere bilgi verdi.

Genel kurula katılan üyelerimizden Mutlu GÜNAL, Hayri BAHADIR, Hasan KIZILAY, Aycan TÜRKEL, Kerim SEZER ve Kadir TARHAN söz alarak VI.Dönem Şube Yönetim Kurulu çalışmalarını değerlendirerek VII.Dönem Şube Yönetiminden beklentilerini ifade ettiler.

VI.Dönem Şube Yönetim Kurulunun Oy Birliği ile aklanmasından sonra VII.Dönem Şube Yönetim Kurulu seçimleri için Divan Kuruluna iki ayrı listenin başvurusu gerçekleşmiştir.

18 Ocak 2004 Pazar günü DSİ 7.Bölge Müdürlüğü Konferans Salonunda yapılan seçimlere toplam 440 üyemiz katılmış ve seçimi Kadir GÜRKAN'ın öncülüğündeki liste 316'ya 110'luk sonuçla kazanmıştır.

Şubemize kayıtlı üyelerimizin % 49,38'nin katılımı ile gerçekleşen olağan seçimlerimiz birlik ve beraberlik havasında geçmiştir.

VII.DÖNEM ŞUBE YÖNETİM KURULU ÇALIŞMAYA BAŞLADI

21 Ocak 2004 Çarşamba günü Seçim Mazbatalarını İl Seçim Kurulundan alan ŞYK Üyeleri aynı gün toplanarak VI.Dönem Şube Sekreteri Kadir GÜRKAN'dan yönetimi devralmış ve görev dağılımı yapmıştır. Yapılan görev dağılımı sonucu,

Kadir GÜRKAN

Şube Yönetim Kurulu Başkanı

Bayram KARASU

Şube Yönetim Kurulu Başkan V.

Metin KIVIRCI

Şube Yönetim Kurulu Sekreter Üyeliği'ne

Köksal KULEYİN

Şube Yönetim Kurulu Sayman Üyeliği'ne

Ebru İŞİTAN

Şube Yönetim Kurulu Üyeliği'ne

Emin SİPAHİ

Şube Yönetim Kurulu Üyeliğine

Mehmet MUTLU

Şube Yönetim Kurulu Üyeliği'ne

oy birliği ile seçilmiştir.

VISSMANN'DAN ÜYELERİMİZE BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

23 Ocak 2004 Cuma günü, VISSMANN Isı Teknikleri Ticaret A.Ş. firması üyelerimize yönelik ürün tanıtım toplantısını Samsun Büyük Otel'de gerçekleştirdi.

Viessmann Isı Ekipmanları ile LG İklimlendirme Cihazlarının tanıtımının yapıldığı toplantıya üyelerimiz yoğun ilgi göstermiştir.

DOĞALGAZ İÇ TESİSAT MÜHENDİS YETKİLENDİRME KURSU DÜZENLENDİ

26-27-28 Ocak 2004 tarihleri arasında üyelerimize yönelik doğalgaz iç tesisat mühendis yetkilendirme kursu düzenlendi.

Oda kurs öğretilerimizden Tarık DEMİRAY tarafından sunumu yapılan kursumuza toplam 31 üyemiz katılım sağlamıştır.

DOĞAL GAZ VE SAMSUN KONULU SÖYLEŞİ YAPILDI

Samsun ilimizin Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhalesinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yapılması sonucu mevcut durumu değerlendirmek ve üyelerimizi bilgilendirmek amacıyla Doğal Gaz ve Samsun Konulu Söyleşi 29 Ocak 2004 Perşembe günü Şube Seminer salonunda yapılmıştır.

60 üyemizin katılımının gerçekleştiği söyleşide üyelerimize Şube Başkanımız Kadir GÜRKAN tarafından, Doğal Gaz Piyasası Kanunu, Piyasa Aktörleri ve Uygulamaları hakkında bilgi verilmiştir.

SANAYİ KAZANLARI YARDIMCI PERSONEL YETİŞTİRME KURSU DÜZENLENDİ

Petrol Ofisi A.Ş. Tesisat Müdürlüğü personeline yönelik "Sanayi Kazanları Yardımcı Personel Yetiştirme Kursu" 26-31 Ocak 2004 Tarihleri arasında düzenlenmiştir.

ŞUBE YÖNETİM KURULU ÇALIŞMALARI

Kursun sunumu Şubemiz Üyesi Şinasi KURANEL tarafından Şube Seminer Salonumuzda icra edilmiş olup uygulamalı bölümü Petrol Ofisi A.Ş. Tesisat Müdürlüğü Tesislerinde gerçekleştirilmiştir.

İŞ MAKİNALARI OPERATÖR YETKİLENDİRME KURSLARIMIZ DEVAM EDİYOR

9 Şubat 2004 Pazartesi günü Yeşilyurt Demir Çelik San.ve Tic.Ltd.Şti. Personeline yönelik "Tavan Vinci" konusunda İş Makinaları Operatör Yetkilendirme Kursu düzenlendi.

Kursun sunumu Oda Öğreticilerimizden Şefik Yılmaz GENÇ tarafından gerçekleştirildi.

TCDD Liman İşletme Müdürlüğü ve Petrol Ofisi A.Ş. Tesisat Müdürlüğü personeline yönelik İş Makinaları Operatör Yetkilendirme Kursu düzenlendi.

Kursun Sunumu Oda Öğreticilerimizden Şefik Yılmaz GENÇ tarafından gerçekleştirildi.

GELENEKSEL BAYRAMLAŞMA MERASİMİMİZ ŞUBE HİZMET BİNAMIZDA YAPILDI

Geleneksel hale gelen bayramlaşma merasimimiz 3 Şubat 2004 Salı günü Şube hizmet binamızda yapıldı.

Üyelerimizin yoğun ilgi gösterdiği bayramlaşma merasiminde Şube Yönetim Kurulumuz ile üyeler arasında fikir alış veriş gerçekleştirildi.

SAMSUN VALİSİ ZİYARET EDİLDİ

11 Şubat 2004 Çarşamba günü Samsun Valisi Mustafa DEMİR VII.Dönem Şube Yönetim Kurulu tarafından makamında ziyaret edilmiştir.

Sıcak, bir ortamda gerçekleşen ziyarette, Vali Sn.Mustafa DEMİR'e Şubemiz tarafından hazırlanan "Samsun ve

Doğal Gaz” Konulu rapor sunularak valiliğin uygulamada koordinasyonun içinde yer alması gerektiği vurgulanmıştır.

İlimizde, gerek Doğal Gaz Uygulamaları gerekse Tersane Projesi nedeniyle, eğitilmiş ara eleman ihtiyacının doğacağına belirtildiği ziyarette, Şubemizin kamuya vermekte olduğu eğitimler gündeme getirilmiş ve her iki konuda da çalışmalar yapıldığı ifade edilmiştir.

SAMSUN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI ZİYARET EDİLDİ.

11 Şubat 2004 Çarşamba günü Samsun Büyükşehir Belediye Başkanımız ve üyemiz Sn. Yusuf Ziya YILMAZ Şube Yönetim Kurulumuzca makamında ziyaret edilmiştir.

Ziyaret esnasında ilimizde yapılacak olan Doğal Gaz Uygulamaları ve Büyükşehir Belediyesi sınırlarının genişletilmesi konuları görüşülerek karşılıklı temennilerde bulunulmuştur.

ŞUBE AİTM KOMİSYONU TOPLANDI

VII.Dönem Şube AİTM Komisyonu, 16 Şubat 2004 Pazartesi günü Şube Hizmet Binasında toplandı.

T.C.Sanayi Bakanlığı'nın TSE Başkanlığı'na yetki devri sonrası yapılacak olan uygulamalar ve karşılaşılabilecek olan problemlerin masaya yatırıldığı toplantıya, TSE Samsun Mahalli Temsilciliği'nde görev yapmakta olan üyemiz Yük.Mak.Müh. Hasan ÇELEBİ'de katılmış ve komisyon üyelerimize bilgilendirme yapmıştır.

MEKANİK TESİSAT UZMAN MÜHENDİS YETKİLENDİRME KURSU DÜZENLENDİ

16-22 Şubat 2004 Tarihleri arasında üyelerimize yönelik, Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Yetkilendirme Kursu düzenlendi.

Kursun sunumu Şubemiz üyelerinden Kerim SEZER tarafından gerçekleştirilmiş olup toplam 17 kursiyer katılmıştır.

YANGIN SÖNDÜRME VE ALGILAMA SİSTEMLERİ SEMİNERİ YAPILDI

16 Şubat 2004 Pazartesi günü, Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile yapılan ortaklaşa çalışma sonucu, üyelerimize yönelik “Yangın Söndürme ve Algılama Sistemleri” Konulu eğitim semineri düzenlenmiştir.

Seminerin sunumu, Siemens San. Ve Tic.A.Ş. firması Bina Teknolojileri Satış Yöneticisi Elk.Müh. Osman KOSİFOĞLU Tarafından verilmiş olup üyelerimizin yoğun katılımı gerçekleşmiştir.

KAMU YÖNETİMİ TEMEL KANUNU YASA TASARISI KONULU PANEL DÜZENLENDİ

Meclis gündeminde görüşülerek bu günlerde 40 maddesi kabul edilen yasa tasarısının, kamu çalışanlarının iş güvencesini ortadan kaldıracağı, üniter ve sosyal devlet yapısını bozacağı konularının üyelerimize aktarılması konusunda 18 Şubat 2004 Çarşamba günü Gazi Sahnesi'nde panel düzenlenmiştir.

Palelin yöneticiliği Şubemiz Üyesi Mine ŞENK tarafından yapılmış olup, TMMOB İKK Dönem Sekreteri Selami ÖZÇELİK, Kesk Dönem Sözcüsü Yusuf İNCE, MemSen Dönem Sözcüsü Lütfi ŞENOCAK ve Kamusen İl Başkanı İsmet

ÇİFTÇİ Panelist olarak katılım sağlamışlardır.

ORDU İL TEMSİLCİLİĞİMİZE YENİ HİZMET BİNASI ALINDI

Şubemiz bünyesinde bulunan Ordu İl Temsilciliğimizin üyelerimize ve kamuya daha iyi hizmet verebilmesi amacıyla Temsilcilik Hizmet Binası alımı gerçekleştirildi.

20.01.2004 tarih 2027 nolu Oda Yönetim Kurulu Onayı ve 23.01.2004 tarih 343 nolu TMMOB Yönetim Kurulu Onayı ile gerçekleştirilen Temsilcilik Hizmet Binamızın alımı 46.000.000.000 TL'lik bedel ile gerçekleştirilmiştir.

Şarkıye Mahallesi, Atatürk Bulvarı. Sahil Caddesi No:152/4 Ordu adresinde bulunan temsilcilik binamızın gerekli bakım-onarım işlerinin tamamlanmasından sonra Nisan 2004'te hizmete açılması planlanmaktadır.

ODA YÖNETİM KURULU ÇALIŞMALARI

MMO MÜHENDİSLİK DİSİPLİNLERİ ANKET SONUÇ RAPORU**SUNUŞ**

Ülkemizde genelde üniversite eğitimi, özelde ise mühendislik eğitimi, sanayi gelişiminden üniversite yönetimlerine, genel devlet politikalarından eğitim politikalarına kadar pek çok sorunla birlikte gelişmiş, şekillenmiştir. Bu yıl beşincisi düzenlenen bu sempozyumda Makina Mühendisleri Odası'nın makina mühendisliği eğitimindeki yerinin fotoğrafı makina mühendisleri tarafından nasıl görülüyor izlemeye çalıştık.

Ülkemizin dört bir tarafında makina mühendisleri işyerlerinde ziyaret edilerek geniş bir anket çalışması yapıldı, bu çalışmanın makina mühendisliği eğitimini içeren kısımlarını raporda sunuyoruz.

Rapor sonuçları Makina Mühendisleri Odası'nın gelecek dönemlerdeki çalışmalarına ışık tutacaktır.

GENEL BİLGİ

Araştırma; Haziran - Ağustos 2003 tarihleri arasında Türkiye genelinde 39 il'de, yüz yüze görüşme metoduyla gerçekleştirilmiştir.

Örneklerin ve anket formunun hazırlanmasını A&G Araştırma Şirketi, saha çalışmalarını ise TMMOB Makina Mühendisleri Odası üstlenmiştir. Veri girişi ve raporlama yine A&G Araştırma tarafından yapılmıştır.

illere ve bölgelere göre sonuçlar detaylı incelenmiş, araştırmanın tutarlılığı gözlemlenmiştir.

Ekte, araştırma raporunun mühendislik eğitimi ile ilgili bölümleri yer almaktadır. Araştırma raporunun tümü daha sonra Odamız tarafından kitap olarak yayınlanacaktır.

ÖZET**MESLEKİ BİLGİLER**

- Görüşülen Mühendislerin %88,3'ü Makina, %9,1'i Endüstri veya sanayii mühendisidir.
- Endüstri veya sanayii mühendisleri arasında kadınların oranı diğer mühendislik dallarındaki kadınların oranından fazladır.
- Makina Mühendislerinin yaş ortalaması 37,3 olurken Uçak ve Uzay mühendislerinin yaş ortalaması 29,7'dir.
- Ankete katılan mühendislerin %29,4'ünün mesleki uzmanlık alanı Tesisat, %21,4'ünün Makina, %12,7'sinin işletme vs.dir.
- Görüşülen mühendislerin %62,8'i lisans eğitiminden sonra alanında bir eğitim gördüğünü söylemiştir.
- Mühendislerin öğrencilik yıllarında en çok takip ettikleri yayın %21,4 ile TMMOB'nin yayınlarıdır. Bunu %13,2 ile üniversite yayınları %3,0 ile yabancı kaynaklı yayınlar takip etmektedir.
- Mezun olduktan sonra takip edilen yayınlar arasında da öğrencilik yıllarında olduğu gibi TMMOB'nin yayınları ilk sırada yer almakta (%35,4).
- Ankete katılan mühendislerin %31,1'i Eğitimi sırasında aldığı bilgiyi "Orta ölçüde" kullandığını söylerken %4,7'si "Hiç kullanmadığını" ifade etmiştir.
- Makina mühendisleri bu soruya ortalamanın üzerinde "tecrübemle işyerimde kazandım" cevabını verirken işletme mühendisleri "Orta - Sınırlı ölçüde" cevaplarını ortalamanın üzerinde söylemiştir.
- Ankete katılan mühendislerin %19,1'i eğitimini aldığı mühendislik dalını seçtiği için pişmanlık duyduğunu belirtmiştir.
- "Mühendislik mesleğini seçmiş olmaktan pişman mısınız?" sorusuna "Evet pişmanım" diyen mühendislerin %28,8'i Ücretlerin

tatminkar olmamasından dolayı bu mesleği seçmekten pişman olduklarını belirtmişlerdir.

- Mühendislerin %64,7'si mesleki doyuma ulaşabilmek için en önemli kriterin "Ücret" olduğunu düşünmekte. Bu cevabı sırasıyla "Yetki ve sorumluluk" (%46,8) ve "Projeleri gerçekleştirme özgürlüğü" (%41,6) cevapları takip etmektedir.
- Yaş yükseldikçe "Projeleri gerçekleştirme özgürlüğü" ile "Yetki ve sorumluluk" cevapları ortalamanın üzerine çıkarken, 30 yaş altı gençler "Kariyer ve ilerleme politikası" ile "Çalışma şartları" cevaplarını ortalamanın üzerinde söylemektedir.
- Aylık gelir azaldıkça "Ücret" cevabı ortalamanın üzerine çıkarken, aylık gelirin yükselmesiyle "Kariyer ve ilerleme politikası" ile "Projeleri gerçekleştirme özgürlüğü" cevapları ortalamanın üzerine çıkmaktadır.
- "Ücret" sadece Evli mühendisler tarafından ortalamanın üzerinde söylenmiştir (%65,3).
- Mühendislerin %36,7'si kendisini hem sosyo - kültürel hem de gelir olarak orta dilimde görmektedir.
- Kendisini hem sosyo - kültürel hem de gelir olarak üst dilimde gören mühendislerin aylık ortalama gelirleri 3,450 Milyar TL. olurken, sosyo - kültürel olarak üst gelir olarak alt dilimde olduğunu düşünen mühendislerin ise ortalama aylık gelirleri 1,273 Milyar TL.'dir.

ÜNİVERSİTELERDE VERİLEN MÜHENDİSLİK EĞİTİMİ VE TMMOB'NİN TUTUMU

- "Üniversitelerde mühendislik eğitim programları uygulanırken Makina Mühendis/eri Odasının görüş ve önerileri de alınmalı"
 - %72,6 Tamamen katılıyorum, %5,3 Kesinlikle katılmıyorum
 - Bu görüşe tamamen katılıyorum diyenler ortalamanın üzerinde Makina mühendisleri (%75,6).
 - Yaş yükseldikçe tamamen katılıyorum diyenler ortalamanın üzerine çıkmakta (-

30 yaş %70,7, 40-50 yaş %77,0 tamamen katılıyorum).

- Makina Mühendisleri Odasına üye olanlar ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katıldığını ifade ederken (%75,7) üye olmayanlar ise ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katılmamaktadır (%6,9).
- "Mesleki disiplinsizlik, üniversitelerdeki eğitim programlarına Makina Mühendisleri Odasının müdahale edememesinden kaynaklanıyor"
 - %18,0 Tamamen katılıyorum, %26,4 Kesinlikle katılmıyorum
 - Bu görüşe tamamen katılıyorum diyenler ortalamanın üzerinde Makina mühendisleri (%19,3).
 - Yaş yükseldikçe tamamen katılıyorum diyenler ortalamanın üzerine çıkmakta (-30 yaş %14,4, 30-40 %15,4, 40-50 yaş %24,0 tamamen katılıyorum).
 - Makina Mühendisleri Odasına üye olanlar ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katıldığını ifade ederken (%19,1) üye olmayanlar ise ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katılmamaktadır (%27,8).
- "Çok sayıda niteliksiz mühendis yetiştirecek üniversiteler yerine az sayıda nitelikli mühendis yetiştirecek üniversiteler açılmalı"
 - %75,6 Tamamen katılıyorum, %5,8 Kesinlikle katılmıyorum
 - Bu görüşe tamamen katılıyorum diyenler ortalamanın üzerinde Uçak, Uzay, Endüstri ve Sanayii mühendisleridir.
 - Makina Mühendisleri Odasına üye olanlar ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katıldığını ifade ederken (%77,5) üye olmayanlar ise ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katılmamaktadır (%7,2).
- Üniversite eğitimi paralı olmalı"
 - %6,8 Tamamen katılıyorum, %72,5 Kesinlikle katılmıyorum
 - Bu görüşe tamamen katılıyorum diyen mühendislerin aylık ortalama geliri 1,872 Milyar iken kesinlikle katılmıyorum diyen

mühendislerin aylık ortalama gelirleri 1,585 Milyar TL.dir.

- "Üniversite eğitim - öğretim dili Türkçe olmalı, Yabancı dil eğitimi ayrıca verilmeli"
 - %57,7 Tamamen katılıyorum, %17,8 Kesinlikle katılmıyorum
 - Yabancı dil bilmeyen mühendisler bu görüşe ortalamanın üzerinde katıldıklarını ifade ederken, en az bir yabancı dil bilen mühendisler bu görüşe katılmadıklarını ortalamanın üzerinde söylemiştir.
- "Üniversitelerde mühendislik eğitiminde meslek dersleri azaltılıp, uygulamalı derslere ağırlık verilmeli, yani eğitim uygulamalı olmalı"
 - %62,0 Tamamen katılıyorum, %6,1 Kesinlikle katılmıyorum

YAYINLARIN TAKİBİ

- En çok okunan dergi türleri %58,6 ile Mühendislik dergileri - Bültenler, %38,4 ile Bilim - Teknik dergileri, %18,6 ile Ekonomi dergileri.
- En çok takip edilen teknik ya da sektörel yayın Mekanik Tesisat dergileri (%11,4), TMMOB yayınları (%10,8), imalat dergileri (%5,7).

MESLEKİ BİLGİLER MESLEĞİNİZ NEDİR?

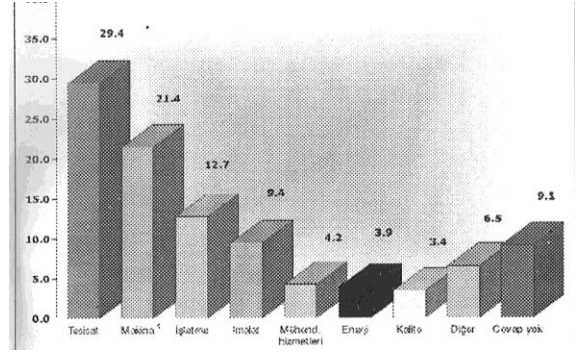
Soru : Mesleğiniz nedir?

	Mühendis Sayısı	%
Makina Mühendisi	1255	88,3
Endüstri veya Sanayi Mühendisi	129	9,1
Uçak veya Uzay Mühendisi	21	1,5
İşletme Mühendisi	17	1,2
Toplam	1422	100,0

- Görüşülen Mühendislerin %88,3'ü Makina, %9,1'i Endüstri veya sanayi mühendisidir.
- Endüstri veya sanayi mühendisleri arasında kadınların oranı diğer mühendislik dallarındaki kadınların oranından fazladır.

MESLEKİ UZMANLIK ALANI?

Soru : Mesleki uzmanlık alanınız nedir?

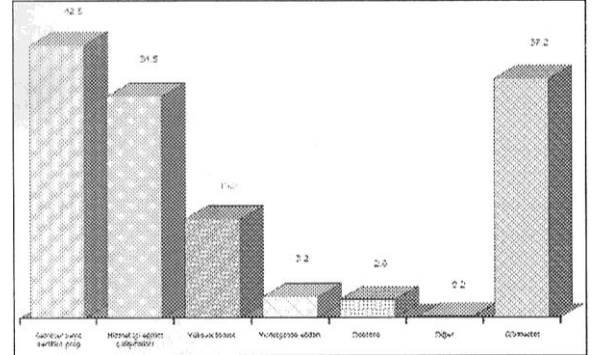

'Asansör, iş makineleri, otomotiv, hidrolik-pnömatik vs.

- Ankete katılan mühendislerin %29,4'ünün mesleki uzmanlık alanı Tesisat, %21,4'ünün Makina, %12,7'sinin işletme vs.dir.

LİSANS EĞİTİMİNDEN SONRA ALANINDA EĞİTİM GÖRDÜ MÜ?

Soru : Lisans eğitiminizden sonra alanınızda bir eğitim gördünüz mü?

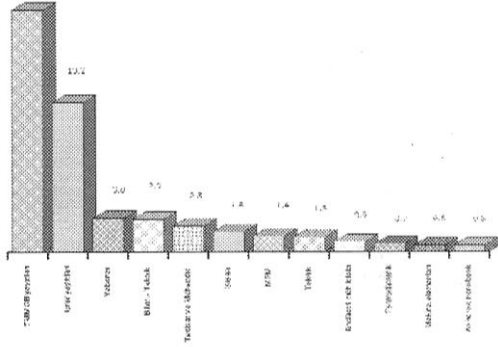

Birden fazla cevap verilebildiği için toplam 100,0'den farklıdır.

Soru : Peki mezun olduktan sonra, iş hayatında mesleğinizle ilgili faydalandığınız en önemli yayınlar nelerdir?

- Görüşülen mühendislerin % 62,8'i lisans eğitiminden sonra alanında bir eğitim gördüğünü söylemiştir.

Soru : Öğrencilik yıllarında mesleğinizle ilgili faydalandığınız en önemli yayınlar nelerdi? Hatırlıyor musunuz -söyler misiniz?

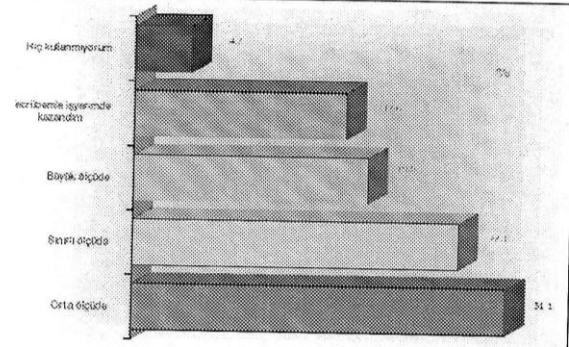

Soru : Peki mezun olduktan sonra, iş hayatında mesleğinizle ilgili faydalandığınız en önemli yayınlar nelerdir?

	%
MMO Yayınları	35,5
Tesisat ve Mühendis	8,2
Yabancı Kaynaklı Yayınlar	4,6
Isısan Yayınları	4,1
Üniversite Yayınları	3,2
Doğalgaz	3,2
Teknik Yayınlar	2,3
Termodinamik	1,7
Makina Elemanları	1,3
Makina Metal	1,1
Demirdöküm	1,1
Ashorea Handbook	1,1
Endüstri Mühendisliği El Kitabı	0,9
Bilgi İşlem Dergileri	0,7
Otomasyon	0,7
MPM Yayınları	0,6
Bilim-Teknik Dergisi	0,5
Asansör	0,5
Isıtma-Soğutma Dergileri	0,5
Makina Tek	0,4
Tekstil Kitapları	0,4
Makina-Metal Magazin	0,4
Chip	0,3
Renault Yayınları	0,2
Mühendislik Bilgileri	0,1
Power Engineerzng	0,1
Alarko Yayınları	0,1
Automatic Disayn	0,1
Pulp And Paper	0,1
Mukavemet	0,1
Diğer	7,7
Cevap Yok	40,0

- Mezun olduktan sonra takip edilen yayınlar arasında da öğrencilik yıllarında olduğu gibi TMMOB'nin yayınları ilk sırada yer almakta (%35,4).

Soru : Mühendislik eğitimi sırasında aldığınız bilgiyi ne oranda kullanıyorsunuz?

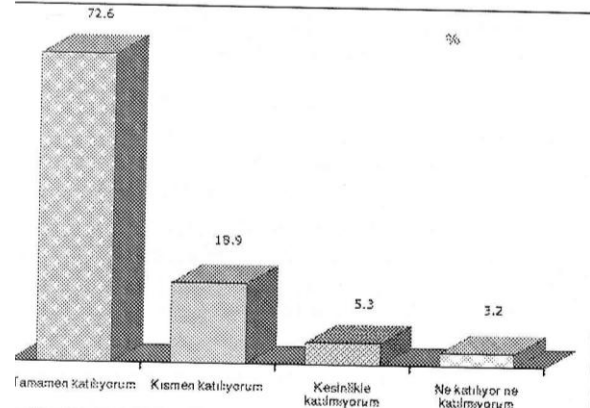
"Mesleki disiplinsizlik, üniversitelerdeki eğitim programlarına Makina Mühendisleri Odasının müdahale edememesinden kaynaklanıyor."

- Ankete katılan mühendislerin %31,1'i Eğitimi sırasında aldığı bilgiyi "Orta ölçüde" kullandığını söylerken %4,7'si "Hiç kullanmadığını" ifade etmiştir.

ÜNİVERSİTELER - MMO

Soru : Şimdi size okuyacağım cümlelerin her birine katılıp katılmadığınızı lütfen söyleyiniz?

- "Üniversitelerde Mühendislik eğitim programları uygulanırken, Makina Mühendisleri Odasının görüş ve önerileri de alınmalı."

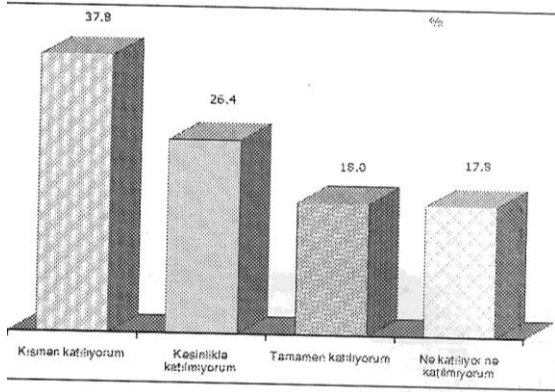
Bu görüşe tamamen katılıyorum diyenler ortalamasının üzerinde Makina mühendisleri (%75,6).

Yaş yükseldikçe tamamen katılıyorum diyenler ortalamasının üzerine çıkmakta (-30 yaş %70,7, 40-50 yaş %77,0 tamamen katılıyorum).

Makina Mühendisleri Odasına üye

olanlar ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katıldığını ifade ederken (%75,7) üye olmayanlar ise ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katılmamaktadır (%6,9).

- “Mesleki disiplinsizlik, üniversitelerdeki eğitim programlarına Makina Mühendisleri Odasının müdahale edememesinden kaynaklanıyor.

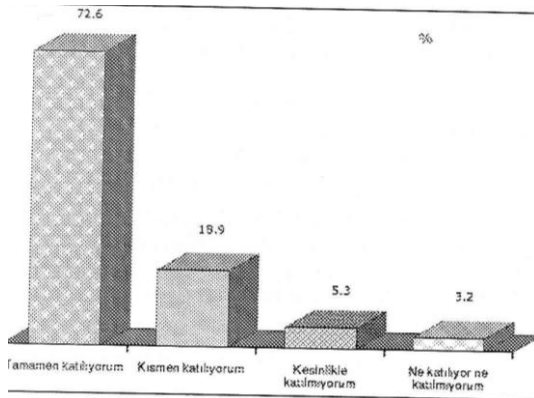

Bu görüşe tamamen katılıyorum diyenler ortalamanın üzerinde Makina mühendisleri (%19,3).

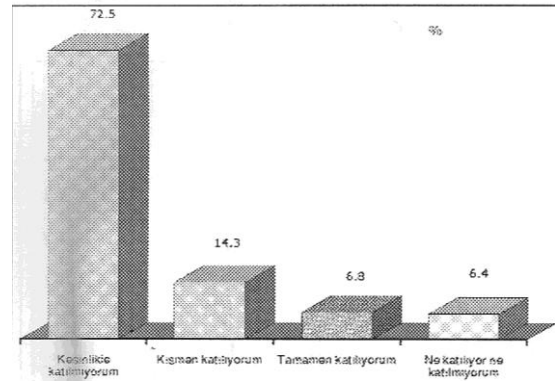
Yaş yükseldikçe tamamen katılıyorum diyenler ortalamanın üzerine çıkmakta (-30 yaş %14,4, 30-40 %15,4, 40-50 yaş %24,0 tamamen katılıyorum).

Makina Mühendisleri Odasına üye olanlar ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katıldığını ifade ederken (%19,1) üye olmayanlar ise ortalamanın üzerinde bu görüşe kesinlikle katılmamaktadır (%27,8).

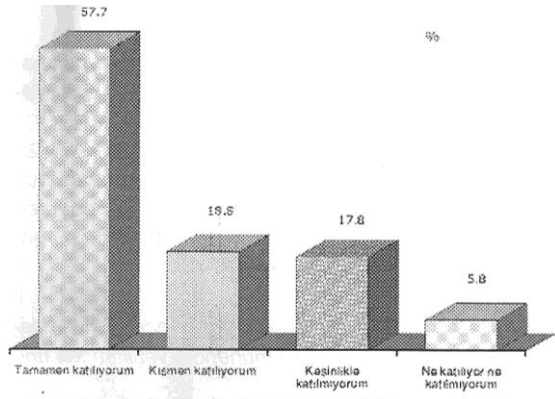
- "Çok sayıda niteliksiz mühendis yetiştirecek üniversiteler yerine az sayıda nitelikli mühendis yetiştirecek üniversiteler açılmalı"

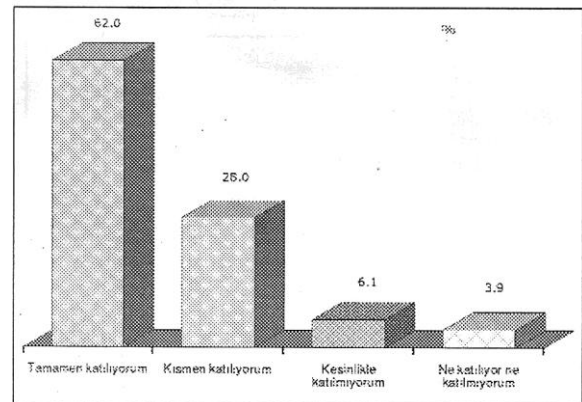
- "Üniversite eğitimi paralı olmalı"

- "Üniversitelerde eğitim - öğretim dili Türkçe olmalı, Yabancı dil eğitimi ayrıca verilmeli"

- "Üniversitelerde mühendislik eğitiminde meslek dersleri azaltılıp, uygulamalı derslere ağırlık verilmeli, yani eğitim uygulamalı olmalı"

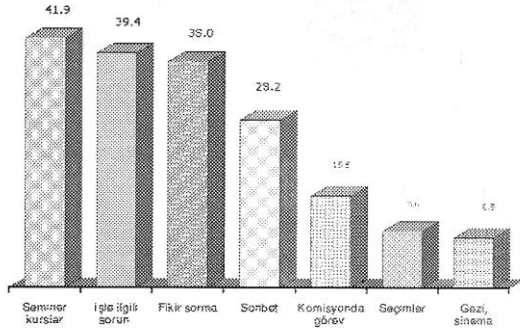
TMMOB ÜYELİK - GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASINA ÜYELİK?

Soru : TMMOB Makina Mühendisleri Odasına üye misiniz?

	%
Evet Üyeyim	77,8
Hayır Üye Değilim	22,2
Toplam	100,0

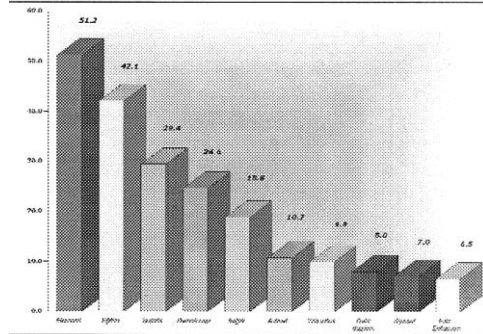
Soru : Daha çok hangi amaçlarla TMMOB Makina Mühendisleri Odasına gidirsiniz?

TMMOB Makina Mühendisleri Odasına giden mühendislerin %41,9'u Seminer ve kurslara katılmak, %39,4'ü İşle ilgili çeşitli sorun olduğunda, %38,0'i Fikir sorma, danışma vs. amacıyla odaya gittiklerini belirtmişlerdir.

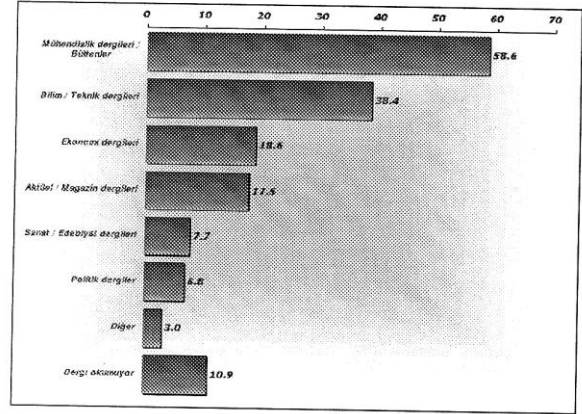
Gençler seminer ve kurslara katılmak, fikir sorma - danışma, işimle ilgili çeşitli sorun ve zorluklardan dolayı giderim cevaplarını ortalamanın üzerinde söylerken 40 yaş ve üzerindeki sohbet, dinlenme, arkadaş görme, seçimlere katılma ve komisyonlardaki görevlerinden dolayı odaya gittiklerini ortalamanın üzerinde söylemiştir.

Soru : Sizce Türkiye'nin çözülmesi gereken en önemli 3 sorunu nedir?

YAYINLARIN TAKİBİ

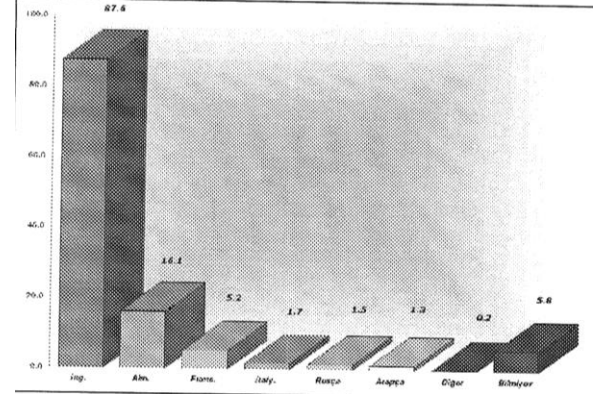
Soru : Dergi okur musunuz? Okuyorsanız ne tür dergiler okursunuz?

- Görüşülen mühendislerin %10,9'u herhangi bir dergi okumamaktadır.

KİŞİSEL ÖZELLİKLER

Soru : Yabancı dil biliyor musunuz? Biliyorsanız hangi yabancı dili / dilleri biliyorsunuz?

- Ankete katılan mühendislerin %94,2'si en az bir yabancı dil bilmektedir.

Ne düzeyde Yabancı Dil Biliyor?

	İngilizce	Fransızca	Almanca	Toplam
Mühendislikle ilgili yayınları izleyebilecek düzeyde	49,2	30,8	30,0	44,4
Günlük konuşmaları sürdürecektir düzeyde	46,8	19,2	27,5	42,2
Çeviri yapabilecek düzeyde	28,3	11,5	16,3	25,4
Çok iyi düzeyde biliyorum	9,4	7,7	11,3	8,9
Çok az biliyorum	21,6	50,0	51,3	22,6

DEMOGRAFİK VERİLER

GÖRÜŞÜLEN MÜHENDİSLERİN DEMOGRAFİK VERİLERİ

	%
Cinsiyet	
Erkek	89,2
Kadın	10,8
Yaş	
-30 yaş	31,6
30 – 40 yaş	32,4
40 – 50 yaş	22,3
50 yaş ve üzeri	13,7
Ortalama Yaş	36,6
Medeni Durum	
Evli	66,4
Bekar	32,1
Boşanmış/Dul	1,5
Çocuk Sayısı(Evli-Boşanmış/Dul)	
1 çocuk	30,8
2 çocuk	39,6
3 ve üzeri çocuk	9,3
Çocuğu yok	20,2
Ortalama Çocuk Sayısı	1,76
Eşinin Mesleği (Evli)	
Çalışıyor	42,7
Çalışmıyor	57,3
Aylık Gelir	
- 1 Milyar	18,6
1 – 1,5 Milyar	18,4
1,5 – 2 Milyar	16,1
2 – 3 Milyar	14,3
3 Milyar ve Üzeri	7,7
Cevap Yok	25,0
Ortalama Gelir (Milyar TL)	1,639
Bölge	
Marmara	35,9
İç Anadolu	30,9
Ege	16,9
Akdeniz	8,3
Karadeniz	5,2
Güneydoğu	1,5
Doğu Anadolu	1,3

ARAŞTIRMA KAPSAMINDA GÖRÜŞÜLEN MÜHENDİSLERİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

	Görüşülen Mühendis Sayısı	%
İstanbul	148	29,4
Ankara	288	20,3
İzmir	107	7,5
Manisa	74	5,2
Eskişehir	58	4,1
Adana	55	3,9
Konya	42	3,0
Kayseri	38	2,7
Denizli	33	2,3
Bursa	30	2,1
Mersin	26	1,8
Samsun	24	1,7
Hatay	22	1,5
Diyarbakır	21	1,5
Zonguldak	21	1,5
Kocaeli	19	1,3
Edirne	16	1,1
Antalya	15	1,1
Muğla	12	0,8
Trabzon	10	0,7
Sakarya	9	0,6
Erzurum	8	0,6
Aydın	8	0,6
Çankırı	8	0,6
Kırıkkale	6	0,4
Yalova	6	0,4
Uşak	6	0,4
Balıkesir	5	0,4
Giresun	5	0,4
Elazığ	5	0,4
Rize	5	0,4
Karabük	4	0,3
Bartın	4	0,3
Malatya	4	0,3
Tekirdağ	4	0,3
Çanakkale	3	0,2
Kastamonu	1	0,1
Kırklareli	1	0,1
Siirt	1	0,1
Toplam	1422	100,0

SONUÇLAR

- Üniversitelerde mühendislik eğitim programları uygulanırken Makina Mühendisleri Odası'nın görüş ve önerileri alınmalıdır.
- Çok sayıda niteliksiz mühendis yetiştirecek üniversiteler yerine az sayıda nitelikli mühendis yetiştirecek üniversiteler açılmalıdır.
- Üniversite eğitimi parasız olmalıdır.
- Üniversitelerde eğitim-öğretim dili Türkçe olmalı, yabancı dil eğitimi ayrıca verilmelidir.
- Üniversitelerimizde mühendislik eğitiminde uygulamalı derslere ağırlık verilmeli, eğitim uygulamalı olmalıdır.
- Makina mühendislerinin öğrencilik yıllarında faydalandıkları en önemli yayınlar sıralamasında Oda yayınları en fazla oranla ilk sıradadır. Üniversitelerimizde Oda yayınları referans kaynağı olmuştur.

- Makina mühendislerinin iş hayatlarında meslekleriyle ilgili olarak faydalandıkları yayınlar MMO yayınlarıdır.
- Ülkemizde çözülmesi gereken en önemli üç sorundan (1. ekonomi, 2. Eğitim, 3. İşsizlik) eğitim, ikinci sırada gelmektedir.

Yukarıda belirtilen ve sempozyum sürecinde çıkacak sonuçların üzerinde oda olarak durmayı, mühendislerimizin ve mühendis adaylarımızın sorunlarının çözümünde onlarla uğraş vermeyi görev biliyoruz.

Bu sorunların aynı zamanda ülkemizin Eğitim, Ekonomi ve Sanayi politikalarıyla iç içe olduğunun bilinciyle, ülke gündemine de müdahaleyi bu güne kadar olduğu gibi bu günden sonra da üyelerimizle, meslektaşlarımızla birlikte gerçekleştirmeye çalışacağız.

KAHVE MOLASI**RÜZGAR ESTİĞİNDE DAHI UYUYABİLİRİM**

Yakışıklı genç bir adam Amerika'nın batısındaki bir çiftliğe iş başvurusunda bulunmuştu. Çiftliğin sahibi ona özelliklerini sorduğunda genç adam kendine güvenen bir edayla şöyle cevap vermişti:

"Rüzgar estiğinde dahi uyuyabilirim" Bu söz yaşlı çiftlik sahibinin kafasını çok karıştırmıştı, fakat bu zeki genç adamdan da çok hoşlanmıştı bu yüzden onu işe aldı.

Birkaç gün sonra yaşlı çiftlik sahibi ile karısı gece yarısı çok sert ve şiddetli bir rüzgarla uykularından fırladılar. Bir sorun çıkma ihtimaline karşı her yeri kontrol etmeye başladılar. Pencere ve kapıdaki kepenklerin sıkıca kapatılıp kancalarının yerlerine takıldığını gördüler. Kalın ağaç kütükleri ise sıra sıra şöminenin yanına dizilmişti. Tarım araçları güvenli bir şekilde hangara yerleştirilmişti. Traktör garajdaydı. Ahırın kapısı düzgün bir şekilde kapatılmış ve kilitlenmişti. Hatta içerideki tüm hayvanlar oldukça sakinler. Genç adam hemen ilerdeki kulübesinde huzurlu bir şekilde uyuyordu.

İşte o anda yaşlı çiftlik sahibi, genç adamın o gün ona ne demek istediğini anlamıştı.

"Rüzgar eserken dahi uyuyabilirim" Çünkü genç adam fırtınasız güzel günlerde bir gün şiddetli bir fırtına ile çiftlikteki her şeylerini kaybedebileceklerini düşünerek işlerini o kadar bağlılıkla ve düzgün bir şekilde yapmıştı ki, en sert, en şiddetli fırtına dahi esse yatağında huzurla uyuyabilirdi.

Acaba bunu hangimiz gerçekten yaşamımızda uygulayabiliyoruz? Yapabildikleriniz değil, bir gün gerçekten yapamadığınız şeyler güneş battığında size baş ağrısı verir.

İZMİR ŞUBE HİZMET BİNASININ AÇILIŞI

MMO İzmir Şubesi'nin yapımını yürüttüğü İş, Sosyal - Kültürel Etkinlik, Kongre ve Sergi Merkezinin İş Merkezi Bölümünün açılışı gerçekleşti. Şube Başkanı Doğan ALBAYRAK, "kongreler ve fuarlar kenti olmasını özlediğimiz İzmir'e bu önemli altyapıyı kazandırmaktan onur duyuyoruz. Kongre Merkezini en kısa zamanda tamamlayacağız. Elimizdeki satışa sunulan alanların satışıyla tamamlanma süresini hızlandırarak ve kentimizden, kentlilerimizden yeterli desteği görmemiz halinde Kongre Merkezini 15 Nisan'da bitirebiliriz" dedi.

Açılışı yapılan İş Merkezinde 50 ve 100 metrekarelik 110 adet büro bulunuyor. Büroların yüzde yetmişisi satılmış durumda. Birinci, altıncı ve sekizci kattaki büroların blok satışı öngörülmekte. Bunun yanı sıra üçüncü katta 50 m², dördüncü katta 150 m², yedinci katta 150 m² satılabilir büro alanı mevcut. Büroların metrekare satış bedeli KDV dahil 1250 EURO. 15 Şubat'tan itibaren metrekare fiyatın KDV dahil 1350 EURO'ya yükseltilmesi planlanıyor.

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI TÜZÜĞÜNÜN 79 MADDESİ

“Yıllık üye ödentisi, her takvim yılı içinde, peşin olarak veya Oda Yönetim Kurulu'nca saptanarak duyurulan belirli aylarda olmak üzere, en çok dört (4) eşit taksitle ödenir. Emekli veya maluliyet aylığı alıp çalışmayanlardan, askerlik görevini yapanlardan askerlik süresince, yurt dışına çıkanlardan yurt dışında kaldıkları sürece ve lisans üstü öğrenim yapanlardan öğrenimleri süresince üye ödentisi alınmaz. Geçmiş yıllara ait üye ödenti borçları, borcun ödendiği tarihteki üye ödentisi miktarı üzerinden alınır.”

Yukarıdaki Tüzük Maddesi Gereğince:

Değerli Üyelerimiz! Aralık ayı sonuna kadar üye aidat borcunuzu kapatmadığımız takdirde yeni yıla girildiğinde; **geçmiş yıllara ait aidatlar, yeni yılda belirlenen aylık aidat miktarı üzerinden hesaplanır.** Bu konunun dikkate alınmasını diler üye aidatlarınızı Şubemize/Temsilciliklerimize nakit veya kredi kartı ile ödeyebileceğinizi hatırlatır çalışmalarınızda başarılar dileriz.

NOT : 2004 Yılı aylık üye aidat miktarı 3.500.000 TL.dir.

TMMOB ÇALIŞMALARI

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2003 SONUÇ BİLDİRGESİ **19-20 Aralık 2003/Ankara**

Küreselleşme, içinde yaşadığımız döneme damgasını vuran kapitalizmin çok uluslu şirketler aracılığıyla dünya boyutunda kurduğu ekonomik egemenliğin son aşamasıdır. Gelişmiş ülkeler mal, hizmet ve sermayeyi ülkeler arasında olağanüstü bir hızla dolaştırarak, gelişmekte olan ülkelerin ekonomisini, sanayisini ve çalışanlarını büyük çapta etkilemekte, politik ve toplumsal dengeleri bozarak, gelir dağılımını kötüleştirmektedirler. Spekülatif sermayenin olağanüstü boyutlara ulaşarak verimli sermaye yatırımlarının önlediği, işsizliği arttırdığı, neden olduğu ekonomik krizlerin yıkıcı etkileri ile çalışanları yoksullaştırdığı açıktır. Özellikle son on yılda çalışanların sosyal hakları budanmış, ücretleri azalmış, refah düzeyi düşmüş ve tüm ülkelerde en üstte yaşayan %5 oranındaki kesim, büyük bir rantta ve sömürü artı değerine sahip olmuştur.

Küreselleşme aynı zamanda, tekellerin aşırı kâra dayanan birikimi için savaş, gerginlik, çevre sorunları, dünya kaynak ve değerlerinin yağması demektir. Bu talana karşı koymak isteyenleri yok etmek, temel strateji olarak çok uluslu şirketler tarafından benimsenen ana politikadır. Bu amaçla sendikasılaştırma, uluslar arası tahkim yoluyla, IMF/Dünya Bankası baskısıyla özelleştirme ve rant ekonomisini egemen kılma gelişmekte olan ülkelerin geleceğini ipotek altına almaktadır. Ülkemizde de giderek artan bir ivmeyle sanayi yatırımı azalmakta, işsizlik oranı büyümekte, çıkan krizlerin sık ve dayanılmaz boyutları yoksullaşma sürecini kronik hale getirmektedir. Son dönemlerde ekonomik göstergelerde gözlenen iyileşmelerin temelinde yatırım, teknolojik gelişmeler gibi nedenler değil iş gücü üzerindeki baskılar yer almaktadır. Bu çerçevede istihdam daralmakta, işsizlik artmakta ve ücretler gerilemektedir. Bu durumdan mühendisler de büyük çapta etkilenmektedir.

AB'ye üye olma sürecinde, gümrük birliğine geçişte olduğu gibi, uyum paketi yürürlüğe konmakta, sanayi tesisleri Avrupa'nın taşeronu olarak düşük katma değerli ürünlerle ihracata zorlanmaktadır. Teknoloji düzeyini artıracak, AR-GE çalışmalarını hızlandıracak, yeni ürün veya ürün geliştirmeye dayalı bir araştırma politikası saptayacak, mühendisleri verimli, üretken ve söz sahibi kılacak bir yapılanmaya engel olunmaktadır.

İşte böyle bir dönemde toplanan TMMOB Sanayi Kongresi 2003'ün amacı, "Küreselleşme ve AB Süreçlerinin Ülke Sanayi ve Mühendislerine Etkileri"ni tartışmaya açmak, sorunları ortaya koymak sanayileşmenin geleceğine yönelik önerileri tüm boyutlarıyla ele almak olarak belirlenmiştir. Etkinlik 2001'de yapılan "Küreselleşme ve Sanayileşme" kongresinin devamı olup yine küreselleşme ve AB sürecindeki sanayinin ekonomik, toplumsal, teknik, teknolojik faktörlerini irdelemektedir. Kongrenin bu amaca yönelik kapsamı;

- Sanayi Kongrelerinin Tarihsel Geçmişi
- Türkiye Sanayiinde Vizyon 2023'ün Önemi

- Türkiye’de AR-GE ve İnovasyonu Zorunlu Kılan Nedenler ve Mühendislik Misyonu
 - AB Sürecinde Teknoloji ve Teknoloji Politikaları
 - AR-GE Çalışmalarında Üniversite-Sanayi İşbirliği
 - Türkiye AB İlişkileri Çerçevesinde Sanayide Mevzuat Düzenlemeleri
 - AB Sürecinde İstihdam, İşgücü Piyasaları, Çalışma Yaşamı ve Sendikal Hareket
 - Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımlarının Ülke Sanayi ve Mühendislere Etkileri
 - Küreselleşme, Sanayileşme ve Mühendisler
 - Yabancı Sermaye Katma Değer, Dışa Bağımlılık İlişkileri
 - Sanayi ve Çevre, Mevzuat, Sanayiciye Gelen Çevre Yükümlülükleri, Vizyon 2023 Teknoloji Öngörülerinde Sanayi Çevre İlişkileri
 - Sektör Araştırmaları (Makina İmalatı Sektörü dahil yedi sektör araştırması)
- olarak tespit edilmiş ve kongre bu konuları ayrıntılı olarak inceleyerek tartışmıştır.

Makina Mühendisleri Odası tarafından TMMOB adına düzenlenen Sanayi Kongresi 2003, 19-20 Aralık tarihlerinde Ankara Milli Kütüphane toplantı salonunda toplandı. Bu kongre kapsamı içinde yapılan “TMMOB Sanayi Kongreleri Düünden Geçmişe” başlıklı sunumda 2001 yılından 1962’ye kadar gerçekleştirilen 13 kongre değerlendirilmiş ve 200 sayfalık bu çalışma katılımcılara Oda yayını olarak dağıtılmıştır. Kongrede toplam 21 bildiri ve sektör araştırmaları oturumunda 7 sektör Araştırma Raporu sunuldu. İki gün süren etkinliğin son oturumu ise tartışma ve sonuç bildirgesi için önerilere ayrıldı. TMMOB, MMO ve Yürütme Kurulu başkanlarının konuşmaları ile kongre kapandı. İlginin ve katılımın hiç azalmadığı kongremizde tartışmalar ve bildirimler ile kapsamı belirlenen konular her yönüyle incelendi ve öneriler sunuldu.

Kongre sonunda, bildiri, araştırma ve tartışmalarla ortaya konan saptamalar doğrultusunda oluşturulan sonuç ve öneriler aşağıda belirlenmiştir.

- Ülkenin kalkınması, işgücünün tam istihdamı, refah düzeyinin artırılması ve çalışana insanca yaşama koşulları sağlanması için en önemli olgu sanayileşmedir. Ülke kaynaklarının etkin ve doğru kullanıldığı, sanayiye ayrılan yatırım paylarının artırılarak tüm bölgelere yayıldığı, çevre faktörü ihmal edilmeksizin, teknolojinin düzeyinin geliştirilerek yüksek katma değerli ürüne öncelik verildiği, mühendisin yatırım ve üretimde söz sahibi olduğu bir sanayileşme politikasının yürürlüğe konulması zorunludur.
- Gümrük Birliği sürecinin ardından başlayan ve ülkedeki tüm toplumsal, ekonomik yaşamı büyük ölçüde etkisi altına alan AB’ye aday olma sürecinin doğru değerlendirilmesi önemlidir. AB adaylığı sürecinde ülkemizin kaynak, sanayi ve insan potansiyelinin öncelikle ele alınması ve 2023 vizyonunda bu önceliklerin yer alması öngörülmelidir. Gümrük Birliği; yatırımların sanayiye yönelmesini önlemiş, ülkede ithal malların tüketilmesini sağlayarak atıl kapasite ve maliyet enflasyonu yaratmıştır. Ayrıca

ülkemizdeki sanayileşme politikalarında büyük ölçüde engel teşkil etmiştir. AB'ye geçiş sürecinde sanayi yeniden yapılanmak zorundadır.

- Ülke sanayinin önceliklerinin saptanmasında ve yeniden yapılanmasında, teknolojik gelişimi, üretim süreçlerinin yenilenmesini ve ürün geliştirilmesini sağlayarak ve yeni ürün tasarımına yönelik mühendislik yapısını kuracak AR-GE çalışmaları teşvik edilmelidir. Ülkemizde AR-GE faaliyetlerine ayrılan payın eşik değer olarak kabul edilen GSMH'nın %1'i seviyesine getirilmesi zorunludur. İnovasyon (yenilikçi gelişmeler) ve AR-GE çalışmalarında Altıncı Çerçeve Programı fonlarından yararlanılmalıdır.
- Üniversite, sanayi, meslek odaları ve sektör kuruluşları arasında işbirliği yapılması, sanayinin sorunlarının tartışılması ortak çalışmaların oluşması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi için zorunluluktur. Bunun örneklerinin olumlu etkileri kongrede ortaya konulmuştur.
- Avrupa Birliği'ne yönelik uyum yasalarında Teknik Mevzuatın AB'ye göre düzenlenmesi, tek taraflı bir baskı aracı olmaktan kurtarılmalıdır. Türkiye koşulları, sanayinin yapısı, firmaların finansal bunalımı ve ihracat olgusu birlikte değerlendirilmeli ve ürünlerin, Avrupa'nın taşeronluk anlayışı ve fason işleme sistemine göre imalatı önlenmelidir. Yüksek katma değerli sanayi ürünü, ihracatta temel kriter olarak belirlenmelidir.
- Küreselleşmenin mantığı gereği, AB sürecinde özelleştirilmelerin hızlandırılması baskısı kamuya ait tesislerin yok pahasına satılmasına ve karlı pek çok kuruluşun talan edilmesine, kaldı ki özelleştirmeden sağlanan gelir, özelleştirme için yapılan masrafları dahi karşılamamaktadır, doğal kaynaklarımızın uluslar arası tekellerin eline geçmesine, sanayi ürünleri üreten mevcut fabrikaların çok uluslu sermaye kuruluşlarının eline geçmesine, istihdam hacminin daralmasına, dolayısıyla bilimsel, teknolojik gelişmelerin engellenmesine neden olmaktadır. Devletin vergiden yoksun kalmasına fırsat vermektedir. Bu uygulamaların ülkemizdeki son örneklerini TEKEL ve Seydişehir Alüminyum olarak vermek mümkündür. Dolayısıyla Seydişehir Alüminyum Entegre tesisleri ve TEKEL'in yağmalanmasına engel olunmalıdır.
- Türkiye'nin stratejik tesisleri, TEKEL, TÜPRAŞ, PETKİM, TÜRK TELEKOM, Seydişehir Alüminyum vs. özelleştirme adı altında çok uluslu şirketlere peşkeş çekilmektedir. Ulus arası emperyalist tekeller IMF, Dünya Bankası ve DTÖ aracılığıyla gelişmekte olan ülkelere yapısal uyum politikaları dayatılarak bu ülkelerdeki kamu yatırımlarının özelleştirilmesini hızlandırmaktadırlar. Dünya tekellerinin ve çok uluslu şirketlerin egemenlilerinin bu düzeye ulaşmasının demokrasideki olumsuz etkilerini de gözden ırak tutmamak gerekir.
- Doğrudan yabancı sermaye yatırımları; Türkiye'de sanayinin tüketim malları sektörüne, turizme, bankacılığa, sigortacılığa yani üretken olmayan, istihdamı daha karlı alanlarına gelmekte ve pek çok firmayı ucuza kapatmaktadırlar. Bu durum da dahil her türlü avantaj sağlayacak kolaylıklar yapılmakta, çalışma teknoloji bölgeleri yasası, serbest bölgeler yasası, yabancı sermaye yasası ile talan hızlanmaktadır. Ülkemizde doğrudan yabancı sermaye yatırımları yeni yatırımlar olmayıp daha çok mevcut firmaların çok uluslu

şirketler tarafından satın alınması şeklinde karşılık bulmaktadır. Bunun da istihdama ve yatırımın artırılması konusunda olumlu bir etkisinin olmadığı açıkça görülmektedir.

- Halen üretim yapmakta olan tesislerin çevreye zararını önleyecek mevzuat ciddi bir biçimde ele alınmalı, sorumluluk kargaşası önlenmeli ve uygulamada devletin teşviki esas alınmalıdır. Sürdürülebilir kalkınmanın ülkemize yansımaları, çevre mevzuatı ile birlikte düşünülmelidir.
- Küreselleşme sürecinde, işgücü üzerindeki pazarlıklar hızlanmış, sendikaların gücü iyice sınırlanmış, emek haklarının düşük ücretle baskılanması yasal zemine oturtulmuştur. Böylece Türkiye'nin ucuz emek cenneti olmasıyla birlikte sanayide katma değer içindeki ücret payının asgariye düşürülmesi planlanmıştır. Nitekim son beş yıl içinde hem işçi başına düşen katma değer, hem de çalışılan saat başına düşen katma değer artışı oldukça düşük kalmıştır.
- İncelenen sektörlerde ortaya çıkan tablo, gelinen noktanın sanayileşme yönünden iç açıcı olmadığını vurgulamaktadır. Kimya sanayi, küçük ölçekli tesislerin egemen olduğu, ilaç, kozmetik, plastik ürünler temizlik ürünleri, ana kimyasalların belli başlı alt sektörleri oluşturduğu bir sektördür. Dünya ticaretinde yüksek katma değerli ürünler organik kimyasallar iken, Türkiye'nin ihracatı inorganik kimyasallara (parfümeri, kozmetik, temizlik maddeleri gibi) ve plastiklere dayanmaktadır. Bunlar düşük katma değerli ürünlerdir. İthalatta ise organik kimyasal ürünler yer almaktadır.
- Tasarımdan başlanacak tüm üretim ve hizmet süreçlerinde kalitenin ve verimliliğin artırılması için KOBİ'lerde mühendislerin istihdamının teşvikine yönelik ilgili bakanlıklara yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.
- Dünyada çok büyük önemi olan ve yüksek teknolojinin uygulandığı biyoteknoloji ürünleri pazarı, Türkiye'de 960 milyon dolardır (Dünya pazarının %0,4'ü oranında). Demir-çelik sektörü ise dengesiz bir şekilde gelişmiştir. Bugün yaklaşık 11 milyon ton uzun ürün fazlası, 3 milyon ton yassı ürün kapasite açığı vardır ve hurdaya bağımlılık nedeniyle net demir-çelik ithalatçısıdır. Vasıflı çelik üretimi ise çok azdır. Burada da yüksek katma değerli ürüne geçebilecek şekilde yeni yatırımlar yapılmalıdır. Gıda sanayi ise genel olarak ihracata dönük bir potansiyel taşımaktadır. Ancak maliyetlerin dünyada düşüş göstermesi, rekabetin sınırlı kalmasını ve ihracatın istenilen düzeye çıkmasını önlemektedir.
- Alüminyum sanayi, ihracatın ithalatı karşılama oranı %77 olup, üretim Seydişehir Alüminyum Entegre Tesisleri ile özel sektör tesislerinde yapılmaktadır. Ancak Seydişehir'in özelleştirme programına alınması, sektörü bütünüyle çok uluslu şirketlere teslim etmek demektir. Türkiye madencilik sektörü ise maden rezerv kaynakları itibarıyla dünyada önemli ülkeler arasında yer almakta işletilmesi sınırlı olan bir yapıyı oluşturmaktadır. Bor, bentonit ve perlit rezervleri bir hayli fazladır. Ancak yanlış politikalar nedeniyle madenler üzerinde "talan"a dönük uygulamalar sürmektedir.

- Makina imalatı sanayi, tüm sanayi sektörlerine yatırım mali (makina, donanım, alet, takım, tertibat) veren bir mühendislik sektörüdür. Ancak bu sektör de AB ile rekabet edebilecek düzeyde bir yapıya sahip değildir. Teknolojik düzeyi düşüktür. Yüksek katma değerli malların ihracat içindeki oranı %5'i bulmaktadır. AR-GE harcamaları şirket cirolarının %0,8'ini aşmamaktadır. Sanayi girdilerinin ortalama %60'ı yurtdışından gelmektedir. Sektörde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %30,6'dır. İhracatın dünya içindeki payı %0,6'dır. Bununla önemli bir kısmı fason üretim olmaktadır. Sektör AR-GE çalışmalarını ön plana alarak özgün ürün imal etmek zorundadır. Nitelikli işgücü ve mühendis istihdamı, kalite-maliyet optimizasyonu, AR-GE alt tabanının oluşması için gereklidir.
- Gelişmiş ülkelerdeki geri teknolojilerin gelişmekte olan ülkelere ihracı ve kullanılmış ikinci el makina ithalatı ülkemizdeki AR-GE ve inovasyon çaba ve çalışmalarını engellemekte olup, bu eğitim nedeni ile yüksek katma değer ve teknoloji üretme yeteneği geliştirilememektedir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ikinci el kullanılmış makina ithalatını engelleyici yasal düzenleyici tedbirler almalıdır.
- Makina imalat sektörü içerisinde giderek önem kazanan hidrolik-pnömatik ekipmanların ulusal ve uluslar arası standartlara uygun olmayan kalitesiz ve satış sonrası teknik hizmet desteği bulunmayan ürünlerle karşı karşıya bulunması nedeniyle standartlara uygun üretim ve satış yapan yerli üretici ve ithalatçının haksız rekabet ortamında kalmasına sebep olmaktadır. Sanayi ve Ticaret Bakanlığının tüm ürünlerde standartlara uygunluk koşullarını güncelleyerek denetimi artırması gerekmektedir.
- Gelişen teknolojiler istihdamı gitgide daraltmaktadır. Bu nedenle istihdam politikaları teknolojinin gelişmesiyle birlikte ele alınmalı, alternatif bir istihdam politikası oluşturularak hayata geçirilmelidir.

KAHVE MOLASI

MUMYA

Bir gün Mısır da bir mumya bulunur ve bunun kaç tarihine ait olduğu öğrenilmek için Amerika, İngiltere ve Türkiye den uzmanlar istenir. Tabii ki Türkiye den emniyet görevlileri gider. Neyse İlk Amerikalılar başlarlar. 3-5 saat sonra çıkarlar ve olsa olsa 300-600 senelerine aittir derler. İngilizler girerler. Birkaç gün sonra çıkarlar ve olsa olsa 300-420 arasındır derler. Nihayet sıra Türkiye den giden emniyet görevlilerine gelir ve içeri girerler. Girerler girmesine de, aradan 10 gün geçtiği halde hala dışarı çıkmazlar. Nihayet 15. gün çıkarlar ve merakla gözlerinin içine bakan Mısırlı bilginlere tam tamına 427 derler.

Tabii ki herkes şaşar bu ise ve nasıl olur yahu derler. Bizimkiler gayet ciddi :
- Biraz zor oldu amma, sonunda dili çözüldü keratanın...

KYTK GERİ ÇEKİLMELİ, HALKIMIZIN TALEPLERİNİ İÇERECEK GERÇEK BİR REFORM HAZIRLANMALIDIR

BASINA VE KAMUOYUNA

Ankara, 10 Şubat 2004

İşçi ve kamu çalışanları sendikaları konfederasyonları, meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütleri, Kamu Yönetimi Temel Tanunu Tasarı'nın geri çekilmesi, bu tasarı'nın yerine halkımızın taleplerini içerecek gerçek bir reformun hazırlanması ve gerçekleştirilmesi için bir araya gelerek TBMM'ni ziyaret etti. 1000'i aşkın katılımı ile gerçekleşen ziyaret sırasında basına ve kamuoyuna bir açıklama yapıldı.

12 Kuruluşun imza koyduğu açıklama TMMOB Başkanı Kaya Güvenç tarafından okundu.

TÜRK-İŞ - DİSK- KESK - TÜRKİYE KAMU-SEN - TMMOB- TÜRMOB - TTB - MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ - ADD - DENETDE - TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ - TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ

Bilindiği gibi Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı tartışmadan, tartışılmadan, hızla, TBMM Komisyonlarından geçirilmiş ve Meclis Genel Kuruluna sevk edilmiş bulunmaktadır.

Bizler, işçi ve kamu çalışanları sendikaları konfederasyonları, meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütleri, bu Tasarı'nın geri çekilmesi, bu tasarı'nın yerine halkımızın taleplerini içerecek gerçek bir reformun hazırlanması ve gerçekleştirilmesi için bir araya geldik.

Dün 9 Şubat 2004 günü bir Basın Toplantısı düzenleyerek neler istediğimizi ve bu amaçla 14 Şubat 2004 tarihine kadar yapmaya karar verdiğimiz eylemleri kamuoyuna açıkladık.

Eylemlerimizi ve tarihlerini şimdi bir kez daha açıklıyoruz:

- **10 Şubat 2004 / Salı** : AKP Milletvekillerini tasarı hakkında bilgilendirmek amacıyla faks ve e-posta gönderme eyleminin sürdürülmesi TBMM'nde AKP ve CHP Grup Başkanvekilleri ve Milletvekilleri ile görüşülmesi
- **12-20 Şubat 2004** : Basına bilgi, TV-Radyo Programları, afişleme ve bildiri dağıtma etkinliklerinin gerçekleştirilmesi 14 Şubat 2004 / Cumartesi : Bandırma Mitingi
- **17 Şubat 2004 / Salı** : TBMM'nde Milletvekillerinin kitlesel olarak ziyaret edilmesi
- **21 Şubat 2004 / Cumartesi** : Adana-Diyarbakır-Samsun Bölge Mitingleri
- **22 Şubat 2004 / Pazar** : İstanbul Bölge Mitingi
- **6 Mart 2004 / Cumartesi** : Ülke çapında katılımı ile gerçekleştirilecek olan "TASARILARI GERİ ÇEK" Ankara Mitingi

TBMM ziyaretleri Tasarı görüşüldüğü sürece devam ettirilecektir.

Bu program gelişmelere göre gözden geçirilebilecektir.

Bu etkinliklere karşın, yasa tasarısı geri çekilmezse, üretimden gelen gücün kullanılması da dahil olmak üzere, demokratik direnme hakkımızı kullanmak için yeni bir "Eylem Programı" hazırlanacak ve hayata geçirilecektir.

Şimdi burada bir kez daha tekrarlamak istiyoruz: Kamu yönetiminde köklü bir reforma ihtiyaç vardır.

Ancak, bu tasarı ülkemizin gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uygun değildir.

Bu tasarı uluslararası sermayenin ve onların örgütlerinin taleplerini karşılamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu Tasarı hazırlanırken, toplumun büyük bir kesiminin ve onların örgütlerinin görüşleri alınmamıştır.

Bu haliyle Tasarısı, reform değil, bir tuzaktır.

Biz Türkiye'nin demokratik toplumsal örgütleri olarak:

- Geleceğimizi ipotek altına alacak olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı başta olmak üzere, devamı niteliğindeki diğer tasarılar hep birlikte hemen geri çekilmesini istiyoruz.
- Halkın geniş kesimlerinin taleplerini karşılayacak, demokratik açılım sağlayacak bir reformun hayata geçirilmesi için "ortak mücadele" verme konusunda inançlı ve kararlı olduğumuzu kamuoyuna ilan ediyoruz.
- Bu tasarıların geri çekilmesi talebini taşıyan tüm siyasi partileri, konfederasyonları, meslek kuruluşlarını, demokratik kitle örgütlerini ve halkımızı, önümüzdeki eylem sürecinde birlikte davranmaya davet ediyoruz.

TÜRK-İŞ Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu **DİSK** Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu **KESK** Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu **TÜRKİYE KAMU-SEN** Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu **TMMOB** Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği **TÜRMOB** Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği **TTB** Türk Tabipleri Birliği **MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ** **ADD** Atatürkçü Düşünce Derneği **DENET-DE** Devlet Denetim Elemanları Derneği **TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ** **TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ**

KAHVE MOLASI

TIKANDI BABA

Sultan II. Mahmud Han, tebdili kıyafetle gezdiği bir ramazan gününde Üsküdar'da bir kunduracının, boş örse çekiç vurarak her hamlede "Tıkandı da tıkandı" dediğine şahit olmuştu... Merak ederek bunun sebebini sorunca, zavallı adam başlamış anlatmaya...

Garip ayakkabıcı, tebdili kıyafet yaptığı için tanıyamadığı Padişaha, gördüğü enteresan rüyasını şöyle anlattı:

"Rüyamda, çok çeşme gördüm... Bazılarından şarıl şarıl sular akıyor, bazılarından sızıyor, bir tanesi de tıp tıp damlıyordu. O sırada bir pîr-i nurânî belirdi. Ona bu çeşmeleri sordum: "Şu şarıl şarıl akanlar, padişahımızın talihidir. Sızanlar devlet erkanından filanca paşaların ve falanca zenginlerin talihleridir. Şu damlayan da senin talihindir" deyip kayboldu... Yerden bir çöp aidim ve benim talihim olan çeşmeye yaklaştım. Çöple biraz kurcalayıp lüleyi açmaya çalıştım. Ah, ellerim kuru-saydı! Filvaki çöp kırıldı ve artık eski damlalar da damlamaz oldu. O günden sonra müşterim kesildi, kazancım bitti. İflas ettim, bu hale geldim. Şimdi de "tıkandı da tıkandı" diye boş örsü dövüp duruyorum..."

Padişah kendini aşikar etmez ve saraya dönünce adamın söylediklerini tahkike memur gönderir. Meğer adamcağız herkes tarafından "Tıkandı Baba" diye tanınmakta ve nasipsizliği ile bilinmekteymiş, O kadar ki çeşmeden su doldurmaya gitse kurnayı bir kurbağa tıklar; bir mal almak için pazara uğrasa, ona sıra gelmeden mal bitirmiş. Sultan, mübarek ramazan - ayında bu garibi sevindirmek ister ve bir tepsi baklava yapılmasını, her dilimin altına da bir sarı altın konulmasını emreder. Sonra tepsiyi, bir zengin konağından iftarlık geliyormuş gibi gönderir. Olacak ya; Tıkandı Baba, bir tepsi baklavayı bir iftarda yiyip bitirmek yerine satıp parasıyla bir kaç gün iftar etmeyi düşünerek tepsiyi pazarda satmaz mı?

Padişah, durumu öğrenip üzülümüşse de niyetine sadakat ite aynı minval üzere ertesi gün nar gibi kızarmış bir hindi dolması yaptırıp yine içini altın ile doldurarak Tıkandı Baba'ya yollar. Baba'dan baklava tepsisini satın alarak parsayı toplayan uyanık müşteri, bu sefer yine kapıya dayanıp "Bre Tıkandı Baba! Sen bir garip adamsin. Tek başına bu hindiye nice yiyeceksin. Gel sen yine bu hindiye bana sat" diyerek hindiyi de satın alır...

Padişah bu derece safderunluğa aşırı derecede şaşıp derhal Tıkandı'yı saraya çağırır. Tıkandı Baba, Sultanın huzurunda, olup bitenleri anlattığı zaman hayretler içinde kalan Padişah ona son bir hak daha tanımayı isteyip doğruca hazine-i hassa odasındaki altın ve mücevher dolu sandıklardan birinin huzura getirilmesini buyurur. Sandık gelir. Sultan Mahmud selamlık dairesinin çini sobasının attını yoklayıp küreği eline alır ve:

-Tut şu küreği! Sandığa daldır. Ne kadar alırsa hepsini sana bağışladım, der.

Tıkandı Baba, fazlasıyla heyecanlanır. Sevinçten titreye titreye küreği sandığa daldırır. Bir müddet iteleyip çalkalar ve itina ile kaldırırsa da kürek ters daldırılmıştır ve sandıktan ancak sap kısmında bir tek kızıl altın ile çıkar. Baba düşüp bayılır. Şair ruhu taşıyan hisli padişah ise seçili bir üslupla o, tarihe geçen sözünü söyler "Vermeyince Ma'bud, neylesin Sultan Mahmut?!"

ŞEHİR GÜNDEMİ

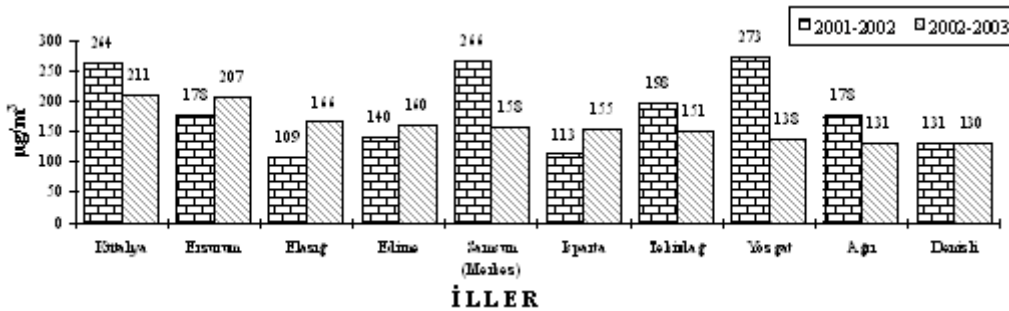
DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI İL VE İLÇE MERKEZLERİNDEKİ HAVA KİRLİLİĞİ İSTATİSTİKLERİ İLE İLGİLİ 2002-2003 KIŞ SEZONUNA (EKİM- MART) AİT KÜKÜRTDİOKSİT (SO₂) VE PARTİKÜLER MADDE (DUMAN) YOĞUNLUKLARINI AÇIKLADI

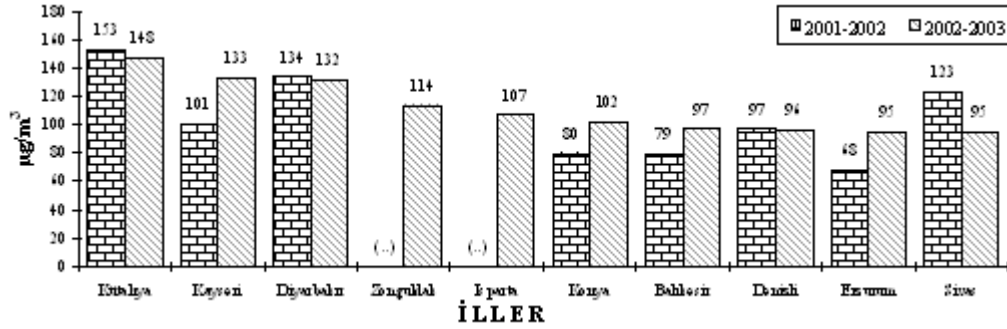
2002-2003 Yılı Kış Sezonunda Kükürtdioksit (SO₂) ve partiküler madde ortalamalarının en yüksek olduğu il ve ilçe merkezleri açıklandı.

Enstitü Başkanlığından yapılan açıklamaya göre; 2002-2003 yılı kış sezonunda kükürtdioksit (SO₂) konsantrasyonunun en yüksek bulunduğu il ve ilçe merkezleri kirlilik sırasına göre; Kütahya, Erzurum, Elazığ, Edirne ve Samsun (Merkez)'dir. Aynı dönemde partiküler madde (duman) konsantrasyonunun en yüksek bulunduğu il merkezleri ise kirlilik sırasına göre; Kütahya, Kayseri, Diyarbakır, Zonguldak ve Isparta'dır.

Aşağıdaki tabloda 2002-2003 yılı kış sezonunda kükürtdioksit (SO₂) ve partiküler madde (duman) yoğunluklarının en yüksek olduğu il ve ilçe merkezleri açıklanmıştır

2002-2003 YILI KIŞ SEZONUNDA SO ₂ ORTALAMALARININ EN YÜKSEK OLDUĞU İL VE İLÇE MERKEZLERİ	µg/m ³	2002-2003 YILI KIŞ SEZONUNDA DUMAN ORTALAMALARININ EN YÜKSEK OLDUĞU İL VE İLÇE MERKEZLERİ	µg/m ³
KÜTAHYA	211	KÜTAHYA	148
ERZURUM	207	KAYSERİ	133
ELAZIĞ	166	DİYARBAKIR	132
EDİRNE	160	ZONGULDAK	114
SAMSUN (MERKEZ)	158	ISPARTA	107
ISPARTA	155	KONYA	102
TEKİRDAĞ	151	BALIKESİR	97
YOZGAT	138	DENİZLİ	96
AĞRI	131	ERZURUM	95
DENİZLİ	130	SİVAS	95

KÜKÜRTDİOKSİT (SO₂)

PARTİKÜLER MADDE (Duman)

Kaynak: Sağlık Bakanlığı

İlgili il ve döneme ait kıyaslanabilirliği sağlayacak nitelikte veri Enstitü'ye ulaşmadığından değerlendirilememiştir.

2002-2003 Kış sezonunu kükürtdioksit (SO₂) ortalamalarında bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok artış görülen il merkezleri; %125 ile Niğde (Merkez), %54 ile Manisa, %52 ile Elazığ, %37 ile Isparta ve %32 ile Balıkesir'dir. Aynı dönemde en çok azalış görülen il merkezleri ise; %52 ile Bursa (Orhangazi), %49 ile Yozgat, %41 ile Samsun (Merkez), %35 ile Afyon ve %26 ile Ağrı'dır

2002-2003 Kış sezonu partiküler madde (duman) ortalamalarında bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok artış görülen il merkezleri; %375 ile Niğde (Merkez), %81 ile Bursa (İnegöl), %69 ile Bursa (Orhangazi) ve Kırıkkale, %49 ile Elazığ ve %40 ile Erzurum'dur. Aynı dönemde en çok azalış görülen il merkezleri ise %59 ile Yozgat, %53 ile Kastamonu, %36 ile Afyon, %34 ile Malatya ve %26 ile Ağrı'dır

2002-2003 kış sezonunda ölçüm yapılan istasyonlardan elde edilen kükürtdioksit (SO₂) ortalamaları incelendiğinde, Kısa Vadeli Sınır (KVS) değeri Ankara'da Cebeci ve Küçükesat'ta aşılrken İzmir il merkezi ile İzmir (Ödemiş) ilçe merkezinde ölçüm yapılan hiçbir istasyonda aşılmamıştır. Aynı dönemde partiküler madde ortalamaları incelendiğinde, Kısa Vadeli Sınır (KVS) değeri Ankara ve İzmir il merkezleri ile İzmir (Ödemiş) ilçe merkezinde ölçüm yapılan hiçbir istasyonda aşılmamıştır İstanbul iline ait 2002-2003 yılı kış sezonuna ait ölçüm sonuçları Enstitü'ye ulaşmadığından değerlendirilememiştir

T.C. Başbakanlık

Devlet İstatistik Enstitüsü - Ocak 2004

Bültenimizde yer almasını istediğiniz, konu ve yazılar hakkında düşüncelerinizi bize iletiniz.

Tel : 0.362.231 27 50

Fax : 0.362.231 27 51

E-Mail : samsun@mmo.org.tr

Web : www.mmo.org.tr/samsun

SAMSUN DOĞAL GAZ DAĞITIM LİSANS İHALESİ YAPILDI

07.09.2003 Tarih 25222 no lu Resmi Gazetede ilan edilen Samsun Doğal Gaz Dağıtım Lisansı ihalesi 22.01.2004 tarihinde (Teklif Alma) yapılmıştır. İhalede toplam 19 firma yeterlilik almış,7 firma teklif vermiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun açıklamasına göre en uygun fiyatı veren **CENGİZ İNŞAAT SANAYİİ VE TİC. A.Ş.** firması **0,055 cent/kwh**

bedel ile ihaleyi kazanmıştır. Halen mukavele imzalanma aşamasındadır.

Yapılan ihale;Samsun, Kurupelit, Kutlukent, Atakent, Tekkeköy ve Yeşilkent dağıtım bölgesi için yapılmıştır.

Şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı, lisans yürürlük tarihinden itibaren lisans hükümleri dahilinde 30 yıllık süre için verilecektir.

SAMSUN DOĞAL GAZ DAĞITIM LİSANSI İHALESİ YETERLİLİK BAŞVURUSUNDA BULUNAN ŞİRKETLER

Sıra	Şirket Adı	Teklif (cent/kwh)
1	Aksa Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	0,109
2	Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Tic. A.Ş.	gelmedi
3	Anadolu Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	gelmedi
4	Arsan Arıtma Ve İnşaat A.Ş.	0,097
5	Cengiz İnşaat Sanayii Ve Tic. A.Ş.	0,076/0,055
6	Ece Gaz Dağıtım Ve Ticaret A.Ş.	o
7	Emsaş İnşaat Turizm Tic. Ve San. A.Ş.	o
8	Enerko Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	o
9	Ers İnşaat Sanayi Ve Tic. A.Ş.	o
10	Gazdağ Gaz Dağıtım Ticaret Ltd. Şti.	o
11	Günay İnşaat Ltd. Şti.	0,142
12	Hona Enerji Yatırım Ve İşletme A.Ş.	o
13	Hsv İnşaat Sanayi Pazarlama Ve Tic. A.Ş.	o
14	Koçoğlu İnşaat San. Ve Ticaret A.Ş.	0,090/0,057
15	Metangaz Şehir Doğal Gaz Dağıtım	o
16	Nurol Enerji Üretim Ve Pazarlama A.Ş.	0,077
17	PEKER İNŞAAT TİCARET Ve SAN. LTD. ŞTİ.	o
18	Urban İnşaat Sanayi Ve Tic. A.Ş.	0,220
19	Yapısal Yapı San. Tic. Ltd.Şti.	o

"-" yeterlilik alamayanlar, "o" şartname almayanlar.

İhale sonucunda dağıtım lisansı almaya hak kazanan **CENGİZ İNŞAAT SANAYİİ VE TİC. A.Ş.** firması lisans yürürlük tarihinden itibaren en geç; Altı (6) ay içinde yatırıma fiili olarak başlayacak,On sekiz (18) ay içinde dağıtım bölgesindeki herhangi bir yerleşim alanının dağıtım şebekesini işletmeye almak

suretiyle, gaz sunumuna başlayacak,Beş (5) yıl içinde dağıtım bölgesindeki imarlı alanlar bütününde doğal gaz kullanmak isteyen her müşteriyi, tesis edeceği dağıtım şebekesine bağlayacaktır.

İhale ile belirlenen "Birim Hizmet ve Amortisman Bedeli", lisans yürürlük tarihinden başlamak üzere ilk sekiz yıl

boyunca sabit olarak uygulanacak olup, bu sürenin bitiminden sonra ise her yıl Kurul

tarafından fiyat tavanı yöntemi ile belirlenecektir.

SONUÇ:

Teklif veren firma sayısı: 7

İlk üç firma:

CENGİZ İNŞAAT SANAYİİ VE TİC. A.Ş.	0,055 cent/kwh
KOÇOĞLU İNŞAAT SAN. VE TİCARET A.Ş.	0,057 cent/kwh
NUROL ENERJİ ÜRETİM VE PAZARLAMA A.Ş.	0,077 cent/kwh

**Makina Mühendisleri Odası
Samsun Şube Bülten Komisyonu**

Kaynaklar:

**Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
07.09.2003 Tarih 25222 no lu Resmi Gazete**

DUYURU

ARAÇ PROJELENDİRME HİZMETLERİ İÇİN SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞINDAN A.İ.T.M. YETKİ BELGESİ ALAN ÜYELERİMİZİN YETKİ BELGELERİNİN ODAMIZ TARAFINDAN YENİLENMESİ GEREKMEKTEDİR.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Odamız arasında 23/06/2003 imzalanan protokolün 6. maddesi “Bu protokol tarihinden önce bakanlıktan alınan Yetki Belgeleri vize süreleri sonuna kadar geçerli olacaktır.” şeklindedir. İlgili madde uyarınca Araç Projelendirme hizmetleri için Sanayi ve Ticaret Bakanlığında A.İ.T.M. Yetki Belgesi alan üyelerimizin yetki belgelerinin Odamız tarafından yenilenmesi gerekmektedir.

Elinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığında alınmış yetki belgesi alan üyelerimizin kazanılmış haktan yetki belgeleri aşağıdaki şartlar çerçevesinde yenilenecek olup, bu yenileme süresi 18.06.2004 tarihinde sona erecektir. Bu tarihten sonra yapılacak başvurular kabul edilmeyecektir.

Yenileme İşlemi İçin Şubemize Teslim Edilecek Evraklar:

- 2 adet fotoğraf
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı alınmış eski yetki belgesinin aslı
- Belge ücretinin yatırıldığına dair dekont. (Belge Ücreti: 10.000.000 TL'dir. Bu ücret T. İş Bankası Yenişehir Şubesi - Ankara 16101 nolu hesaba yatırılacaktır.)
- Aidat borcu olmadığına dair ilgili şubeden alınan yazı
- Oda Kimlik Kartının Fotokopisi

SAMSUN SANAYİ FİRMALARI APAYDIN METAL, YURT DIŞI PAZAR ARAYIŞINDA

9 ayda Türkiye pazarına hakim olan Apaydın Metal Ürünleri Sanayi Ticaret A.Ş., Türkiye’de ilk defa Fermo markasıyla ürettiği altıgen, ters burgulu, TSE Belgeli örme teli yurt dışında pazarlamak için çalışmalarını sürdürüyor. Yunanistan’ın Başkenti Atina’da düzenlenen fuarda büyük ilgi gören Fermo’nun Orta Asya Pazarı’na da girmesi için Nisan 2004 tarihinde Kazakistan’da gerçekleştirilecek fuara katılacaklarını anlatan Apaydın Metal Ürünleri Sanayi Ticaret A.Ş. Genel Müdürü Recep Apaydın; “Hedefimiz ve yapılanmamız ihracata yönelik. Yunanistan’da büyük ilgi gördük, potansiyel var. Bu ülkedeki çalışmalarımız sürüyor. Türkiye’nin komşularının tamamına Fermo markalı örme tel satmaya çalışıyoruz” dedi.

Halısa, “Yumoş” markasıyla ihracat yapıyor

Halısa Halı San. Tic. Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanı Bahattin Yavuzel, ürettikleri ev tekstil ürünlerini, yatak ve sandıklı bazaları “Yumoş” markasıyla Almanya ve Doğu ülkelerine ihraç ettiklerini söyledi. Mevcut kapasitenin ihtiyaca cevap vermemesi nedeniyle kapasite artırımına yönelik çalışmaların hızla sürdüğünü belirten Yavuzel, 4 ay sonra üretim kapasitelerini iki katına çıkaracaklarını ifade etti. Halısa Halı San. Tic. Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanı Bahattin Yavuzel, kaliteli üretimin karşılığını gördüklerini ve

müşterilerinin kendilerinin ürettiği “Yumoş” markalı ürünleri tercih ettiğini kaydetti. Yavuzel; “ Halısa Halı San. Tic. Ltd. Şti. olarak biz Yumoş markasıyla üretim yapıyoruz. Ev tekstil ürünlerinde 5 bin adet, yatakta 3 bin adet, sandıklı bazada ise bin adet aylık ürün imalatı gerçekleştiriyoruz. Biz bir aile şirketiyiz ama kurumsal bir yapılanmanın içindeyiz. Adım adım bu yönde ilerliyoruz. Türkiye genelinde bayilik sistemiyle çalışıyoruz. Şuan 50 kişi istihdam ediyoruz. Fabrikamızın kapalı alanı yeterli değil. Büyümeye yönelik inşaat çalışmalarımız devam ediyor. 3-4 ay sonra çalışmalarımız bitecek ve kapasitemizi 2’ye katlayacağız. Çalışan sayımız 120 kişiye çıkacak” dedi. 13 yıldır faaliyet gösteren Halısa Halı San. Tic. Ltd. Şti.’nin imalatını yaptığı her ürünü kalite kontrol testlerine tabi tuttuğunu belirten Yavuzel, bunun da kaliteyi sürekli artırdığına dikkat çekti. Yavuzel, kaliteli üretimin sonucunda da hem yurt içinden hem de yurt dışından talep gördüklerini vurguladı. Yavuzel, şunları söyledi: “Ağırlıklı olarak yurt içinde ürün satıyoruz. Yurt içinden gelen talebi mevcut kapasitemizle karşılayamadığımız için yurt dışına çok az miktarda ürün gönderiyoruz. Almanya ve Doğu ülkelerine ürün satıyoruz. Kaliteye önem veriyoruz. Sektördeki gelişmeleri takip etmek ve ürünlerimizi tanıtmak için fuarlara katılıyoruz. Yurt dışı fuar çalışmalarımız var. Kalite kontrole çok önem veriyoruz. Çıkan mamulü testlere tabi tutuyoruz. Nihai tüketiciden gelen talep ve önerileri dikkatle değerlendiriyoruz. Amaç, müşteri memnuniyetini sağlamak.”

ÜLKE GÜNDEMİ

TÜRK GEMİ İNŞA SANAYİSİ – ZOR ZAMANLARDA BÜYÜDÜ

Türk gemi inşa endüstrisinin tarihi 14. yy'a kadar gider. Bu dönem tersanelerinin isimlerini şöyle sıralayabiliriz, Marmara Denizi'nde Gelibolu Tersanesi, Karadeniz'de Sinop Tersanesi ve Akdeniz'de Alanya Tersanesi.

Fatih Sultan Mehmet, 1455 yılında, bugün de hala aynı yerde duran "İstanbul Tersanesini, Haliç'te inşa ettirdi. Tersane, yılda tümü de ahşap 250 tekne inşa kabiliyetine sahipti. Osmanlı zamanında gerek Haliç, gerekse Karadeniz sahillerinde irili ufaklı kamu ve özel kişilere ait birçok tersane vardı, İstanbul Tersanesi bünyesinde 1773 yılında kurulan Teknik Okul, ülkenin gemi inşa ve mühendisliği dallarında eğitim veren ilk kuruluşu olmuştu. Anılan kuruluş bugünkü İstanbul Teknik Üniversitesi'nin (İTÜ) çekirdeğini oluşturuyordu.

Haliç'teki, 1. Dünya Savaşı esnasında tamamen hasara uğramış Haliç, Camialtı ve Taşkızak tersaneleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin 29 Ekim 1923 tarihinde kurulmasını müteakip restore edildi. Bu arada İzmit Körfezi'nde Deniz Kuvvetleri'ne bağlı Gölcük Tersanesi 1934 yılında ilk gemiyi inşa etmeye başladı. 1954 yılında da İTÜ Gemi İnşa Mühendisliği Bölümü ile Gemi İnşa Mühendisleri Derneği kuruldu.

1960 yılında Devlet Planlama Teşkilatı'nın kurulmasını müteakip deniz taşımacılığının ve gemi inşa endüstrisinin ulusal ekonomiler üzerindeki önemli etkisi anlaşıldı. Bunun üzerine 1963 yılından başlamak üzere gemi inşa sanayisini desteklemek ve geliştirmek amacıyla hazırlanan beş yıllık kalkınma planları uygulanmaya başlandı. Gemi İnşa Mühendisleri Derneği de 1962 yılında Türk Klas Kuruluşu'nu ihdas etti.

Kamuya ait bir kuruluş olan Camialtı Tersanesi'nde 1960'lı yılların başında inşa edilen 6,500 dwt kapasiteli

MV ABİDİN DAVER yük gemisi Türkiye'deki gemi inşa endüstrisinin başlangıcı oldu.

Haliç ve İstanbul Boğazı'nda yer alan küçük çaplı özel sektör tersaneleri inşa etmekte oldukları tekneleri 1960 yılından başlamak üzere ahşaptan saca dönüştürdüler. Altmışlı yılların sonuna doğru devletin sağladığı mali destekten yararlanan Türk donatanları 3,000 dvvt'ye kadar büyüklüğe sahip ilk koster gemilerini bu özel sektör tersanelerine ısmarlamaya başladılar.

1969 yılı geldiğinde hükümet, İstanbul Boğazı ve Haliçle bulunan özel sektör tersanelerini Tuzla'daki Aydınli Koyu'na taşımaya karar verdi. Devlet aynı yılda en büyük tersaneyi Koy'a çok yakın olan Pendik'te inşaaya başladı. Özel tersane sahipleri Türk Gemi İnşa Sanayicileri Birliği'ni (GİSBİR) 1971 yılında kurdu.

Almanya'ya ihraç edilen ilk gemi, 1972 yılında İstanbul Boğazı'ndaki bir özel sektör tersanesinde inşa edildi. Özel tersaneler yetmişli yılların sonlarında ve seksenli yılların başlarında Tuzla Aydınli Koyu'na taşındı ve kamuya ait en büyük tersane olan Pendik Tersanesi ise 1980 yılında faaliyete geçti. Çok sınırlı mali olanaklara sahip olan bu özel tersaneler 1980-1990 döneminde hem kendi tesislerini, hem de Türk koster filolarını inşa etme başarısını gösterdiler.

Türk Tersaneleri

Günümüzdeki Türk tersanelerini üç kategoride sınıflandırmak olasıdır

1. Kamuya ait tersaneler
2. Deniz Kuvvetlerine ait tersaneler
3. Özel tersaneler

Kamuya ait tersaneler

Türkiye'nin en eski tersaneleri olan Haliç ve Camialtı, Haliç'te yer alıyor. Ancak bölgede onarım ve inşa faaliyetleri yasaklandığı için sadece sınırlı sürelerde

küçük onarımlar yapabiliyor. Kamuya ait tersaneler, Türk Gemi İnşa Sanayisi'nin gelişiminde hayati öneme sahip bir rol oynamıştır. Bu tesisler günümüzde özel tersanelerde görev yapan gemi inşa mühendisleri için bir okul gibiydiler.

Deniz Kuvvetleri'ne ait tersaneler

Pendik İstanbul Tersanesi: Pendik sahillerinde Tuzla Körfezi'ne yakın bir yerde konuşlandırılmış ve en son teknolojilerle donatılmış olan bu tersanede 300 m uzunluğunda ve 450 ton kaldırma gücüne sahip bir kuru havuz bulunuyor. Daha önce kamuya ait olan tersane 1999 depreminden sonra Deniz Kuvvetleri'nin kullanımına tahsis edildi. Tesiste bugün mayın tarama gemileri inşa ediliyor ve Deniz Kuvvetleri'ne ait diğer gemiler onarılıyor.

Gölcük Tersanesi: İzmit Körfezi'ndeki en eski Deniz Kuvvetleri tersanesidir. En gelişmiş teknolojileri kullanan tersanede, denizaltı ve firkateynler inşa ediliyor ve onarılıyor.

Alaybey Tersanesi: Küçük bir onarım kapasitesine sahip bu tesis Ege Denizi kıyılarındaki yegane tersanedir.

Özel tersaneler

Yeni inşa açısından bakıldığında tüm Türkiye'de 3,000 dwt üzeri gemileri inşa edebilecek 43 özel tersane bulunuyor. Bunlardan 35 tanesi hava şartlarına karşı mükemmel bir korunmanın sağlandığı, İstanbul'dan 35 km uzaklıktaki Tuzla-Aydınlı Koyu'nda yer alıyor.

Diğerlerinden iki tanesi İzmit Körfezi'nde, iki tanesi Çanakkale Boğazı'na yakın Marmara Denizi ve geri kalan üç tanesi de Karadeniz kıyılarına konuşlandırılmış durumda.

12 adet yüzer ve 1 adet kuru havuza sahip olan Tuzla-Aydınlı Koyu, yeni inşanın yanı sıra onarım ve tadilat işleri de yapabiliyor. 43 tersanenin 41 tanesi GİSBİR üyesidir.

• Bu tersaneler 30,000 dvvt'ye kadar gemi inşa edebiliyor,

• Onarım ve tadilat işleri dahil 600,000 dwt yeni inşa ve 400,000 ton çelik işleme kapasitesine sahip, 8 ISO 9000 Kalite Sertifikalarına sahip,

• Sendikalarla sorunları yok,

• Bu tersaneler asli çalışmalarda esnek işgücü sağlayan taşeron sistemi kullanıyor,

• Bu tersanelerin %95'i aynı körfezde yer aldığı için bir gün içinde bunların çoğunu ziyaret edip geri dönmek olası,

• Gemi inşası için çok yararlı olan iklim şartlarının hakim olduğu iklim kuşaklarında yer alıyor,

• Bu tersaneler IACS üyesi klas kuruluşlarıyla çalışıyor, 9 Tersanelerin çoğunluğu, başta Tribon sistemi gelmek üzere Cad-Cam kullanıyor, yerel tasarım büroları ve İTÜ'yle çalışabiliyor,

• Bu tersaneler Türkiye'nin üç ayrı üniversitesinden mezun olmuş kalite ve deneyim sahibi gemi inşa mühendislerini istihdam ediyor,

• Esnek işgücü ve tasarım seçeneklerine, özellikle ısmarlama tekne yapımlarında çok rekabetçi ücretlere, yüksek kaliteli standartlara ve makul teslimat sürelerine sahip,

• 2002 sonuna kadar geçen 8 yılda kapasitelerinin sadece %25'ini kullanarak 120'si milli, 84'ü yabancı bayraklı olmak üzere toplam 1,000,000 dwt kapasitede 204 gemi inşa etmiş,

• Yaklaşık 10,000 kalifiye işgücünü istihdam edebiliyor,

• Bu tersaneler konteyner gemileri, kimyasal ürün bitüm tankerleri, büyük buzlu denizlerde yüzebilen gemiler, ağır yük gemileri ve römorkörlerden oluşan geniş bir ürün yelpazesine sahip,

9 Yeni inşa gemilerde genellikle Avrupa malı donanım kullanıyor,

• Yerli satıcı ve temsilcilerden destek görüyor,

• Kaliteli yerli ürün kullanarak satış fiyatlarını düşürebiliyor, 9 Yüksek hızlı sahil muhafaza gemileri, ağır yük gemileri

ve Deniz Kuvvetleri destek gemileri gibi sofistike gemile inşa edebiliyor,

- Birinci sınıf Avrupa bankalarının kabul ettiği Türk Eximbank veya diğer Türk bankaları tarafından garanti ediliyor,

- Sınırlı zaman ve makul fiyatlara açık,

- Almanya, İtalya, İspanya, Fransa, Danimarka, Norveç, Hollanda, Rusya, İngiltere'ye ihraç yapıyor. Dolayısıyla Avrupalı donatanları ve bunların kalite anlayışlarını gayet iyi biliyor,

- Hiçbir özel devlet desteği olmadan, Türk devletinden mali yardım almadan varlıklarını sürdürüyorlar.

Yeni Gemi İnşa Eden Özel Tersanelerin Gerçek Durumu

Lloyd's List'in Türkiye için 1999 yılında yayınladığı özel sayı, bakışlarını Türk Gemi inşa Sanayisi üzerinde yoğunlaştırıyor:

"Şimdi belirsizlik arz eden, kamuya ait Pendik Tersanesi'nin özelleştirilmesinden sonra Türk Gemi inşa Sanayisi, küçük özel sektör tersaneleri hariç, hala yeterli senaryosuna takılmış durumda. Müşterinin, bazen sac dahil, tüm donanımın satın alınmasından sorumlu olduğu, modası geçmiş bir yöntemle işliyor. Ayrıca müşteriden tasarım ve uygulama projelerini temin etmesi de istenebiliyor."

Ve Tuzla tersanelerinin gerçek potansiyeline bakıyorlar:

"Diğerlerinin arasında sadece Tuzla Tersanesi vizyon sahibiymiş gibi görünüyor. Bu tersane geçenlerde SAIPEM namına dört kolonlu bir yüzer yaşam mahallinin tadilat işlerini tamamladı. Ardından da Türkiye'de şimdiye kadar üstlenilen en sofistike proje olan sekiz kolonlu açık deniz sondaj platformuyla ilişkili işler bitirildi. Dolayısıyla şimdi bu tersane, sektördeki rekabet şartlarının zor olmasına rağmen, FPSO müteahhitlerine ve diğer açık deniz tadilat işlerine nasıl teklif verileceğini gayet iyi biliyor.

Bunlar, emekleme döneminde olan Türk Gemi inşa Sanayisi için zor günlerdi.

Böylelikle pazar deneyimi arttı ama Uzak Doğu krizinin yanı sıra başlıca ticaret ortağı olan Rusya'daki ekonomik çöküntü, endüstrinin duyduğu heves üzerinde bir yıkım etkisi yarattı.

Ancak, bir Türk donatanı Türk Denizcilik Sanayisinin içinde bulunduğu sıkıntılı havayı, verdiği beyanda şu şekilde yansıtıyor: 'Zor günlerde büyümek, bizi ilerde güçlü kılar.'

2000 yılında aynı dergi şunları yazıyor:

"Piyasaları etkileyen sorunlara bakacak olursak, konteyner gemi siparişlerinin azalması karşısında şaşırılmamız gerekir. Türk tersanelerine baktığımızda sipariş yoğunluğunun kimyasal ve ürün tankerlerine kaydığını ve sektörün de artan talepleri oldukça başarıyla karşıladığını görüyoruz."

Ve Nisan 2002:

"Türk Gemi inşa Sanayisi özellikle küçük tanker tonajlarında sipariş almaya devam ediyor. Türk tersaneleri 13,000 dvvt'ye kadar olan tonajlarda 50 tanker siparişi almış durumda. Bunun yarısı Türk donatanlara yarısı da Avrupalı müşterilere ait. Yapılan hesaplar, halen 13,000 dwt altındaki tankerler için verilen siparişlerin dörtte birine yakın olan bu rakamın, Türkiye'nin bu daldaki hakimiyetini tescil ettiğini gösteriyor."

Lloyd's List'in Haziran 2003'te yayınladığı ek, bir kez daha Türk Gemi inşa Sanayisi 'ne kilitleniyor:

"Bunlar Tuzla Körfezi'ndeki Türk Gemi inşa Sanayisi 'nin güzel günleri. Başta gelen tersanelerin sipariş listeleri en azından yıl sonuna kadar dolu ve bunların çoğunluğu da en erken teslim tarihlerini 2005 yılının ortalarına veya sonuna veriyor. Ancak, bazı Türk tersanelerinin kapasite düşüklüğü ve teslim tarihlerini erkene alamamaları nedeniyle siparişleri kaybetmeye başladıkları da görülmeye başlandı.

Avrupalı donatanların verdiği çift cidarlı kimyasal ve ürün tanker siparişlerindeki sayının artmasının nedeni,

yeni kabul edilen çevre yönetmelikleri oldu. Geçen senenin sonu itibarıyla sipariş edilen 46 yük gemisinin 24'ünü 4,000-10,000 dwt aralığındaki kimyasal ürün tankerleri oluşturuyor.

işte Türk tersanelerinin Çin ve diğer Uzak Doğu ülkeleriyle en fazla rekabete girdikleri gemi boyutları bunlar. Ancak, öte yandan bazı Tuzla tersaneleri 20,000-30,000 dwt arasındaki gemileri inşa edebiliyor. Kaldı ki bazı donatanların Türkiye'de daha büyük gemi inşa ettirmek konusunda ilgilendiklerini gösteren bazı işaretler de var."

Türk tersanelerinin kalitesi gün be gün artıyor. Artık tersanelerin çoğu, verdikleri teslim tarihlerine sadık kalıyor.

Türk Gemi İnşa Sanayisi'nin Geleceği

Çevre ve emniyet yönetmeliklerinin dürtüsüne bakarak Avrupa ve Karadeniz bölgelerinde önümüzdeki on yıllık süreçte kapasiteleri 30,000 dvvt'ye kadar, binden fazla geminin yenileneceği tahmin ediliyor. Büyük kapasiteli konteyner gemilerinin inşasına ilaveten küçük feeder gemi siparişleri de artmaya başlamış bulunuyor.

Avrupa tersanelerindeki gizli ve yasal desteğin kaldırılmasına yönelik girişimlerin, fiyatların ve dolayısıyla da

Avrupalı donatanların taleplerinin artmasına neden olacağı kesin. Diğer taraftan yerine getirilmeyen ofset sözleşmelerden toplam 1.8 milyon doların biriktiğini Türk Savunma Sanayii Müsteşarlığının bizzat kendisi beyan ediyor. Gemi inşa ürünlerinin ihraç edilebilmesi için -sistemin gerektiği gibi çalıştırılabilmesi halinde-Türk Gemi İnşa Sanayisi amacına çok kısa bir süre içinde erişecektir.

Eğer Türk tersaneleri çok kısa bir süre içinde daha fazla otomasyon yatırımları yapabilir, tersanelerini geliştirebilir ve randımanlarını ikinci vardiyalarla artırabilir, daha iyi yönetim ve üretim sistemlerinin uygulanabilmesi için Avrupalı tersanelerle işbirliğine gidebilirlerse kapasitelerini ikiye katlayacak ve önümüzdeki yıllarda artması beklenen müşteri taleplerini karşılayabileceklerdir.

Günümüzde gemi inşadan iyimser olup, Türk gemi inşa sanayisinin geleceğine, Türk yetkililerini ikna edebileceklerine ve ardından da yeni inşa gemilerinin önümüzdeki yıllarda Türk Ekonomisi için hayati önemi haiz bir ürün haline geleceğine inanıyorlar.

Deniz Ticareti Kasım 2003

DUYURU

Bültenimizin ekinde sizlere ulaştırılan anket formunu doldurarak;

- Süreli Şube Komisyonlarımıza aktif katılım sağlayarak hedeflediğimiz birlikte karar verip birlikte yürütme amacımıza destek olmanız,
- Şube etkinliklerimize ilişkin eleştirilerinizi bize ulaştırarak yön vermenizi,
- Sizlerle olan iletişimimizi daha üst seviyelere çıkarabilmek için anket sonuçlarını bekliyoruz.

Doldurmuş olduğunuz anketi Şubemize fakslayabilirsiniz veya Temsilciliklerimize elden teslim edebilirsiniz.

HAZİRAN TÜRKİYE İÇİN ÇOK ÖNEMLİ

Buda yazılmış bir yazı daha... Bir; servise sunulan suni gündemimiz var; siz aslansınız, Osmanlı'nın torunusunuz haydi düşün arkamıza, sefer ola... İki; SAM AMCAM, adına Büyük Ortadoğu planı deyip, bütün enerji yataklarını istiyor. Tamam istesin de pastayı aslan Osmanlı torunlarıyla paylaşmaya pek yanaşmıyor. Peki siz, SAM AMCAMIN yeni maması 'Büyük Ortadoğu Planı' hakkında ne düşünüyorsunuz ey okur?

Başkan Bush, geçenlerde Kongrede yaptığı konuşmada, Amerika'nın genişletilmiş Ortadoğu'ya demokrasi getirmesi gerektiğini açıkladı. Hatırlayın 6 ay önce de Bush'un danışmanı Bayan Rice, demokrasi adına (!) Ortadoğu ve Kafkaslar'da tam 22 ülkenin haritasını değiştireceklerini söylemişti. Bendeniz, bayan Rice'ın itirafını (!) defalarca sizlere duyurdum. Irak, Afganistan, Gürcistan derken sıra kimde dersiniz?! Demokrasi adına... Bayan Rice'ın '22 ülkenin haritasını değiştireceğiz' itirafını şimdi de Bay Bush, stilize edip, 'Yeni Ortadoğu Planı' adı altında servise sundu, niyet aynı: demokrasi (!)...

Son birkaç yıldır Washington'da yaşayan ünlü bir Türk bankacısı ile geçenlerde (DC'de özel bir mekanda) sohbet ettik, bizim eski bankacının yorumu muhteşemdi, dedi ki; 'Ortadoğu planının tek anlamı var. Bu iş Irak'la bitmeyecek. ABD Hükümeti'nin, başta Suriye, İran ve S. Arabistan'la ilgili planları var. Bütün Ortadoğu'yu bir Zero Sum Game = Sıfır Bakiye Oyunu olarak düşünürsek, bazı ülkelerde mevcut anti-demokratik rejimlerden daha demokratik rejimlere geçmek için, diğer ülkelerde 'light' faşizme geçmek gerekebilir. ABD'nin oyun planını

önümüzdeki aylarda göreceğiz.' Demokrasi adına light faşizm.

Yorumlara devam ediyoruz. Washington Enstitü'nün (Washington'un önemli-söz sahibi bir kuruluşu) Türkiye Masası Sorumlusu Soner Çağaptay'ın 'büyük Ortadoğu' planına dair bu satırın okurları hepinizi ilgilendiren bir açıklaması var. Son birkaç haftadır Irak'ta incelemelerde bulunan ve yeni DC'e dönen Dr. Çağaptay ile uzun bir sohbet yaptık, diyor ki;

ABD'nin Büyük Ortadoğu planı, NATO'nun da yeni güvenlik misyonunu içeriyor. Hem Ortadoğu'nun hem de NATO'nun bir parçası olan Türkiye için, ABD'nin bu yeni planı çok önem taşıyor. Simdi dikkat; NATO zirvesi, birkaç ay sonra, Türkiye'de olacak. Hazirandaki kritik zirvede Amerikan yönetiminin 'Büyük Ortadoğu Girişimi'nin detayları açıklanacak. Bütün dünyanın gözü haziranda, bu büyük planın ilk adımlarının atılacağı Türkiye'de olacak. Türkiye hazirandaki bu kritik toplantıya, siyasisi, aydını, elitiyle çok iyi hazırlanmalıdır. ' (Aynı ifade Washington Post'ta da yayınlandı) Erken uyarı sisteminiz olarak benden bu kadar ey okur...

Tarih; haziran, yer: Türkiye-NATO zirvesi, başlık; ABD yönetiminin yeni Ortadoğu planı. Sonuç; zirveye birkaç ay kaldı, yeni Ortadoğu pastasından iyi bir dilim almak için SAM AMCAM'la masaya oturacağımız NATO zirvesine çok iyi hazırlanmalıyız. Bu defa artık 'ayağımıza gelecek fırsatı kaçırmayalım.' Devler masaya oturacak ve devlerin 'yeni mamasını servise sunduğu o masanın' ev sahibi biz olacağız.

Güler KÖMÜRCÜ

Araştırmacı Gazeteci Yazar - gulerkomurcu@haberturk.com

DÜNYA GÜNDEMİ

BEYAZ SARAY'I KORKUTAN RAPOR

ABD Savunma Bakanlığı tarafından hazırlanan bir rapora göre, insanoğlunu 2020 yılından itibaren büyük felaketler bekliyor. Beyaz Saray'ın küresel ısınma tehlikesinin altını çizen raporu kamuoyundan sakladığı ortaya çıktı.

23 Şubat 2004 — Küresel ısınmanın yol açacağı iklim değişiklikleri sonucu, Avrupa'daki kıyı kentleri sulara gömülürken, İngiltere "Sibirya" soğukları yaşayacak. Nükleer tehlikeler bir yana, açlık, kıtlık ve kuraklık nedeniyle fakirleşen ülkelerde iç savaşlar çıkacak ve bunların yankıları gelişmiş ülkelerde de hissedilecek

Pentagon danışmanları tarafından hazırlanan rapora göre, küresel ısınmanın kuruttuğu bölgelerde su kaynaklarına sahip ülkeler, ellerindeki doğal kaynakları korumak için nükleer silahlara başvuracaklar. Tarım alanlarının ve su havzalarının korunması ve ele geçirilmesi nedeniyle çıkacak çatışmalar, terör örgütleri kanalıyla bölgesel savaflara dönüşecek

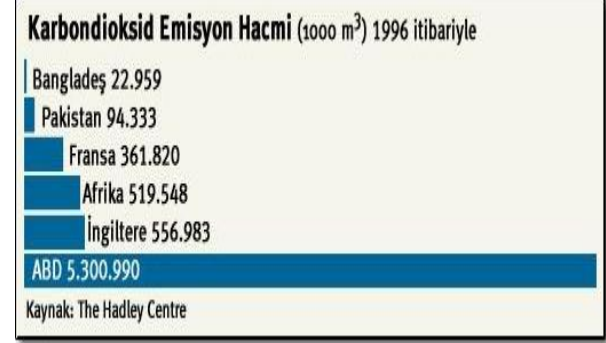
BUSH'U KORKUTAN SENARYO

Yıkım ve çatışma 2020'den itibaren insanoğlunun yakasına yapışacak. Savaş, bir kez daha insan yaşamının günlük bir unsuru olacak" cümlesiyle biten rapor, küresel ısınmanın gerçekliğini sürekli olarak inkar eden ve kabul etmekten dahi kaçınan Bush yönetiminin seçimlerden önce zor duruma düşeceği kaygısıyla şimdilik kamuoyu ile paylaşılmadı.

Rapor hakkında bilgi sahibi uzmanlar, raporun, "ulusal güvenlik" kavramını ABD'nin önceliği haline getiren Bush hükümeti için bir güven bunalımı yaratacağını düşünüyorlar.

Rapor, Pentagon'un son 30 yıldır savunma danışmanlarından olan Andrew Marshall başkanlığında bir grup tarafından

kaleme alındı. Marshall, aynı zamanda Savunma Bakanı Donald Rumsfeld ile birlikte ABD Ordusu'nun askeri modernizasyonu projesinin de beyinlerinden.

KÜRESEL' ISINMA, 'ULUSAL' GÜVENLİK

Grubun üyelerinden Royal Dutch/Shell eski daire başkanı ve CIA danışmanı Peter Schwartz ve Doug Randall "Küresel ısınma bilimsel bir tartışmanın ötesinde, ABD'nin birinci dereceden ulusal güvenlik sorunu olarak değerlendirilmeli" şeklinde görüş bildirdiler.

Küresel ısınmaya bağlı olarak geliştirilen olası felaket senaryolarının, "ABD'nin güvenliğini direkt olarak tehdit ettiği"nin altı çizilerek, gelecek yıldan itibaren beklenen doğa olaylarının politik yansımalarının ABD'yi etkileyeceği öngörüsü dile getiriliyor. Bunların başında da enerji kaynaklarının gelişmekte olan ülkelerdeki iç savaflara kurban gitmesi bulunuyor.

Raporun yazarlarından Randall ve Schwartz, yerkürenin taşıyabileceğinden daha çok insanla dolu olduğunu ve 2020 yılından itibaren su ve enerji kıtlığının baş göstereceği öngörüsünde bulunuyorlar. Raporda, M.Ö. 6200 yıl önce de benzer iklim değişikliklerinin dünya çapında kıtlık, açlık ve hastalık salgınlarını doğurduğunu ve bunun sonucunda yaşanan

göçlerin, antropolojik yapıyı değiştirdiğine dikkat çekiliyor

Kayıp karbon nerede?

‘DÜŞMAN GENEL VE BELİRSİZ’

İngiliz The Observer gazetesine konuşan Randall ise ulusal güvenlik sorununu “Bize silahlarını doğrultan bir düşman yok. Düşman her yerde ve üzerinde kontrol kuramayacağımız kadar küresel” sözleriyle özetliyor.

Küresel ısınmanın yol açacağı felaketler ile ilgili olarak da, insanoğlunun, küresel ısınma sürecinin “neresinde” bulunduğunu “kestirmenin çok zor olduğunu” belirten Randall, “Bazı ülkeler için inanılmaz sonuçlar doğuracak, bugün ya da yarın, ne kadar çabuk davranırsak o kadar iyidir, zira felaketler ardı ardına geldiğinde çok geç olabilir” şeklinde görüş bildirdi

‘BUSH KAFAYI KUMA GÖMDÜ’

Geçtiğimiz hafta bilim adamları Bush yönetimini “kendi politikalarına uymayan bilimsel araştırmaları engellediği ve örtbas ettiği” için ağır bir dille eleştirmişlerdi. Çevre Koruma Dairesi (Environmental Protection Agency -EPA) uzmanlarından Jeremy Symons, söz konusu raporun 4 aydır saklandığını ve bu raporun kamuoyu ile paylaşılmamasını, Beyaz Saray’ın “küresel ısınma sorununun ulaştığı noktayı dünya kamuoyundan gizleme politikasının bir başka tezahürü” olduğunu ifade etti.

Bush yönetiminin “Petrol ve enerji şirketleriyle olan sıkı bağlarının, Beyaz Saray’ın küresel ısınmayı inkar etmesini açıklamaya yettiğini” belirten Symons, Başkan Bush’u “kafasını kuma gömmekle” eleştirdi.

‘ULUSAL GÜVENLİK’ DERSEK İKNA OLUR

Uzmanlar, küresel ısınmanın savunma danışmanları tarafından da kabul edilerek bir “ulusal güvenlik” sorunu olarak sunulmasının, Bush’u küresel

ısınmanın gerçekliğine ikna edeceğini umuyorlar.

Başkan Bush’un seçimler yaklaştıkça, ABD kamuoyundaki küresel ısınma ile ilgili hassasiyetlere kulak verdiği biliniyor. Geçtiğimiz günlerde Beyaz Saray’ı ziyaret eden ve aralarında Tyndall Centre for Climate Change Research başkanlarından Dr. John Schellnhuber’in de bulunduğu bir grup bilimadamı, Pentagon’un küresel ısınma tehlikesini, savunma çerçevesinde dahi olsa telaffuz etmesinin, Başkan Bush’un sorunun geldiği noktayı anlaması açısından önemli olduğunu vurguluyorlar.

PETROL LOBİSİ VE PENTAGON

Dünya Bankası Hükümetlerarası Küresel Isınma Dairesi eski başkanı Bob Watson “İşin içine ‘ulusal güvenlik’ korkularının girdiğini ve dolayısıyla Bush’un Pentagon’u gözdardı edemeyeceğini” belirtti. ‘Ulusal güvenlik’ sorununun Bush hükümetinin birinci önceliği olduğunu vurgulayan Watson “Küresel ısınma ekonomiyi etkilemeden müdahale etmek isteyecekler, sonuçta Bush iki makamın sözünü dinler, petrol lobisi ve Pentagon” sözleriyle Bush’un Pentagon raporunu ciddiye alacağını altını çizdi.

Greenpeace sözcüsü Rob Gueterbock da “Washington’un bir tarafında küresel ısınmayı kategorik olarak reddeden bir başkan, öbür tarafında ise daha şimdiden iklimsel savaflara hazırlanan bir Pentagon var” şeklinde görüş bildirdi.

BEKLENEN TEHLİKELER

Endüstriyel yaşamda enerji olarak kullanılan kömür, petrol ve doğalgaz, bitkilerin yüz milyonlarca yıl önce soluduğu karbonu içeriyor. Günümüzde bacalar ve egzoz borularından çıkan bu karbon, az gelişmiş ülkelerde tarım alanı açmak için yakılan ormanlardan açığa çıkan karbon gazıyla birleşerek atmosfere geri dönüyor. Karbon dioksit, atmosferin

ısı tutma yetisini artıran ve insan faaliyetlerinden kaynaklanan gazlar listesinde ilk sırada. Küresel dengenin bozulmasına bağlı olarak buzulların erimesi, baharların daha erken başlaması ve ortalama küresel sıcaklığın istikrarlı artışı, yaklaşan tehlikenin habercilerinden birkaçı.

DEMOKRATLARIN AVANTAJINA

Raporu değerlendiren uzmanlar, küresel ısınma konusunun Kasım ayındaki başkanlık seçimleri için anahtar konumuna

geleceğini öngörüyorlar. Bush'a karşı Demokrat Parti'nin en güçlü adayı olan John Kerry'nin ateşli bir çevreci olduğu ve küresel ısınmayı sık sık öne çıkardığı biliniyor. Gözlemciler, Kerry'nin söz konusu raporu Bush'un karşısına çıkarmaktan çekinmeyeceğini düşünüyorlar.

Bush yönetimi ABD ekonomisini olumsuz etkileyeceği savıyla Kyoto Protokolü'ne imza atmayı reddetmiş ve dünya kamuoyunun tepkisini çekmişti.

Üye Kimlik Kartlarınızı Yenilediniz mi?

Odamızdan almış olduğunuz üye kimlik kartları 5 yıl süreyle geçerlidir. Şimdi hemen kartınızı cebinizden çıkarın ve geçerlilik tarihini kontrol edin. Eğer süre 5 yılı aşmış ise Şubemize veya bağlı İl/İlçe Temsilciliklerine başvurun. Siz çayınızı/kahvenizi içerken biz üye kimlik kartlarınızın yenileme işlemi tamamlayalım. Böylece hem örgütünüzü ziyaret etmiş olursunuz, hem de geçerli bir üye kimlik kartına sahip olursunuz.

Gelirken yanınızda; 2 adet fotoğraf, Nüfus Cüzdanı fotokopisi, eski kimli kartı ve 10 Milyon TL ücreti unutmuyorsunuz. Şimdiden teşekkürler!

MESLEKİ MAKALELER

TEKNOLOJIDE ISI TRANSFER LİDERİ PLAKALI EŞANJÖRLER

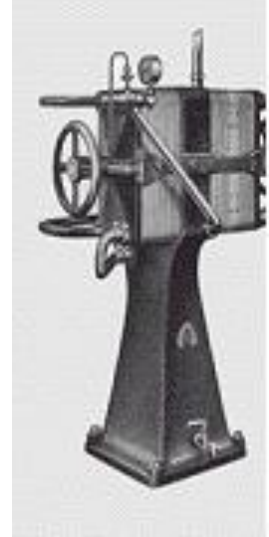
1986 yılında kurulan Gemak Ltd. Şti. proje, üretim, montaj, satış ve servis bölümleri olmak üzere dört dalda faaliyetlerini sürdürmektedir. Merkezi Kavaklıdere’de bulunan firma Ostim’de servis ve montaj atölyesi, Hasanoğlan Sanayi Bölgesi’nde 2000 m²’si kapalı alan olmak üzere 7250 m² alan üzerine kurulu fabrikası ile hizmet vermektedir.

ALFA LAVAL bölge distribütörü olan Gemak Ltd. Şti. genel olarak; plakalı eşanjörlerin konfor ve endüstriyel uygulamalarının yanı sıra Alfa Laval teknolojisi ile gıda, kimya, içecek sanayine yönelik paslanmaz gövdeli plakalı eşanjör, su, süt, margarin, meyve suyu, ayran, sos, yumurta pastörizatörü, plakalı yoğurt sütü evaporatörü, plakalı buzlu su jeneratörü, paslanmaz çelikten mamül tank, reaktör, konveyör, hijyenik yer süzgeci ve kanalları imal etmektedir.

İmalat, satış, proje ve teknik hizmetlerden sorumlu mühendis ve teknikerlerden oluşan teknik kadrosu ile Gemak Ltd.Şti., yurt içindeki başarısını Türki Cumhuriyetleri, Balkanlar ve Kuzey Afrika ülkelerine kurduğu tesislerle uluslararası alana taşımıştır.

İlk olarak ALFA LAVAL tarafından 1931 tarihinde süt pastörizatörü olarak kullanılmaya başlayan plakalı ısı değiştircileri, günümüzde pek çok alanda, geniş ürün yelpazesi ile ısı transferinin vazgeçilmez ekipmanı olarak bir çok sektörde tercih edilmektedir.

ALFA LAVAL Plakalı Isı Deęiřtircileri, balık sırtı desene sahip plakalardan oluşmuş bir plaka paketini içerir. Plakaların üzerinde akışkan için giriş/çıkış bağlantıları bulunmaktadır. Plakaların birlikte dizilmesi ile oluşan kanallar arasından iki farklı akışkan geçmektedir. Plaka paketi iki baskı plakası arasında saplamalar vasıtası ile sıkıştırılmaktadır. Her bir plakanın üzerinde sızdırmazlığı ve iki akışkanın birbirine karışmadan akmasını sağlayan bir conta bulunmaktadır. Plaka paketi ve boyutları içinden geçen akışkanların debisine, fiziksel özelliklerine, mevcut basınç düşümüne ve sıcaklık programına bağlı olarak belirlenir. Plakalar üzerindeki balık sırtı desenli yapı akışkanların turbülanslı bir şekilde akmasına ve çok sayıda temas noktası oluşturarak plaka paketinin istenen mukavemete ulaşmasına yardım eder. Plakalar baskı plakalarına alttan ve üstten iki adet taşıma barı vasıtası ile tutturulurlar. Uygulamaların çoğunluğunda plakalı ısı değiştirici sadece tek geçişli olarak imal edilir. Bu durumda tüm ana giriş ve çıkış bağlantıları ön baskı plakasında toplanır. Ancak bazı özel durumlarda ısı değiştiricinin çok geçişli imal edilmesi gerekebilir. Bu durumda ana bağlantı portları her iki baskı plakasının üzerinde de bulunacaktır.

- 1 Ön baskı plakası
- 2 Arka baskı plakası
- 3 Üst taşıma barı 5
- 4 Alt taşıma barı
- 5 Destek kolonu
- 6 Saplamalar
- 7 Plaka paketi

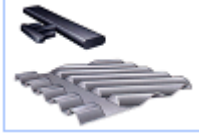

Plaka Demeti : Plaka demeti 2 ana elemandan oluşur:

Metal Plaka, ısı transferini en ideal ve verimli yapabilmek için, farklı paternlere ve özelliklere sahiptir. (özelliklerin tümü Alfa Laval patenti altındadır)

AISI 316 , Titanyum vs...

Conta, plaka kenarlarında özel olarak hazırlanan, conta yataklarında sızdırmazlığı sağlayan kauçuk elemandır.

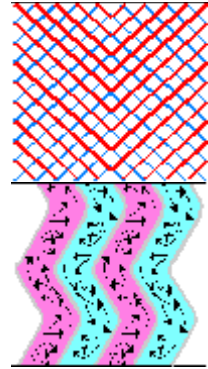
Clip-on EPDM , Clip-on NBR vs...

Balık Sırtı Paterninin 2 Ana Faydası Vardır :

Mekanik – Plaka demetini rijit olmasını sağlamak ve plaka temas noktaları sayesinde basınca karşı dayanımını arttırmak.

Akış dinamiği – Temas noktaları ile maksimum türbülans oluşturarak çok yüksek verim elde etmek.

(Yüksek Isı Transfer Katsayıları.)

Performans Limitleri:

Maksimum Çalışma Basıncı 25 Bar (360 Psi)	Maksimum Çalışma Sıcaklığı Contalı Üniteler 160 °C	Maksimum Debi 3600 m ³ /h
Özel Konstrüksiyon ile 30 Bar (435 Psi)	Kaynaklı Üniteler 225 °C	Isı Transfer Katsayısı 3500 – 7500 W/m ² °C
	Contasız Üniteler 350 °C	

Plakalı eşanjörlerin başlıca kullanım alanları :

Kullanım suyu ısıtma	Hidrolik Yağ Üniteleri
Buhardan hacim ısıtma	Kojenerasyon modülleri
Kızgın su ve kızgın yağ uygulamaları	Freon gazı ile hava kurutma
Hava apareyleri	Kompresör soğutma
Fan coil sistemleri	Kaynak Makinaları
Yüksek binalarda basınç kırıcı olarak	Lubrikant yağ üniteleri
Jeotermal uygulamalar	Lubrikant yağ üniteleri
Kule suyundan ısı geri kazanımı	Ocak soğutma
Boyahanelerde ısı geri kazanımı	Transformatör uygulamaları
Ekstrüzyon Makinaları	Otoklavlar
Kalıp Soğutma	Lazer/x-ışını ekipmanları

Günümüzde hızla gelişen teknolojinin ısı transferine yönelik en gelişmiş ekipmanı olan plakalı ısı eşanjörlerine ilişkin veriler ve eski sistemlere göre avantajları aşağıda sunulmaktadır.

1)- Isı transferindeki üstünlükleri;

- Plakalı ısı eşanjörlerinde kullanılan ters yönlü akış prensibinin “k” ısı transfer katsayısını arttırması
- Plaka yüzey dizaynı sayesinde meydana gelen yüksek türbülanslı akışın “k” ısı transfer katsayısını arttırması
- Plakaların 0,5 mm incelikte olmasının “k” ısı transfer katsayısını arttırması

Bu faktörlerin etkisiyle borulu sistemlere göre ısı transfer katsayısında 4-5 kat yüksek değerlere ulaşılmaktadır. İstendiği takdirde sıcak ve soğuk akışkanlar arasında 1 °C sıcaklık yaklaşımı elde edilebilmektedir

2)- Mekanik üstünlükleri ;

- Plakalar arası temas noktalarının fazlalığı sayesinde yüksek basınçlara mekanik dayanım
- Contalı sökülebilir sistemlerde termal gerilimlere ve basınç değişimlerine daha yüksek dayanım
- AISI 316 kalite paslanmaz çelik plakalar sayesinde delinme ve çürüme olmaması nedeniyle daha uzun malzeme ömrü

Bu faktörlerin etkisiyle çok daha uzun ömürlü ve güvenli bir sistem sunulmaktadır.

3)- Sisteme getirdiği diğer üstünlükleri ;

- İlk yatırım maliyeti eski sistemlere göre daha düşüktür
- Montajı kolay ve montaj giderleri eski sistemlere göre daha düşüktür
- Depolama ihtiyacı olmadığı için eski sistemlere göre hacmen çok daha küçüktür (1/5 – 1/20 oranında)
- Depolama ihtiyacı olmadığı için küçük hacmi sayesinde eski sistemlere göre ısı kayıpları çok daha azdır.
- Depolamalı sistemlerin sebep olduğu Lejyoner (Zaature türü) hastalığı riskinin minimuma indirilmesi sağlanmaktadır.
- Contalarda akışkanların birbirine karışmasını önleyen ek emniyet dizaynı bulunmaktadır.
- Paslanmaz çelik plakalar sayesinde hijyenik bir ortam sağlamaktadır.
- Sökülüp takılabilmek kolaylığı sayesinde kısa zamanda kolay bakım imkanı sağlamaktadır.
- Plaka ilavesiyle kapasite arttırım imkanı sağlamaktadır.

Bu veriler ışığında görüldüğü gibi plakalı ısı eşanjörlerinin sistemlere sağlayacağı bir çok avantaj bulunmaktadır. Bu teknolojinin sisteminize uyarlanması için her türlü teknik destek ve hizmet teknik personel kadromuzla sizlere sunulmaktadır.

Palakalı eşanjörlerin seçimi, otomasyonu, bakım ve uygulama kriterleri hakkında sizlere daha fazla bilgi sunabilmek için MMO Samsun şubesinin katkılarıyla Nisan 2004 de bir seminer organizasyonumuz olacaktır. Son kullanıcı ve uygulamacı firmalara yönelik düzenlenen organizasyonumuza katılımlarınızı bekleriz. Seminer ile ilgili detaylı bilgi için MMO Samsun şubesine başvurabilirsiniz.

İlhan ÖZDEŞ**Makina Mühendisi****ALFA LAVAL****Gamak Gıda Endüstri Mak.ve Tic.Ltd.Şti.****Gemak@gemak.com.tr**

MÜHENDİSLİK VE MİMARİNİN EŞGÜDÜMÜ-TESİSAT VE YALITIM ALANINDAKİ GELİŞMELER, EĞİLİMLER

"Yapıda Uygulanan Mekanik Tesisat Sistemlerinin Mimari Tasarım ile ilişkileri, Cihaz ve Sistem Seçimlerinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar"

Hepimizin çok iyi bildiği gibi yapıların değeri; kullanım fonksiyonları, konfor derecesi, ulaşım kolaylığı ve işletme bakım giderleri ile ölçülmektedir. Yapıların uygulama projelerinin ve şartnamelerinin hazırlanması başta mimar, statik mühendisi, mekanik, elektrik mühendisleri ve onların müşavirleri tarafından bir "takım" olarak yapılmak zorundadır. Tasarım safhaları,

- Program safhaları
- Ön proje
- Son tasarım safhası olarak özetlenebilir.

Program Safhası: Tüm tasarımcılar proje yapımına başlamadan önce, yapı sahibi ve danışmanları ile birlikte; yapıda bulunması gerekli hacimler, yapının kullanım amacı, toplam inşaat alanı, yapının müsaade edilebilir yüksekliği, mal sahibinin bu iş için ayırdığı bütçe vs. gibi parametrelerin belirlendiği yapının programını yapmalıdırlar. Bu çalışmalar sonucunda mimarların hazırlayacağı konsept projelerle birlikte, mekanik tesisat tasarımı başlar. Yapının iç sıcaklık dizayn değerleri (gündüz-gece), havalandırma miktarları, iç hava kalitesi, gürültü seviyeleri tespit edilir. Bunu takiben yapıya uygulanabilecek sistemler ortaya konularak, yapıya uygunluk, sağladığı konfor şartları, cihazlar için gerekli hacimler, hava kanal ve borulama, enerji ihtiyacı ve ilk yatırım ve işletme maliyetleri açısından incelenir ve sistem seçimi yapılarak mal sahibi onayına sunulur.

Ön Proje: Ön proje aşlında kendisiyle aynı ön tasarım aşamasında olan mimari ve statik projeler ile ısıtma-soğutma-havalandırma tesisatının koordinasyonunu sağlamak ve uyumsuzlukların ortadan kaldırmak için kullanılır. Daha detaylı hazırlanmış olan mimari planlar ve kesitlere göre ısı kaybı, ısı kazancı hesaplan yapılar ve havalandırma değerleri tespit edilerek

kullanılacak cihazların ön seçimleri yapılır. Daha detaylı maliyetler çıkartılır.

Son Tasarım: Son tasarım aşamasında boru ve kanal hesaplan yapılarak cihaz büyüklükleri tayin edilir. Otomasyon ve yangın sistemi senaryoları ve keşif ve şartnameler hazırlanır.

Mimari Statik Mekanik ve Elektrik Sistemlerinin Birbirleri ile İlişkisi

Yapıların cephe kaplaması termal transmisyon, infiltrasyon ve güneş radyasyonu nedeniyle ısı kayıp ve kazancı önemli ölçüde etkiler. Özgül ağırlığı fazla malzemeler kullanılarak yapılan cepheler termal bir kütle oluşturduğunda ısıtma ve soğutma cihazlarının çalışma periyotları etkilenir, daha uniform bir ısı dağılımının temin edilmesi sağlanır. Mekanik tesisat sistemlerini taze hava panjurları soğutma kuleleri, çatı üstü klima cihazları vs. yerleşimleri de yapı cephesini mimari olarak etkilemektedir. Yapının mimari olarak tabii aydınlanmasının temini de, soğutma yüklerini azaltacağından, çok dikkat edilmesi gereken hususlardan birisidir. Eski dönemlerde yapılar, barınmak, korunmak amacıyla inşaa edilirken, bugün yapılar; fiziksel ve konfor taleplerine cevap verecek şekilde dizayn edilmeye başlanmıştır. Kültürel ve bilimsel olarak çevre bilincinin tam olarak yerleşmediği dönemlerde, enerjiyi çok yüksek seviyede kullanan sistemler kurulmuş ve enerji ekonomisi hiç önemsenmemiştir. 1973 yılında yaşanan enerji krizi ve fiyatların artması, enerji rezervlerinin azalıyor olması ve fosil yakıtların yarattığı çevre kirliliği ve bunun boyutlarının kavranması enerjinin en ekonomik şekilde kullanılması gereğini ortaya çıkarmıştır. Bu noktadan hareketle yüzyılımızın bina çözümlerinde yapımızın ekolojik çevreye olumsuz etkilerini en aza indirecek yaklaşımlar etken olmalıdır.

- Yapı formu, çevresindeki doğal enerjilerle bağlantılı olacak şekilde düzenlenmelidir. Tasarlanan sistemde,

yapının ve bileşenlerinin (elektro-mekanik) aktif sistemler kullanılmaksızın enerjisi minimum tüketecek tarzda olması sağlanmalıdır. Bu, başlangıç olarak yapı yerinin meteorolojik verilere göre belirlenmesini gerektirir. Buna "biyoiklimsel tasarım yaklaşımı" denilmektedir. Yapının oturma yeri, cephe birleşimleri, bazı iç fonksiyonlarının yerleşimleri (wc, asansör kuyusu, merdiven kovaları vs.) biyoiklimsel tasarım açısından çok önemlidir.

- Teknolojiyi doğa güçlerine karşı kullanmak yerine, teknolojiyi doğa ile bütünleştiren, doğaya uyumlu hale getirilmeli; çevreyi kirletmeyen, kendini yenileyebilen güneş, rüzgar, jeotermal gibi alternatif enerji kaynaklarından pasif ve aktif faydalanabilme imkanları üzerinde çalışılmalıdır.

- Ekolojik perspektif ışığında, tasarım/yapım/işletim/bakım/onarım aşamalarında enerji verimliliğini artırmayı, bireysel ve toplumsal yarara yönelik olarak enerji girdilerinin miktar ve maliyetlerini en aza indirmeyi hedefleyen "energy efficient" (etken) tasarım ön planda tutulmalıdır.

- İklim verilerinin ve doğal çevredeki ısı kaynak ve yutucularının iyi değerlendirilmesi ile aktif iklimlendirme, aydınlatma gereksinimlerinin azaltılmasını hedefleyen tasarımlar gerçekleştirilmelidir.

- Bilgisayar teknolojisi ile gelişim gösteren mikroelektronik sistemlerin, bina otomasyon sistemlerinin desteği ile bina işletim ve enerjisinin yönlendirilmesi ve yönetimi önemli tasarruflar sağlayacaktır.

Akıllı Binalar

İletişim teknolojisinin çok hızlı gelişmesi nedeniyle yapıdaki değişimleri algılayan, ölçen, yapılan ölçümleri set değerleri ile karşılaştıran ve buna göre karar üreten; gerektiğinde operatörü ikaz eden sistemlere sahip yapılara akıllı binalar denilmektedir. "Akıllı" denilen binalar, tamamen enerji ekonomisinin sağlanması, işletme masraflarının üst düzeyde geri çekilmesidir. Demek ki her şeyi monitörde görmek ve yüklenen bazı ön değerlere göre karar vermek akıllı bina tarifine giriyor.

Yapının mimari konumu, kabuk yapısı, hacimlerin yönler göre düzenlenmesi, pasif enerji kaynaklarından faydalanabilme imkanlarına sahip yapılar gerçek akıllı, yani enerji etken yapılarıdır. Bu yapılara teknoloji yardımı ile haberleşme ve kontrol imkanı sağlamak çok daha kolaydır. Akıllı binaları daha akıllı yapan ve diğer binalardan ayıran özellik, kullanıcı gereksinimlerini, konforu ve güvenlik ihtiyaçlarını son teknoloji iletişim araçlarını kullanarak sağlamak ve tek merkezden yönetilmesini temin etmektir. Akıllı bina yeteneklerinin biyolojik kriterler açısından en çekici yönü, güneş enerjisinden doğal havalandırma, doğal aydınlatmadan yararlanma, akıllı malzemelerin desteği ile termal ve akustik denetimin yükseltilmesi bağlamında bina kabuğuna dinamik ve akıllı özelliklerin kazandırılması ve işletimine olanak yaratılmasıdır. Akıllı sistemler, pasif ve aktif sistemlerin bir arada yer aldığı kombine koşullarda işletilen ve denetimi zor olan binalar dahil tüm bina türlerinde enerji-maliyet etkin işletim ve denetimini olanaklı kılmaktır. Konfor koşullarının bireysel gereksinimlere uygun esnek denetimi ve dünya ile sözlü, yazılı ve görüntülü iletişim kurma olanakları sağlanarak, yaşam kalitesi yükselirken, doğal enerji kaynaklarından maksimum yararlanılarak ısıtma havalandırma aydınlatma başta olmak üzere her alandaki fosil tabanlı enerji tüketiminin minimize edilebilmesi mümkün olmaktadır. Bu da binanın işletim maliyetinin ve daha da önemlisi ekolojik maliyetinin düşürülmesi demektir.

Yapıda Kullanılacak Cihaz Seçimi

Kullanılacak sistemler, cihazlar ve bunların seçimlerinin doğru yapılması, yapının enerji etken bir yapı olmasında yadsınamayacak faktörlerden bazılarıdır. Yapıda kullanılacak sistemlerin gerektirdiği makine dairesi alanları, yer gereksinimleri, asma tavan yükseklikleri konusunda sizlere bazı bilgiler sunmak istiyorum. Bu değerlerin de ilk yatırım ve işletme ekonomisi açısından çok önemli olduğunu unutmamak gerekiyor. Çeşitli sistemlerin mekanik dairesi ihtiyacı

Toplam alan oranı	
Isı kazanımlı terminal unit + primer hava	% 5
Fan-coil unit + primer hava	% 5
Yapı perimetresinde indüksiyon + primer hava	% 5
Soğuk tavan + primer hava	% 5
Tek kanallı hava sistemleri	% 7

_Çift kanallı hava sistemleri _ % 8_ Perimetre ısıtmalı VAV sistemi % 6-6.5

Uygulanan sistemlere göre gerekli asma tavan yükseklikleri, yapının mimari formuna ve fonksiyonlarına göre çok değişir. Sistemlere göre yaklaşık değerler şöyledir:

Primer hava devreli, fan-coil sistemi Fan-coiller döşemede 200-300 mm Fan-coiller tavanda 450-500 mm

- Statik ısıtmalı VAV 450-600 mm Sistem (tek kanatlı)

- Su kaynaklı ısı pompası + primer hava 550 mm

- Çift kanallı sistemler 600-700 mm

Soğuk tavan + taze hava 500 mm (Katlarda sprinkler borulaması olduğu varsayılarak bu değerler verilmiştir.) Yapının tamamının klimatize edildiği kabul edilerek cihazlar için mekanik alan büyüklükleri şöyledir.

Su soğutmalı gruplar:

8.0m² + 8m² beher 100 kW için 1000 kW cihaz için 8+8x10 = 88 m²

Bekir Erdinç Boz

TTMD Başkanı

TERMODİNAMİK OCAK 2004

Soğutma kuleleri:

5 m² + 2.5 nf beher 100 kW için 1000 kW cihaz için 5+2.5x10=30 m²

Havalandırma + klima santralleri:

12 m²+13 m² beher m³/s hava debisi için

Ana cihaz seçimlerinde dikkat edilecek en önemli husus hava, su gibi ısıtıcı ve soğutucu akışkanların sistemde minimum debide dolaştırılmasıdır. Hava ve su tarafında değişken debili sistemlerin kullanılması şebeke kayıplarının % 10-15 oranında düşmesini sağlayabilir. Bina yönetim sistemleri bu tip sistemlerin iştilmesinde çok önemli katkı sağlayacaktır. Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan bir üniversite ve ofis binalarında yapılan çalışmalar sabit debili sistemlerin enerji harcamalarının ne kadar çok olduğunu göstermektedir.

Yukarıdaki bilgiler 67.500 m² alana sahip "Midwest United States Junior Collage"ın bilgileridir. Yapı 1960'lı senelerde inşa edilmiştir. Yüksek hızlı ve basınçlı dual düet hava sistemi kullanılmıştır.

Sisteme elektrikli chillerler ve gazlı ısıtma akuple edilmiştir. Enerjinin az kullanılabilmesi için mutlaka değişken debili sistemler kullanılmalıdır.

KAHVE MOLASI

BAŞÇAVUŞ ALBAYI TUTUKLAYACAKMIŞ

Albay, binbaşıya: -Yarın güneş tutulacak. Bu her zaman görülen bir şey değildir. Erleri talim elbiseleri ile talim meydanına getirin de olayı görsünler. Ben de orada bulunup kendilerine gerekli bilgiyi vereceğim. Şayet yağmur yağarsa, tabii bir şey göremeyiz. O zaman erleri, üstü kapalı talimgaha götürürsün. Binbaşı, yüzbaşıya: -Albayın emri ile yarın sabah saat dokuzda güneş tutulacak. Bu her zaman görülen bir olay değildir. Şayet hava kapalı olursa bir şey görülemeyecektir. Bu durumda tutulma, kapalı talimgahta gerekli talim elbisesiyle yapılacaktır. Yüzbaşı, teğmene: -Albayın emri ile yarın sabah dokuzda talim elbisesi ile güneş tutulmasının açılış merasimi yapılacaktır. Şayet yağmur yağarsa ki bu durum pek görülen bir olay değildir, Albay kapalı talimgahta gerekli bilgiyi verecektir. Teğmen, başçavuşa: -Yarın sabah dokuzda hava güzel olursa, talim kıyafeti ile albay tutulacak. Kapalı talimgahta yağmur yağarsa, alayın meydanında manevra yapılacak. Çünkü bu her zaman görülen bir olay değildir. Başçavuş, askere: -Yarın sabah saat dokuzda kapalı talimgahta Albayı tutacağız. Sabah hepiniz talim teçhizat ile hazır olun. Askerler kendi aralarında: -Yarın sabah bizim başçavuş Albayı tutuklayacakmış.

MAKİNA TASARIM VE İMALATI ALANINDA AVRUPA BİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ VE MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

MMO Ankara Şube

Ürün Teknik Mevzuat ve CE Uygulamaları Komisyonu

Özet: Ürünlerin Avrupa Birliği (AB) Pazarında serbest dolaşımı AB'nin esasıdır. Bu amaçla iki olanak geliştirilmiştir. Biri Yeni Yaklaşım anlayışı altında ürün serbest dolaşım mevzuatı, diğeri de Küresel Yaklaşım anlayışı ile oluşturulan uygunluk doğrulama mevzuatıdır.

Yeni Yaklaşım kapsamında ekonomik değeri olan sanayi ürünleri alanından Yirmibir adet direktif yayınlanarak uygulamaya konulmuştur. Sanayi ürünlerinin %65'ini kapsamaktadır. Düzenlemeler sürmektedir. Yeni Yaklaşım direktiflerinde sanayi ürünlerine ait üretim detayları terkedilmiş, temel gereksinimler esas alınmıştır. (Zorunlu koşullar da denmektedir.) Sanayi ürünleri, temel gereksinimleri tamamen karşılamadan üretilemez ve ticareti yapılamaz.

Genel Anlamıyla Küresel Yaklaşım, Test ve Belgelendirme hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Ayrıca, Küresel Yaklaşım anlayışı, sanayi ürünlerine direktiflerde belirtilen temel gereksinimlere (zorunlu koşullar) uygunluk durumunu belirleyen ortak bir işaretin vurulması zorunluluğunu getirmiştir. Bu işaret, "CE" dir.

Makina tasarım ve imalatını düzenlemek amacı ile AB'nin 14 Haziran 1989'da kabulü ile yürürlüğe koyduğu 89/392 sayılı direktifi üç kez değiştirilmiştir. 22 Haziran 1998 tarih ve 89/37 sayılı direktif 89/392'nin yerine almıştır ve halen uygulanmaktadır. Direktif, makinaların monte edilmesi, ayarlanması bakım ve onarımı ve işletilmesi durumlarında herhangi bir risk unsuru oluşturmayacak tarzda tasarlanması için gerekli kriterleri vermektedir. Önemli olan, makina direktifinde yer alan zorunlu koşulların, tasarımda ve üretimde kullanılmasıdır.

Bildiride, yukarıda sunulanlar ayrıntılı olarak belirtilmiş Makina Mühendisleri Odasının uygunluk saptanması ve "CE" işaretleme için yetkili bir Onaylanmış Kuruluş olmak girişimleri anlatılmıştır.

1.GİRİŞ

AB içinde sanayi ürünlerinin üretilmesi ve piyasaya sürülmesini düzenleyen temel mevzuat, AB Yeni Yaklaşım direktifleridir. Üye ülkelerin ulusal mevzuatında bu direktiflerin yer alması zorunludur. Türkiye üye olmamakla beraber, gümrük Birliği Anlaşması diye anılan Ortaklık Konseyi Kararı (6 Mart 1995 tarih ve 1/95 sayı) ile AB teknik mevzuatına uymayı kabul etmiştir. Bu nedenle Yeni Yaklaşım direktifleri, Yönetmelik niteliğiyle Türk Teknik Mevzuatında yer almaktadır. Bildiride, makina tasarım ve imalatında yer alanlar belirtilmiş ve incelenmiştir.

2.YÖNETMELİKLER

MAKİNA YÖNETMELİĞİ (Direktif 98/37)

Makina-emniyet parçaları tasarım ve imalatını düzenlemek amacı ile, AB Konseyinin 14 Haziran 1989 yılında kabul ederek yürürlüğe koyduğu 89/392 sayılı direktifi, üç kez değiştirilerek sonunda halen yürürlükte bulunan 22 Haziran 1998 tarih ve 98/37 sayılı direktif düzenlemiştir. Bu direktif de (Ek:1) Yeni Yaklaşım Direktifleri arasında bulunmaktadır. Bu direktif de uyum kapsamı içinde sanayi ve Ticaret Bakanlığınca Yönetmelik nitelemesiyle yürürlüğe konulmuş ve 05.06.2002 tarihli 24776 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. 20 Madde ve 7 Ek'ten oluşan Yönetmelik, yayımlandığı tarihten 18 ay sonra (05.12.2003) zorunlu olarak uygulanacaktır. Bu Bildiride Yönetmeliğin tamamının değerlendirilmesi düşünülmemektedir. Önemli saydığımız bazı düzenlemeler vurgulanacaktır.

Yönetmeliğin 5'inci maddesinde, "Bu Yönetmeliğin kapsamına giren makinalar veya emniyet parçaları Ek I'de belirtilen temel sağlık ve emniyet kurallarını yerine getirmek zorundadır." Hükmü

ile Yönetmeliğin Ek I'i, Makinaların ve Emniyet Parçalarının Tasarımı ve İmalatı ile ilgili Temel Sağlık ve Güvenlik Kuralları başlığı altında temel gerekleri (zorunlu koşullar) belirtmiştir. Ek I'in doğrulanması "CE" sürecinin temelidir. Bu süreçte üretici Ek I'in hükümlerini taşıyan uyumlaştırılmış standart ya da standartları kullanmış ise doğrulama işlemi kolaylaşır. Üretici, uyumlaştırılmış standart kullanmadan Ek I'den ilgili koşullara uygun çözümler ortaya koymak suretiyle doğrulama işlemini yapabilir. Üretim kapsamında uyumlaştırılmış standart yoksa karşılıklı bildirim suretiyle ilgili ulusal standartta doğrulama işleminde kullanılır.

Yönetmeliğin, belgelendirme hükümlerini içeren 7'nci maddesinde AT Tip İncelemesi belirtilmektedir. AT (Avrupa Topluluğu) tip İncelemesi "B" modülünün karşılığıdır. Yönetmelikte başkaca modül yollaması yoktur. "CE" Uygunluk İşaretinin Kullanılmasına Dair Yönetmeliğin 9'uncu maddesinde, "B modülüne göre, ürünün ilgili teknik düzenlemede belirtilen şartlara uygunluğu üretimi planlanan ürünü temsil eden numunemin bir onaylanmış kuruluş tarafından incelenmesi ve belgelendirilmesinin! içeren AT tip incelemesi ile sağlanır" denilmektedir. Yönetmeliğin 9'u izleyen maddelerinde; 11.C Modülü (Tipe Uygunluk), 13.D Modülü (Üretim Kalite Güvencesi), 15.E Modülü Tip İncelemesi) uygulanması ile bağlantılı düzenlemelerdir. Makina Yönetmeliğinde beklenen düzenlemenin olmaması karşısında girişim gerekiyor.

• Teknik Mevzuat uyumu kapsamında Ek: I'de belirtilen ve "CE" işaretlenmesinin zorunlu olduğu Yeni Yaklaşım Direktifleri içinde:

- Basit Basınçlı Kaplar (87/404),
- Gaz Yakan Cihazlar (90/396),
- Yeni Sıcak Su Kazanları (92/42),
- Asansörler (95/16),
- Basınçlı Ekipmanlar (97/23),

düzenlemeleri de MMO çalışmaları içeriğindedir. Bu düzenlemeler de Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca Yönetmelik olarak mevzuatımıza aktarılmıştır.

Sayılanlardan başka; Düşük Gerilim LVD için (73/23), Elektromanyetik Uygunluk için (89/336) Yönetmeliklerinin de uygulanması gerekebilir. Ürün ile ilgili birden fazla Yönetmelik olduğu zaman, tüm ilgili Yönetmeliklerde yer alan zorunlu koşullar birlikte karşılanmalıdır. Örneğin, Makina Emniyeti Yönetmeliği'nin Madde: 1.5. maddesinde belirtildiği üzere, esas tehlike ve risk elektrikten kaynaklanması halinde (LVD) Düşük Gerilim Yönetmeliğine uygunluk gerekir. Yeni teknolojiler geliştikçe, makinalarda elektronik devrelerin kullanılması da artmaktadır. Bu halde, makina, Elektromanyetik Uygunluk (EMC) Yönetmeliğine uygun üretilmelidir. Doğrulama bu Yönetmeliğe göre olacaktır.

ALÇAK GERİLİM YÖNETMELİĞİ (DİREKTİF, 73/23)

Yönetmeliğin birinci maddesi ile, 50 V-1000 V AÇ arasında şebeke gerilimi ile işletilen tüm elektrikli gereçler Yönetmelik kapsamındadır.

Yönetmeliğin ikinci maddesinde ve Ek:I'in de on bir zorunlu güvenlik koşulu sayılmıştır. İmalatçı zorunlu koşulları, öncelikle tasarımda sonra da ürününde yerine getirmelidir. Bir elektrikli gerece giren; kablo, soket ve anahtarlar da ürünün ayrılmaz bir parçası veya bileşeni olarak Yönetmelik kapsamında değerlendirilir. (Yönetmeliğin kapsamadıkları yönetmelik eki III'de belirtilmiştir.)

Bu Yönetmelik de zorunlu koşullara uygunluğu saptamak için düzenleme getirmiştir. Düzenleme, Yönetmeliğin Ek:III ve IV'ünde yer almıştır. Buna göre, üretici "uygunluk beyannamesi" düzenleyecek ve Ek:IV'e göre yaptığı "İç Üretim Kontrolü" anılan Beyannamenin dayanağı olacaktır.

Anlaşıldığı gibi, doğrulama işleminde uygunluk değerlendirme ya da onaylama kuruluşları yoktur. CE İşaretlemesi tamamen üreticiye aittir. Bu hal, makina imalatçısı için de bir avantaj olup

ürettiği makinada yer alıp da Alçak Gerilim Yönetmeliği kapsamındaki ürünlerin uygunluğunu kendisi belirtecektir.

ELEKTROMANYETİK (DİREKTİF:89/336)

UYUMLULUK

YÖNETMELİĞİ-EMC-

Yönetmelik, sadece elektromanyetik uygunlukla ilgili koruyucu koşulları tanımlamaktadır. Bu korumayı gerçekleştirmek için teknik koşulları içermektedir. Elektrikli makinalar ile emniyet parçaları, cihaz ve aksamaları Yönetmelik kapsamına girmektedir. EMC Yönetmeliğinde, güvenlik koşulları, bazı istisnalarla tüm elektrikli makina ve ekipmanlar için aranmaktadır. İstisnalar, Yönetmelik Madde 2'nin iki ve dört alt bölümlerinde belirtilmiştir. Örneğin; medikal cihazlar, enerji sayaçları (bunlarla ilgili ayrı yönetmelikler vardır).

Zorunlu koşullar Yönetmeliğin 4. maddesinde belirtilmiştir. Cihazın tasarımı; cihazın ürettiği elektromanyetik dalgaların olumsuz etki üretmemesi, cihazın dışarıdan gelebilecek gürültülere karşı güvenli bir şekilde çalışabilecek olması, olanaklı olmalıdır.

Uygunluk değerlendirmesi için düzen, Yönetmelik madde 10'da belirtilmiştir. Buna göre;

(1) O ürünle ilgili harmonize standart varsa ve üretim bu standarda göre yapıldıysa üretici, "uygunluk beyannamesi" düzenler, CE İşaretini kullanır ve ürününü piyasaya sürer. Doğrulama için başka işlem yapılmaz.

(2) Harmonize bir standardın kullanılmadığı, kısmen kullanıldığı veya bulunmadığı halde; üretici;

- Teknik dosya hazırlar,
- Onaylanmış kuruluşa başvurur, ürünün bir örneği tip testine sunulur, tip testi onaylanmış kuruluşa yapılır veya yaptırılır, üreticiye uygunluk belgesi verilir.
- Uygunluk beyannamesi düzenlenir.

Anlaşılabacağı gibi, makina üreticisi de elektromanyetik uygunluk kapsamında doğrulama durumunda kahrına yukarıda belirtilen işlemleri yapacaktır.

• Bir ara değinildiği gibi, İnşaat Malzemeleri Yönetmeliği (Direktif: 89/106) kapsamında değerlendirme gerekirse, esas itibarıyla onaylanmış kuruluşa başvurulması, doğrulama yapmasının istenmesi uygun olur. Bu Yönetmeliğin Ek l'inde yapı malzemelerinde aranan temel gerekler (zorunlu koşullar) belirtilmiştir. Temel gerekçelere uygunluğun saptanması Yönetmeliğin Ek:III'ünde yer almaktadır. Bu Yönetmelik, "Avrupa Teknik Onayı" düzenlemesiyle diğerlerinden farklı bir düzen getirmiştir. Yönetmeliğin 8 ve 9'uncu maddeleri anılan düzenlemelere aittir. Uyumlaştırılmış (harmonize) bir standart veya kabul gören bir ulusal standardın bulunmadığı hallerde uygulanan bir düzendir. Bakanlık (burada Bayındırlık ve İskan Bakanlığı) tarafından görevlendirilen onaylanmış kuruluşa "teknik onay" verilir.

• Makina Emniyeti Yönetmeliğinin uygulanması için onaylanmış kuruluşa başvuru, bu yönetmeliğin uygulanması için yeterliliği saptanıp yetkilendirilmiş kuruluşa olmalıdır. Bu kuruluş uygunluk değerlendirmesini kendisi yapar veya Düşük Gerilim, Elektromanyetik Uyumluluk, Yapı Malzemeleri Yönetmelikleri kapsamında yetkilendirilmiş kuruluşlara değerlendirme yaptırıp raporlara göre uygunluk belgesi verir. Açıklayıcı Not: Genel bir yaklaşımla makina tasarım ve imalat alanına girebilecek ancak, özel düzenlemeler olan Medikal Cihazlar Yönetmelikleri bu bildiriye alınmamıştır. Diğer bir bildiri konusu olabilir.

3. MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASININ ÇALIŞMALARI

Ülkemizde AB teknik mevzuatının uygulanması için, 4703 sayılı Kanun çıkarılmıştır. Kanun, piyasaya (tüetime) güvenli ürünler sunulmasını (güvenli ürün, yukarıda anılan yönetmeliklerde belirtilen zorunlu koşullara uyan ürünlerdir), güvenli ürün olduğunun uygunluk değerlendirmesi çalışmaları ile saptanmasını ve bu saptama için gerekli kuruluş ve oluşumlarını öngörmektedir.

Kanuna göre;

Uygunluk Değerlendirmesi: "ürünün, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü faaliyettir. Bu faaliyeti yapan özel veya kamu kuruluşu da Uygunluk Değerlendirme kuruluşudur. (Teknik düzenleme; yönetmelik, şartname vb. dir.)

Onaylanmış Kuruluş: "Test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşları arasından bir veya birden fazla teknik düzenleme çerçevesinde uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere, yetkili kuruluş tarafından belirlenerek, bu Kanunda ve ilgili teknik düzenlemede belirtilen esaslar çerçevesinde yetkilendirilen özel veya kamu kuruluşudur." (Yetkili kuruluş bu bildiriye yer alan düzenlemeler için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı)

Onaylanmış kuruluş (İngilizce "Notified Body") tarafsız, bilgili, deneyimli ve gerekli ekipmana sahip veya ulaşabilir olmalıdır. Kuruluşun kriterleri her Yönetmelikte belirtilmekle beraber, genel olarak gerekenler aşağıda belirtilmiştir. Personel ve ekipman varlığı, bağımsız ve tarafsız olması, uygunluk değerlendirme işleminin yapılacağı ürünle ilgili olarak personelin teknik yeterliliği, gizlilik koşullarına bağlılık, sorumluluk sigortasına sahip olmak. (Geniş bilgi, Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik'de bulunabilir)

Onaylanmış kuruluşun yeterliliği yetkilendiren kuruluşun (örnek; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı) sorumluluğudur. Bu nedenle, Bakanlık, Türk Ak (Türk Akreditasyon Kurumu) ile işbirliği yaparak yeterlilik saptaması yaptırmaktadır. Bakanlık, her bir Yönetmelik için Onaylanmış Kuruluş görevlendirilmesinde esas alınan kriterlere dair tebliğ yayımlayarak ilgilenenleri bilgilendirmektedir. Bu bildirin Ek: l'inde yer alan direktiflerin hemen tamamı mühendis ve mimarlıkla ilgilidir.

Makina Mühendisleri Odası ve İşaretlemesi süreci ile ilgili olarak da öncülük etmiş ve aşağıda sayılan direktifler (yönetmelikler) için Onaylanmış Kuruluş olmak başvurusunda (3 Ocak 2003) bulunmuştur:

- Makina Emniyeti Yönetmeliği (Direktif:98/37)
- Asansör Yönetmeliği (Direktif:95/16)
- Basit Basıncı Kaplar Yönetmeliği (Direktif:87/404)
- Basıncı Ekipmanlar Yönetmeliği (Direktif:97/23)
- Gaz Yakan Cihazlar Yönetmeliği (Direktif:90/396)
- Sıcak Su Kazanları Yönetmeliği (Direktif:92/42)

Bu yönetmeliklerden,

Basıncı Ekipmanlar Yönetmeliği, uygunluk değerlendirmesi örgütlenmesi yönünden farklıdır. Bu Yönetmelikte, Onaylanmış Kuruluş'un yanısıra , Bildirilmiş Üçüncü Taraf Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu ve Kullanıcı Denetmeni vardır. Görev tanımları ve durumları aşağıdadır:

(1) Onaylanmış Kuruluş: Herhangi bir modülü uygular, sabit bağlantı ve tahribatsız test işlemlerini yapar, personeli değerlendirir, uyumlaştırılmış bir Avrupa standardı tarafından kapsanmayan bir basıncı ekipman malzemelerinin Avrupa Onayını verir.

Yönetmeliğin 1. maddesinde Faaliyet Alanı ve Tanımlar içeriğinde 2.9'da Avrupa Onayı gerektiren materyaller belirtilmiştir. Bunlar, Harmonize (uyumlaştırılmış) standartlarda bulunmayan ve üreticinin basıncı ekipmanlarda kullandığı ve karakteristiklerini teknik dokümantasyonla belirlediği materyallerdir. Basıncı ekipmanı üretmek için kullanılan materyaller Avrupa onayına sahip olmalıdırlar.

(2) Bildirilmiş Üçüncü Taraf Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu: Sabit bağlantı ve tahribatsız test işlemleri ve bunların personelinin onayını verir. Görüldüğü gibi tanımlarda "personel onayı" kaydı dikkat çekmektedir. Çünkü, uygunluk değerlendirmesi ürüne aittir. Bu Yönetmelikte ürün değerlendirmesinin yanısıra personel de yer almıştır. Her iki kuruluş; ürün (EN 45011), sistem (EN 45012) ve personel (EN 45013) düzenlemelerine uygun olacaktır ki önemli ve zor bir yapılanmadır.

(3) Kullanıcı Denetimi: Basıncı Ekipmanlar Yönetmeliğinde yer alan A: ,C1, F ve G modüllerindeki görevleri gerçekleştirir.

Makina Mühendisleri Odası, onaylanmış kuruluş olmak için başvurduğuna göre, durumu yukarıda belirtilmiş tanım kapsamında ele almak uygun olur.

Makina Mühendisleri Odası, ayrıca, EN 45004 Muayene Kuruluşlarının Belgelendirilmesi kapsamında akredite olmak için Türk Akreditasyon Kurumu'na başvuruda bulunmuştur. (51.XI.2002)

Anılan tüm başvurular halen (Temmuz 2003) işlem halindedir.

Direktif	Direktifin ve revizyonlarının no	AB Uygulama Tarihi	AB Geçiş Süresi Sonu
1. Düşük Voltaj Direktifi	73/23/EEC 93/68/EEC	19.08.74 01.01.95	01.01.97 01.01.97
2. Basit Basıncılı Kaplar	87/404/EEC 90/488/EEC 93/68/EEC	01.07.90 01.07.91 01.01.95	01.07.92
3. Oyuncaklar	88/378/EEC 93/68/EEC	01.01.90 01.01.95	01.01.97
4. Yapı Malzemeleri	89/106/EEC 93/68/EEC	27.06.91 01.01.95	01.01.97
5. Elektromanyetik Uyumluluk	89/336/EEC 92/31/EEC 93/68/EEC	01.01.92 28.10.92 01.01.95	31.12.95
6. Makina Emniyeti	98/37/EC 91/368/EEC 93/44/EEC 93/68/EEC 98/79/EC	01.01.93 01.01.93 01.01.95 01.01.95 07.06.00	31.12.94 31.12.94 31.12.96 01.01.97
7. Otomatik Olmayan Tartı Cihazları	90/384/EEC	01.01.93 01.01.95	31.12.02 01.01.97
3. Kişisel Koruyucu Ekipman	89/686/EEC 93/68/EEC 93/95/EEC 96/58/EC	01.07.92 01.01.95 29.01.94 01.01.97	30.06.95 01.01.97
9. Vücuda Yerleştirilen Aktif Tıbbi Cihazlar	90/385/EEC 93/42/EEC 93/68/EEC	01.01.93 01.01.95 01.01.95	31.12.95 01.01.97 01.01.97
10. Gaz Yakan Cihazlar	90/396/EEC 93/68/EEC	01.01.92 01.01.95	31.12.95 01.01.97
11. Sıcak Su Kazanları	92/42/EEC 93/68/EEC	01.01.94 01.01.95	31.12.97 01.01.97
12. Sivil Amaçlı Patlayıcılar	93/15/EEC	01.01.95	31.12.02
13. Medikal Cihazlar	93/42/EEC 98/79/EC	01.01.95 07.06.00	14.06.98 30.06.01
14. Patlayıcı Ortamlarda Kullanılan Ekipman	94/9/EC	01.03.96	30.06.03
15. Gezinti Tekneleri	94/25/EC	16.06.96	16.06.98
16. Asansörler	95/16/EC	01.07.97	30.06.99
17. Soğutma Cihazları	96/57/EC	03.09.99	
18. Basıncılı Ekipman	97/23/EC	29.11.99	29.05.02
19. Telekomünikasyon Terminali ve Uydu Yer İstasyonu Ekipmanı	98/13/EC	06.11.92 01.05.92 01.01.95	-
20. Tıbbi Teşhis Cihazları	98/79/EC	07.06.00	07.12.03 07.12.05
21. Radyo ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanı	99/5/EC	08.04.00	07.04.00 07.04.01

HAFİF, ÇEVRE DOSTU ve AKILLI OTOMOBİLLER

Yakın bir gelecekte otomobiller, bugünkülerine göre daha hafif, daha verimli, hem de çevre dostu ve akıllı olacaklar. Otomobil üreticileri ömrü tükendiğinde, yeniden kullanılabilir parçalardan oluşan doğa dostu otomobiller üretmeyi planlıyorlar. Bunun için hem alüminyum gibi, bilinen ve kullanılan, malzemeler, hem de pek bilinmeyen doğal fiberler gibi malzemeler üzerinde araştırma geliştirme çalışmaları yapıyorlar. Dünyanın önde gelen otomobil şirketleri 1993 'te Yeni Kuşak Araçlar İçin işbirliği adlı bir birlik oluşturdular. Bu birliğin amacı günümüz otomobillerinden daha hafif daha sağlam ve yakıt tüketimi açısından da üç kat daha verimli araçlar üretmek. Daimler Chrysler, Ford ve General Motors şirketleri üniversitelerle, laboratuvarlarla ve yan sanayi kuruluşları ile birlikte çalışarak günümüz otomobillerinin ağırlıklarını % 40 oranında azaltmaya çalışıyorlar. Eğer bunu başarabilirlerse yakıt tüketimini de üçte birine düşürebilirler. Böylece bir litre benzinle 30 km'den fazla gidilebilecek.

Üç büyük üretici, yakıt tüketimini bu düzeye indirebilmek için gez ve benzinle çalışan melez araçlardan, yakıt pili kullanan elektrikli araçlara kadar birçok yeni model üzerinde denemeler yapıyorlar. Bu çalışmaların ilk ürünlerinden biri Audi A12. Audi A12, verimliliği yüksek ve hafif bir otomobil; New York Modern Sanatlar Müzesi'nde sergilendi. Bu yeni tasarımda, çelik iskelet yerine alüminyum iskelet kullanılmış, otomobilin tavanı da saydam plastikten yapılmıştı. Böylece çok hafif bir otomobil çıkmıştı ortaya. Normalde 1060 kg gelen araç 250 kg hafifleyerek 810 kg'ye düşmüştü. Güç ve çarpışma testlerinin sonuçları da çelik kasalı otomobillerden hiç de aşağı kalmıyordu.

Otomobil üreticileri, hafif ve yüksek yakıt verimliliğine sahip otomobillerin yanı sıra, kontrolü sürücüyle paylaşan ve kaza oranlarını çok düşürecek, "akıllı" otomobiller de üretmeyi amaçlıyorlar. Bu da otomobil üreticileriyle yonga

üreticilerini birbirine yaklaştırıyor. Çünkü otomobil kullanımında köklü değişiklikler ancak yonga teknolojisindeki hızlı ve büyük ilerlemeler sayesinde gerçekleşebilir.

Nisan 2000 de düzenlenen Uluslar arası Katı Hal Devreler Konferansı'nın açılışını, Toyota'nın üst düzey yöneticilerinden Naoki Noda yaptı. Konferansa, yongalar üzerine çalışan 2500 dolayında mühendis katılmıştı. Noda konuşmasında, mühendisler "On yıl içinde otomobiller yalnız yeni yakıtlar kullanmakla kalmayacak aynı zamanda bilgisayar sistemleriyle de donatılmış olacak. Otomobillerdeki bilgisayar sistemleri sayesinde kaza durumlarında sürücüler uyarılacak, hatta otoyolda giderken sürücüler kısa bir şekerleme bile yapabilecekler. Bütün bunlar, abartılı sözler gibi gelebilir; ama değil. Çünkü birkaç yıl içinde, otomobilin evrimindeki en büyük teknolojik reformlar gerçekleştirilecek" dedi.

Noda, günümüzün ABS fren sistemleriyle donatılmış otomobillerinin aşamalı olarak tam otomatik araçlara dönüşeceğini söyledi. Ona göre bu yeni araçlar, can güvenliği açısından şaşırtıcı teknolojik yeniliklerle dolu, çok az yakıt tüketen ve düşük oranda çevre kirliliğine yol açan otomobiller olacak. Önümüzdeki on yıl içinde günümüz motorları, hem gaz hem de elektrikle çalışan melez motorlara dönüşecek; sonunda da otomobiller yalnızca yakıt pilleriyle çalışacak. Ama tüm bu köklü değişiklikler için, otomobillerde, sıradan bir bilgisayarda kullanılanın on katı yonga kullanılacak. Bu yüzden de otomobillerin elektrik tüketimi üç kat artacak. Tüm bunların gerçekleşebilmesi için de yonga üreticileriyle- otomobil üreticilerinin daha sıkı işbirliğine gitmesi gerekiyor kuşkusuz.

Noda konuşmasında sürücüyü, daha iyi bir sürücü yapan akıllı bir "sürücü yardımcısı" sisteminin ana hatlarını da çizdi. Örneğin, akıllı bir sürme sistemi,

virajı almakta olan bir sürücüye o anki hızın savrulmaya yol açabileceği uyarısını yapacak. Eğer sürücü otomobilin kontrolünü kaybederse, sistem otomatik olarak gazı kesecek ve tekerleklerden birini durdurarak savrulmayı önleyecek. "Uyumlu Seyir Kontrol" sistemi de otomobilin hızını ve önündeki araçtan olan uzaklığını sürekli izliyor.

Otomobiller artık kontrolü (tıpkı uçaklarda olduğu gibi) sürücüyle paylaşan otomatik kontrollü bir araç olmaya doğru gidiyor. Park etmeye çalışan otomobillerde eğer araç yandaki otomobile yada duvara

çarpacak gibi olursa gaz otomatik olarak kesilecek ve frenler devreye girip otomobili durduracak. Böylece, sürücü dikkatsizliğinden kaynaklanan bu tür pek çok küçük kazanın önüne geçilecek.

Bunların yanı sıra trafik kontrol alt yapısında da köklü değişimler olacağını öngörüyor; akıllı trafik ışıkları, yol kenarındaki FM vericiler, otomobillerle haberleşen GPS uydu sistemleri vb. Noda, Japonya ve Hong Kong'da akıllı trafik sistemlerinin prototiplerinin denenmekte olduğunu da ekliyor.

Derleyen

Bayram KARASU Mak. Müh.

Kaynak : BİLİM ve TEKNİK

KAHVE MOLASI

ÖLÜMSÜZ KIRMIZI GÜLLER

Kan rengi, kıpkırmızı güllere bayılırdı. Zaten onlarla adaştı da. Rose... Gül... Kocasının sevgili Rose'u... Her yıl Sevgililer Günü'nü kapının önünde bulduğu enfes fiyonklarla süslü kucak dolusu kırmızı güllerle kutlardı. Hiç aksamadan.

Hatta, eşini kaybettiği yıl dahi kapısı çalınmış, gülleri kucağına bırakılmıştı.. Tıpkı geçmişte olduğu gibi, küçük bir kartla birlikte. Her yıl güllere iliştiği karta aynı cümleleri yazardı: "Seni, geçen sene bugünkünden, daha çok seviyorum..."

Birden, bunların son gülleri olduğunu düşündü. Önceden ısmarlanmış olmalıydı. Öleceğini nasıl bilebilirdi? Zaten her şeyi önceden planlamayı ve yapmayı severdi.

Gülleri özenle içeri taşıdı... Saplarını kesti, vazoya yerleştirdi. Vazoyu da konsolun üzerine, eşinin kendisine gülümseyen fotoğrafının yanına koydu. Orada kocasının koltuğunda oturup saatlerce güller ve fotoğrafı seyretti sessizce.

Bitmek bilmeyen bir yıl geçti. Yapayalnız ve hüzün dolu bir yıl. Sonra bir sabah kapı çalındı. Tıpkı eski günlerde olduğu gibi. Kırmızı gülleri, üzerinde küçük kartıyla birlikte eşikteydi. Sevgililer Günü'nü kutluyordu. Gülleri içeri aldı. Şaşkınlık içinde doğru telefona gitti. Çiçekçi dükkanını aradı...Onu bu kadar üzme kimin hakkı vardı?

"Biliyorum" dedi, çiçekçi... " Eşinizi geçen yıl kaybettiniz.. Telefon edeceğinizi de biliyordum. Bugün size yolladığım gülleri çok önceden ısmarlamış, parasını da ödemişti. Hep öyle yapardı zaten, hiç şansa bırakmazdı. Dosyamda talimat var. Bu çiçekleri size her yıl yollayacağım. Bir de özel kart vardı, kendi el yazısıyla. Bilmeniz gerek diye düşünüyorum. Ölümünden sonra çiçeklere iliştiğimi istediği kart."

Rose hıçkırıklar arasında teşekkür ederek telefonu kapattı. Parmakları titreyerek zarfı açtı. " Merhaba gülüm" diye başlıyordu, kart... "Bir yıldır ayırıyoruz. Umarım senin için çok zor olmamıştır. Yalnızlığımı ve acılarını hissedebiliyorum. Giden sen, kalan ben olsaydım neler çekerdim kimbilir? Sevgi paylaşıldığında yaşamın tadına doyum olmuyor. Seni kelimelerle anlatılmayacak kadar çok sevdim. Harika bir eşin dostum, sevgilim benim. Sadece bir yıldır ayırıyoruz. Kendini bırakma. Ağlarken bile mutlu olmanı istiyorum. Onun için bundan sonraki yıllarda güller hep kapımızda olacak. Onları kucağına aldığında paylaştığımız mutluluğu ve kutsandığımızı düşün. Seni hep sevdim. Her zaman da seveceğim. Ama yaşamalısın. Devam etmelisin... Lütfen... Mutluluğu yeniden yakalamaya çalış. Kolay değil, biliyorum ama bir yolunu bulacağına eminim. Güller, senin kapıyı açmadığın güne dek gelmeye devam edecek. O gün çiçekçi beş ayrı zamanda gelip kapıyı çalacak, eve dönüp dönmediğini kontrol edecek. Beşinciden sonra emin olarak gülleri ona verdiğim yeni adrese getirip seninle yeniden ve ebediyen kavuştuğumuz yere bırakacak. Seni seviyorum gülüm."

ENERJİ GÜNDEMİ

UCUZLUK SIRASINA GÖRE SANAYİDEKİ KULLANIM İÇİN YAKIT FİYATLARININ KARŞILAŞTIRILMA TABLOSU

(19 Aralık 2003 Tarihinde Belirlenmiş Olan Fiyatlarla)

YAKIT	ISIL DEĞERİ	BİRİM FİYATI	ORTALAMA VERİM	TL/1000 kcal	YILLIK FİYAT ARTIŞI	UCUZLUK SIRALAMASI	EN PAHALIYA GÖRE ORANI	
YAKIT	ISIL DEĞERİ	BİRİM FİYATI	ORTALAMA VERİM	TL/1000 kcal	YILLIK FİYAT ARTIŞI	UCUZLUK SIRALAMASI	EN PAHALIYA GÖRE ORANI	
DOĞAL GAZ SANAYİ BOTAŞ	8250 kcal/m ³	234.460 TL/m ³	%93	234.460 x 1.000 8.250 x 0.93	30.558	-%13	1	%19
DOĞALGAZ SANAYİ İGDAŞ (*)	8250 kcal/m ³	236.649 TL/m ³	%93	236.649 x 1.000 8.250 x 0.93	30.844	yeni uygulama	2	%20
DOĞALGAZ SANAYİ İGDAŞ (**)	8250 kcal/m ³	273.216 TL/m ³	%93	273.216 x 1.000 8.250 x 0.93	35.610	-%15	3	%23
İTHAL KÖMÜR (Ankara)	6000 kcal/kg	186.441 TL/kg	%69	186.441 x 1.000 6.000 x 0.69	45.034	%5	4	%29
SOMA KÖMÜR (İstanbul)	5500 kcal/kg	161.016 TL/kg	%65	161.016 x 1.000 5.500 x 0.65	45.039	%6	5	%29
FUEL-OIL (6 NO) (İstanbul)	9200 kcal/kg	378.768 TL/kg	%83	378.768 x 1.000 9.200 x 0.83	49.601	%12	6	%31
İTHAL KÖMÜR (Bursa)	6000 kcal/kg	220.339 TL/kg	%69	220.339 x 1.000 6.000 x 0.69	53.222	%18	7	%34
LPG MIX DÖKME GAZ SANAYİ	11000 kcal/kg	1.323.000 TL/kg	%92	1.323.000 x 1.000 11.000 x 0.92	130.731	%16	8	%83
LPG PROPAN SANAYİ	11100 kcal/kg	1.343.000 TL/kg	%92	1.343.000 x 1.000 11.100 x 0.92	131.512	%8	9	%83
ELEKTRİK SANAYİ (İstanbul)	860 kcal/kwh	119.800 TL/kwh	%99	119.800 x 1.000 860 x 0.99	140.709	-%6	10	%89
LPG 45kg TÜP (İstanbul)	11000 kcal/kg	1.525.423 TL/kg	%92	1.525.423 x 1.000 11.000 x 0.92	150.733	%4	11	%95
MOTORİN (İstanbul)	10200 kcal/kg	1.352.430 TL/kg	%84	1.352.430 x 1.000 10.200 x 0.84	157.847	%10	12	%100

NOTLAR

* USA Dolarının son bir yıllık değer düşüş oranı % 12 olmuştur.

1- K.D.V. hariç fiyatlar alınmıştır.

*) İgdaş'ın yıllık 1.000.000 m³ ve üzerinde doğal gaz kullanan sanayi müşterilerine uygulanan fiyattır.(**) İgdaş'ın yıllık 999.000 m³ ve daha az doğal gaz kullanan sanayi müşterilerine uygulanan fiyattır.

2- İşletme veriminin bir bölümü verim değerlerinin içerisinde gösterilmiştir. (Örneğin, sanayide kömürün daha iyi verimle yakılacağı kabul edilmiştir.)

3- Yakma yan maliyetleri verim değerine eklenmiştir. (Yakıt hazırlama, depolama ve işletme giderleri)

4- Bu tablo yakıtların yaklaşık işletme maliyetleri hakkında fikir verebilmek için hazırlanmıştır. Otomatik kontrol kullanımı, bakım kalitesi gibi nedenlerle daha uygun maliyetler oluşturulabilir.

UCUZLUK SIRASINA GÖRE KONUTLARDAKİ KULLANIM İÇİN YAKIT FİYATLARININ KARŞILAŞTIRILMA TABLOSU (19 Aralık 2003 Tarihinde Belirlenmiş Olan Fiyatlarla)

Yakıt	Isıl Değeri	Birim Fiyatı		Ortalama Verim	TL/1000 Kcal		Yıllık Fiyat Artışı	Ucuzluk Sıralaması	En Pahalıya Göre Oran
DOĞAL GAZ KONUT (Bursa)	8250 kcal/m ³	295.827	TL/m ³	%91	$\frac{295.827 \times 1.000}{8.250 \times 0.91}$	39.404	-%23	1	%21
DOĞAL GAZ KONUT (Ankara)	8250 kcal/m ³	312.205	TL/m ³	%91	$\frac{312.205 \times 1.000}{8.250 \times 0.91}$	41.586	-%17	2	%22
DOĞAL GAZ KONUT (Eskişehir)	8250 kcal/m ³	313.469	TL/m ³	%91	$\frac{313.469 \times 1.000}{8.250 \times 0.91}$	41.754	-%18	3	%22
DOĞAL GAZ KONUT (İstanbul)	8250 kcal/m ³	325.652	TL/m ³	%91	$\frac{325.652 \times 1.000}{8.250 \times 0.91}$	43.377	-%13	4	%24
DOĞAL GAZ KONUT (İzmit)	8250 kcal/m ³	325.652	TL/m ³	%91	$\frac{325.652 \times 1.000}{8.250 \times 0.91}$	43.377	-%13	4	%24
DOĞAL GAZ RESMİ DAİRE (Ankara)	8250 kcal/kg	407.475	TL/kg	%91	$\frac{407.475 \times 1.000}{8.250 \times 0.91}$	54.276	-%17	5	%29
İTHAL KÖMÜR (Ankara)	8000 kcal/kg	220.000	TL/kg	%65	$\frac{220.000 \times 1.000}{6.000 \times 0.65}$	56.410	%5	6	%31
SOMA KÖMÜRÜ (İstanbul)	5500 kcal/kg	200.000	TL/kg	%60	$\frac{200.000 \times 1.000}{5.500 \times 0.60}$	60.606	%8	7	%33
İTHAL KÖMÜR (Bursa)	6000 kcal/kg	260.000	TL/kg	%65	$\frac{260.000 \times 1.000}{6.000 \times 0.65}$	66.667	%23	8	%36
İTHAL KÖMÜR (İstanbul)	6000 kcal/kg	260.000	TL/kg	%65	$\frac{260.000 \times 1.000}{6.000 \times 0.65}$	66.667	%23	8	%36
FUEL-OİL No: 4 KALORİFER YAKITI (İstanbul)	9700 kcal/kg	812.000	TL/kg	%81	$\frac{812.000 \times 1.000}{9.700 \times 0.81}$	103.347	%16	9	%56
LPG - MİX DÖKME GAZ KONUT	11000 kcal/kg	1.578.000	TL/kg	%91	$\frac{1.578.000 \times 1.000}{11.100 \times 0.91}$	157.642	%5	10	%85
LPG-PROPAN DÖKME GAZ KONUT	11100 kcal/kg	1.603.620	TL/kg	%91	$\frac{1.603.620 \times 1.000}{11.100 \times 0.91}$	158.759	%7	11	%85
GAZYAĞI (İstanbul)	10400 kcal/kg	1.572.500	TL/kg	%85	$\frac{1.572.500 \times 1.000}{10.400 \times 0.85}$	177.885	%7	12	%96
LPG 12 KG - TÜP (İstanbul)	11000 kcal/kg	1.791.667	TL/kg	%91	$\frac{1.791.667 \times 1.000}{11.000 \times 0.91}$	178.988	%4	13	%96
MOTORİN (İstanbul)	10200 kcal/kg	1.595.867	TL/kg	%85	$\frac{1.595.867 \times 1.000}{10.200 \times 0.85}$	184.068	%10	14	%99
ELEKTRİK KONUT (İstanbul)	860 kcal/kWh	158.344	TL/kWh	%99	$\frac{158.344 \times 1000}{860 \times 0.99}$	185.981	-%2	15	%100

NOTLAR

* USA Dolarının son bir yıllık değer düşüş oranı % 6 olmuştur.

1- K.D.V. dahil fiyatlar alınmıştır. (Elektrik fiyatlarına %5 Belediye Vergisinde dahildir.

2- İşletme veriminin bir bölümü verim değerlerinin içerisinde gösterilmiştir. (Örneğin, sanayide kömürün daha iyi verimle yakılacağı kabul edilmiştir.)

3- Yakma yan maliyetleri verim değerine eklenmiştir. (Yakıt hazırlama, depolama ve işletme giderleri.)

4- Bu tablo yakıtların yaklaşık işletme maliyetleri hakkında fikir verebilmek için hazırlanmıştır. Otomatik kontrol bakımı, bakım kalitesi gibi nedenlerle daha uygun maliyetler oluşturulabilir.

5- Mix dökme gazın kullanımında buharlaştırıcı gerekmektedir. İşletme maliyetleri gözönüne alınmamıştır.

6- Yoğuşmalı kazan verimleri yakıt cinsine, kazan kapasitesine ve kazan tipine göre değişmektedir.

EKONOMİ GÜNDEMİ

IMF NE DERSE YAPILACAK

IMF'den yapılan açıklamaya göre Rıza Moghadam başkanlığındaki IMF heyeti 27 Şubat ile 12 Mart arasında Türkiye'de olacak ve stand-by düzenlemesinin 7. gözden geçirmesinin ikinci aşama görüşmelerini yapacak. 2004 yılı için öngörülmüş bulunan yüzde 6.5 oranındaki kamu kesimi faiz dışı fazla hedefine ulaşabilmek için bütçe imkânlarının ötesinde artırılan, asgari ücret ve sosyal güvenlik ödemelerinin yarattığı açığın, beklenene göre düşük kalmış bulunan vergi gelirleriyle nasıl giderileceği konusu tartışmaların odağını oluşturacak. Yapısal reformların durumu ve bankacılık kesimindeki gelişmeler ele alınacak. BDDK ve TMSF'nin bağımsızlığının gözden geçirilmesinin yanı sıra özel kesimin önderliğinde yatırımların hızlandırılması ve dolayısıyla ve büyümenin sağlanması da görülecek konular arasında sayılıyor.

IMF, 2002-2004 dönemini kapsayan 18. stand-by düzenlemesi çerçevesinde Türkiye'ye 21.7 milyar dolarlık destek taahhüt etmiş bulunuyor. Bugüne kadar bu desteğin 19.2 milyar doları kullanılmış durumda. Geriye kalan 2.5 milyar dolarlık tutarın 500 milyon dolarlık bölümünün kullanılması için 7. gözden geçirmenin tamamlanması gerekiyor.

2000 yılından bu yana, yani 17 ve 18. stand-by'lar ve 17. stand-by'a ek olarak kullanılan ek kaynak kolaylığı (SRF) çerçevesinde IMF, Türkiye'ye 41.8 milyar dolarlık destek taahhüdünde bulunmuş. Türkiye bugüne kadar bu tutarın 34.3 milyar dolarlık bölümünü kullanmış bulunuyor. 17. stand-by, çıkan ekonomik kriz sonucunda 18. stand-by ile değiştirildi. Bu durumda öncekinden kullanılmadan

kalan yaklaşık 5 milyar dolarlık destek tutarı iptal edilmiş gibi düşünüldüğünde geriye bugün konu olan 2.5 milyar dolarlık kullanılabilir destek kalıyor.

Öte yandan IMF'den yapılan bu kullanımlara karşı şimdiye kadar geri ödediklerimize ek olarak gerçekleştirilecek ödemelerimiz (faiz ödemeleri dahil) bu yıl 5.6 milyar dolar, 2005'te 8.4 milyar dolar, 2006'da 11.4 milyar dolar, 2007'de 648 milyon dolar tutarında. Böylece kalan geri ödeme toplamı 26 milyar dolar ediyor. (Son 2.5 milyar dolarlık bölümden kullanılacak olanlar da eklenince bu tutarlarda bir miktar değişiklikler olacak.) Bu tutarın 24.5 milyar doları anapara, kalanı faiz. Faiz oranı ortalama yüzde 3.8. (Türkiye, kotasının yüzde 300'ünü aşan bir kullanım yapmasaydı faiz oranı yüzde 2.2 olacaktı.) IMF'nin faizi, kullanımın büyüklüğüne bakıldığında son derecede düşük kalıyor. Yani bir zamanlar kamuoyunda ortaya atılan IMF'nin faizinin yüksekliği tartışmaları doğru değil. IMF'den başka hiç kimse krize girmiş bir ülkeye yüzde 3.78 faizle ortalama 3 yılda geri ödenecek bir borç vermez.

IMF'ye olan 26 milyar dolarlık borç tutarı tüm kamu kesimi dış borç stokunun (26/76 =) yüzde 34'ünü oluşturuyor. Türkiye, IMF'ye karşı tarihinde hiç bu kadar büyük oranda borçlu konuma gelmemiştir. O nedenle 7. gözden geçirmenin ikinci aşamasında IMF ne derse onların yapılması kaçınılmaz hale gelmiş bulunuyor. Bu çerçevede yeni vergilere hazır olmakta ve görüşmeler sırasında ve sonrasında tanık olabileceğimiz efenmeleri ve karşı çıkışları fazla ciddiye almadan izlemekte yarar var.

Mahfi Eğilmez

Ekonomist – Yazar - mahfie@garanti.com.tr

MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

MAKRO GÖSTERGELER	Birim	2000	2001	2002	2003	2004	2004 Tarih
REEL EKONOMİ							
GSMH (TL)	Trilyon TL	125.596	179.480	273.463	359.400	426.600	Tahmin
GSMH (USD)	Milyar USD	200	148	180	240	260	Tahmin
GSMH (Kişi Başına USD)	USD	2.948	2.160	2.584	3.009		
Büyüme	%	6,3	-9,4	7,8	4,9	5,0	Tahmin
FİYATLAR							
TEFE (Yıl Sonu)	%	28,3	88,6	30,8	13,9	10,8	Ocak
TÜFE (Yıl Sonu)	%	35,9	68,4	29,7	18,4	16,2	Ocak
DÖVİZ KURU							
TL/\$ (Yıl Ortalaması)	TL	626.519	1.228.000	1.530.000	1.500.000	1.340.000	Şubat
ORT. HAZİNE FAİZİ (Yıllık Bileşik Ort)	%	36,0	63,9	49,8	28,7	23,3	Şubat
İŞSİZLİK ORANI	%	6,6	8,4	10,3	9,4		
BÜTÇE							
Bütçe Gelirleri	Trilyon TL	33.756	51.813	76.400	100.238		
Vergi Gelirleri	Trilyon TL	26.514	39.768	59.635	84.334		
Vergi Dışı Gelirler	Trilyon TL	6.776	11.375	15.262	14.031		
Hibe	Trilyon TL	0	1	405	131		
Katma Bütçe	Trilyon TL	466	669	1.098	1.742		
Bütçe Giderleri	Trilyon TL	46.602	80.379	115.485	140.054		
Faiz Dışı Giderler	Trilyon TL	26.065	39.314	63.614	81.445		
Personel	Trilyon TL	9.982	15.204	23.160	30.201		
Diğer Cari	Trilyon TL	3.611	5.164	7.889	8.218		
Yatırım	Trilyon TL	2.472	4.140	6.887	7.165		
Faiz Giderleri	Trilyon TL	20.440	41.065	51.871	58.609		
Diğer Transferler	Trilyon TL	10.000	14.806	25.678	35.861		
Bütçe Dengesi	Trilyon TL	-12.846	-28.566	-39.085	-39.816		
Faiz Dışı Bütçe Dengesi	Trilyon TL	7.594	12.499	12.786	18.793		
Faiz Dışı Bütçe Dengesi/GSMH	%	6,0	7,0	4,7	5,2		
Bütçe Emanetleri	Trilyon TL	497	1.490	1.765	-262		
Avanslar	Trilyon TL	-402	-5.041	2.933	-1.824		
Nakit Dengesi	Trilyon TL	-12.751	-32.117	-34.387	-41.902		
BORÇ GÖSTERGELERİ							
Kamu İç Borç Stoku	Trilyon TL	36.420	122.157	149.870	194.387		
Tahvil	Trilyon TL	34.363	102.128	112.850	168.974		
Bono	Trilyon TL	2.057	20.029	37.020	25.413		
Toplam Dış Borç Stoku	Milyar USD	120	115	131	142		
Orta Uzun Vadeli Dış Borçlar	Milyar USD	92	99	116	123		
Kısa Vadeli Dış Borçlar	Milyar USD	28	16	15	19		
Kamu Dış Borç Stoku	Milyar USD	52	60	72	68		
Kamu Toplam Borç Stoku	Milyar USD	114	173	180	206		
Kamu Toplam Borç Yüklü	%	57	117	100	86		
ÖDEMELER DENGESİ							
İhracat (FOB)	Milyar USD	30,7	34,4	39,1	46,0		
İthalat (FOB)	Milyar USD	-53,1	-38,9	-47,8	-57,2		
Dişticaret Dengesi	Milyar USD	-22,4	-4,5	-8,6	-11,2		
Cari İşlemler Dengesi	Milyon USD	-9.819	3.390	-1.782	-4.203		
YABANCI SERMAYE İZİNİ	Milyon USD	3.477	2.726	2.242	1.208		
PARASAL GÖSTERGELER							
Emisyon	Trilyon TL	3.772	5.511	8.069	10.987	11.482	Ocak
M1	Trilyon TL	8.210	11.077	15.665	21.045	22.034	
M2	Trilyon TL	32.813	46.303	61.449	80.435	88.502	
M2Y	Trilyon TL	57.167	104.698	133.403	149.665	153.237	
Para İkamesi Oranı (DTH / M2Y)	%		55	54	46,3	42,2	
MEVDUAT TOPLAMI	Trilyon TL	56.293	106.782	134.175	148.555	152.124	Ocak
TL Mevduat	Trilyon TL	30.918	44.280	57.275	74.409	82.497	
YP Mevduat	Trilyon TL	25.375	58.238	74.241	71.653	67.039	
Bankalararası Mevduat		8.296	4.264	2.659	2.493	2.588	
KREDİ STOKU	Trilyon TL	27.775	34.694	34.737	50.527	52.170	Ocak
Kredi/Mevduat Oranı	%	49,3	33,8	26,4	34,6	34,9	
MB UA DÖVİZ REZERVLERİ	Milyar USD	21,6	18,7	26,7	32,2	34,0	Ocak

SİSTEMATİK YAKLAŞIMLAR

BİLGİ EKONOMİSİ" NDE MÜŞTERİ YÖNETİMİ

Müşteri Odaklı yönetim anlayışları ile rekabet avantajları ve karlılık modelleri yaratmanın yolları.

Bu yazıda, Müşteri Odaklı yönetim anlayışlarının nasıl biçimlendiğini, CRM projelerinin hangi hedefler için yürütüldüğünü ve Müşteri İlişkilerinde başarıyı sağlamanın kilometre taşlarının neler olduğunu bulacaksınız.

Teknolojinin yeni imkanları ve globalleşme hem yerel hem de küresel rekabetleri giderek keskinleştiriyor. Uzun yıllar ürün, sonra da verimlilik ve fiyat için yarışan firmalar kendilerini giderek yeni bir yarış içinde buluyorlar. Kuralları yeni belirginleşmekte olan bu yeni yarışın hedefi müşterinin ta kendisi. "Müşteri"nin artık şirketin en önemli öz varlığı olarak kabul görüyor. Tüm senaryolar "müşteri" üzerine yazılıyor, tüm savaşlar "müşteri"ler için kopuyor, oyunun kurallarını artık "müşteri" belirliyor.

Nedir Şu CRM Dedikleri ?

CRM (Customer Relationship Management/Müşteri İlişkileri Yönetimi) bu yarışın sihirli ismi. Bugüne kadar ortaya çıkan bir çok tarifi olmasına rağmen CRM için hiç kimsenin itiraz etmeyeceği tanım CRM'in şirketin bütününe yayılması gereken müşteri odaklı bir iş yapış felsefesi olduğu. Müşterileri daha iyi anlamayı ve yeni müşteri bulma gayretleri yanında, eski müşterilerin karlı olanlarının korunmasını öngören CRM teorileri Bilgi Ekonomisinin 3 ortak temel taşına dayanıyor :

- 1) Kuralsız rekabete girmek yerine iş birliğine yönelin.
- 2) Farklılığınızı üründe değil servislerinizde hissettirin.
- 3) Teknolojiden her sahada yararlanın.

Rekabet Kulvarları Nasıl Değişiyor ?

Şirketlerin rekabetlerini sürdürebilecekleri 3 temel kulvar var:

- Ürün liderliği bu kulvarların ilk ortaya çıkmış olanı. 1900'lü yılların ortalarından başlayarak 1970'lere kadar kurumlar, rekabette hep ürünleri ile öne çıktılar. Ürün Liderliği önemli bir rekabet silahı olmasına rağmen, teknolojinin gelişmesi ve yaygınlaşması, üretim imkanlarını artırarak bu yarışta firmaların "tek" kalmasını zorlaştırdı.
- Ürün liderliği kulvarının kalabalıklaşmaya başlaması üzerine şirketler fiyatları ile rekabet etme yarışına girdiler. Verimlilik yükseldi, performanslar arttı. Bunu ilk gerçekleştiren şirketler Fiyat Lideri olarak rakiplerini zaman zaman yarış dışına da ittiler. Ancak, ilerleyen zaman gösterdi ki, kıyasıya fiyat savaşları, şirketleri aslında galibi olmayan bir yarışın içine çekiyor.
- Müşteri İlişkileri'nin yeni bir rekabet kulvarı olarak ortaya çıkışı 1990'lı yıllarda başladı. Ürünü veya fiyatı ile rekabet etmekte olan firmalar bu yeni yarışta rekabet avantajı kazanmak veya var olan avantajlarını koruyabilmek için hızlı bir değişim sürecine girdiler. "Müşteri"nin şirketin öncelikleri arasında en ön safa yerleşmesi ile birlikte, Müşteri Odaklılık anlayışı en rekabetçi yönetim biçimi haline geldi.

Müşteri Odaklılık ve CRM

Müşteri odaklı yönetimde başarılı olan şirketler kazandıkları kurumsal refleks sayesinde Müşteri Mülkiyeti'ni ele geçirmeye ve Karlılık Modellerini Müşteri Piramidi'ni sağlıklı yönetebilmek üzerine kurmaya başladılar. Bu anlayışları benimseyen şirketlerin hızla öne geçmesi CRM felsefelerinin yıldızını aniden parlattı ve şirketler CRM başlıklı çeşitli projelere start vermeye başladılar. IDC'nin 2002 yılında yaptığı bir araştırmaya göre

şirketlerin CRM amaçlı harcamalarının 2001 yılında 34,9 USD olduğu ve bu rakamın 2006 yılına kadar 90,3 milyar dolara varacağı bekleniyor. CRM Enstitüsü'nün belirlemelerine göre, Türkiye bu rakamın yaklaşık 225 Milyon Dolarını (yaklaşık 1/400)'ünü oluşturacak.

CRM Projeleri Neleri Hedeflemeli ?

CRM projelerinin başarılı olabilmesi için ilk şart, projenin şirketin iş önceliklerini hedefleyen bir stratejiye oturtulması. CRM projeleri çok farklı neticeler hedef alınarak ve çok farklı disiplinler altında başlatılabiliyor. Kullanılan disiplinlerden bağımsız olarak proje hedefleri iki ayrı başlık altına toplanabiliyor.

"Ortak Akıl"

Şirket kültürünün, stratejik iş hedeflerinin ve Pazar koşullarının bileşkesi ile oluşturulacak Kurumsal Ortak Akıl, sizi Müşteri Yönetimi konusunda bir hedefe taşıyacak. Bir anlamda üst yönetimin akıl bileşkesi ile oluşturulacak temel hedefler ve ana prensipler CRM yolculuğuna başlamadan önce yeni çalışma düzeninin mutabakatı olacak.

Müşteri Odaklı Yapılanma

Şirketin müşteri ilişkilerini başarı ile yürütebilmesi için en önemli ihtiyacı CRM yetkinliklerinin kurum kültürünün bir parçası haline gelmiş olması ve kurum sathına yaygınlaştırılmış olması gerekir.

Karlılık Modelleri

Karlılık Modelleri, Müşteri Mülkiyetini elde etmek için yapılacak çalışmalar ve müşteri tabanında oluşturulacak mikro segmentler için yapılacak hedef odaklı kampanyaları kapsıyor. Bu çalışmaların tümü oluşturulacak CRM veri tabanı üzerinde yürütülüyor. Temel CRM verileri ile oluşturulan veri tabanı farklı segmentlere bölünerek Toplam Müşteri Değerinin tespiti ve yönetilmesinde kullanılıyor.

Hedefleri Nasıl Seçmelisiniz ?

Projelerin tasarlanmasından hatta seçiminden önce ilk yapılması gereken kurumun cari durumunun ve CRM yetkinliklerinin belirlenmesi. Şirketinizin Müşteri Odaklılık Analizi'ni yaparak (CRM ScoreCard) önceliklerinizi belirleyebilir ve CRM yolculuğuna sağlıklı bir başlangıç ile adım atabilirsiniz.

Stratejik Hedeflerin Seçimi

Stratejik hedefler, müşteri ilişkileri için inşa edilecek modellerin oluşumunu sağlar. Ortaya çıkartılacak ilişki ve rekabet modelleri, bu modellerin çalışma esasları ve modellerin başarısının ölçülebileceği kriterlerin belirlenmesi, stratejik hedeflerin seçimi ile gerçekleşir.

Temel Strateji Bileşenleri

Temel bileşenlerin içinde, müşteri yaklaşım stratejilerinin tespiti, Müşteri Katmanlarının belirlenmesi çalışmaları yer almalıdır.

Rekabet Modelleri

Kurum, kendisine bağlı çalışan ve sağlayıcı rolü üstlenen kuruluşları iş ortağı gibi görmeli ve temel stratejilerin tespitinde iş ortakları arasındaki rekabet esaslarını dikkate alacak stratejik unsurları, çalışma modeline yerleştirmelidir.

CRM İnisiyatif Programları

CRM inisiyatif programları Müşteri Mülkiyetinin artırılmasını hedefleyen program ve kampanyalardır. Müşteriler ile kurulacak ilişkiler kurumun hedeflerine paralel ilişki modellerine oturtulmalı ve kitlesel yaklaşımlar yerine, oluşturulacak Müşteri Prototip'lerine göre Bir'e Bir Yaklaşım modelleri oluşturulmalıdır. eCRM (Internet üzerinde müşteri ilişkileri yönetimi) planı bu modelleri destekleyecek biçimde yapılandırılmalıdır.

Performans Ölçümü

Kurumsal hedefleri besleyecek sonuçların ölçülebileceği performans kriterleri tespit edilmeli ve kurumun çalışma prensiplerinin içine, periyodik ölçüm standartları yerleştirilmelidir.

Analitik Hedeflerin Seçimi

Analitik hedefler, kurumun bilgi kullanımı ile ilgili unsurları içerir. Verilerin bilgiye dönüşmesi ve bu bilgilerinden kurumsal faydaların elde edilmesi sürecindeki anlayış ve çalışmaları kapsar. Veri toplama, veri bankası, verilerin proses edilmeleri, analizleri ve ilginin kuruma yaygınlaştırılması, seçilen analitik hedeflerin etkileyeceği çalışmalardır.

Müşteri Veri Profili

Kurumun operasyonlarını müşteri odaklı olarak yürütebilmesi için ilk şart, müşteri verilerinin sağlıklı olarak tutulmasıdır. Bunu sağlayabilmek amacı ile saklanması gereken müşteri verilerinin, statik veriler, dinamik veriler ve stratejik veriler başlıkları altında hangi tanımlarla takip edileceği tespit edilmeli ve bir "Müşteri Veri Sözlüğü" (Data Dictionary) hazırlanmalıdır.

Veri Toplama Yeteneği

Verilerin sağlıklı akışının sağlanabilmesi için kurum içi veri kanallarının tespiti, harici veri kaynaklarının belirlenmesi ve tetikleyici verilerin tespit edilerek veri akış prosedürlerinin oluşturulması gerekmektedir.

Analiz Yetenekleri

Müşteri davranış modelleri, dinamik müşteri segmentasyonu ve stratejilerin biçimlenmesine yardımcı olabilecek analizler için analiz araçları seçilmeli ve etkin kullanımları sağlanmalıdır.

Kurumsallaştırma ve Yaygınlaştırma

Kurulacak bilgi sisteminin yönetimi ve bakımı sistemin sürekli hizmet verebileceği şekilde tasarlanmalı ve bilgilere erişim yeteneği, kurum sathına yaygınlaştırılabilecek yapıda oluşturularak uzak erişim imkanları sağlanmalıdır. Müşteri bilgilerinin paylaşılma standartları kararlaştırılmalı ve farklı noktalardan müşteri bilgilerine tek standartta ulaşılabilecek bir yapı kurulmalıdır.

Operasyonel Hedeflerin Seçimi

Kurumun operasyonel hedefleri, metot ve otomasyon önceliklerini belirler. Değişim anlayışının benimsenmesi, proseslerin müşteri odaklı yapılarak, kurumun müşteri odaklı ürünler sunabilir hale gelmesi ve proseslerde otomasyondan yararlanarak iş verimliliğini üst düzeyde tutabilmesi için atılacak adımlar operasyonel hedeflere göre belirlenir.

Değişim Yönetimi

Değişimin sürekliliğinin sağlanabilmesi ve hareket kabiliyetinin yüksek tutulabilmesi amacı ile üst yönetimin hedefleri paylaşması ve proje takımı içinde yer alması sağlanmalıdır. Kurum birimleri arasında proje hedefleri açısından ilişkiler dengesi sağlanmalı ve bir transformasyon planı ile hareket edilmelidir.

Proseslerin Müşteri Merkezli Yapılanması

Kurumun iş süreçlerinde müşteri temaslarını ilgilendiren prosesler tespit edilmeli ve bu prosesler oluşturulacak müşteri gruplarına göre uyarlanmalıdır. Proseslerin verimlilik standartları tespit edilmeli ve ölçüm esasları belirlenmelidir.

Otomasyon

Kurumun hangi iş süreçlerinin bilgisayar ortamında ve hangi seviyede otomasyona tabi tutulacağı seçilmeli, kullanılmakta olan sistemler ve iş ortaklarının bilgi sistemleri ile nasıl entegre edileceği planlanmalıdır.

Hizmet/Ürün Uyarlama Yetenekleri

Müşterilere ve sağlayıcılara sağlanacak hizmetler birer ürün olarak ve ayrıştırılmalı ve net olarak tanımlanmalıdır. Bu hizmet/ürünlerde müşterinin sağlayacağı nihai fayda önceden belirlenerek bu nihai faydayı sağlayacak dış katmanlar mümkün derecede ürüne katılmalı ve hizmet/ürünlerin müşteri odaklı olması sağlanmalıdır. Zaman içinde bu hizmet/ürünlerin oluşacak müşteri segmentlerine göre uyarlanabilmesi için tedbir alınmalıdır.

İnteraktif Hedeflerin Seçimi

Müşteri odaklı yapılanma içinde en önemli adım interaktif hedeflerin seçilmesidir. Kurumun etkileşim gücünü ortaya çıkartacak olan yetkinlikler, bu hedeflere paralel olarak belirlenir. Kurumun müşterileri ve müşterilerin kurumu algılayabilmesi için temel alınacak anlayışlar, haberleşme kanallarının etkinliği ve kurumun ortak davranış modeli, interaktif hedef seçimlerine paralel olarak belirlenir.

Kanal Yönetimi

Müşteri temas noktaları listelenmeli ve bu noktalarda etkileşim kontrol yeteneği sağlanmalıdır. Etkileşim kanalları müşterinin haberleşme tercihlerini karşılayabilecek esneklikte tasarlanmalı ve yeni haberleşme teknolojilerinin kullanılması sağlanmalıdır. Sağlayıcılarla müşteriler arasındaki haberleşme trafiğinde bilgi kaybı yaratmayacak bir yapı oluşturulmalıdır.

Müşteri Algılama

Gültekin Güldür
CRM Institute Turkey
gguldur@crminturkey.org

Kurumun müşteri taleplerini doğru algılamasını sağlayacak bir yapının oluşturulması önemli noktalardan biridir. Algılamanın sağlıklılığı için refleks sistemi kurulmalı, cevap performans standartları belirlenmelidir. Eskalasyon kontrolü, ve geri bilgi toplama anlayışları haberleşme kanallarının yapısı içinde yer almalıdır.

Dış Mesaj Yönetimi

Müşteri ile kurumun ilişkisinde sürekliliğin sağlanması, kurumun dış mesajlarında oluşturulacak segmentasyon yapısına, mesajların kişiselleştirilmesine ve müşteri algılama ölçümlerinin yapılmasına bağlıdır. Bu anlayışların kurumun çalışma yapısına yerleştirilmesi gerekir.

Kurumsal Davranış modeli

Kurumsal etkileşim standartlarının belirlenmesi, kurumsal mesaj bütünlüğünün garantilenmesi ve kurulacak müşteri odaklı modelin kişisel rollerle müşterilere sürekli yansıtılması sağlanmalıdır.

İŞSİZ ÜYELERİMİZE DUYURU

24.04.2002 Tarih 95 nolu Oda Kararı Uyarınca;

“Oda Hukuk Danışmanından alınan mütalaa doğrultusunda Şube Yönetim Kurulunca gerekli tahkikatlar yapılmak kaydıyla işsiz üyelerin şubelere başvuruları halinde başvurunun yapıldığı yıl için üye ödentisi tahakkuk ettirilmemesine, KARAR VERİLDİ”

Anılan karar doğrultusunda; halen çalışmayan üyelerimizin Şube Yönetim Kurulumuza başvurmaları durumunda başvuru yılına ait üye ödentisi tahakkuk ettirilmeyecektir.

Gerekli Belgele;

Şube Yönetim Kuruluna hitaben yazılmış ilgili dilekçe;

Bağkur, SKK ve Emekli Sandığı Bölge Müdürlüklerinden alınmış olan “Çalışılmadığına Dair Yazı.”

ÜYELERDEN HABERLER

Görev Değişikliği Yapan Üyelerimiz

Adı Soyadı	Eski Kurumu	Yeni Kurumu
Şevket TEMELLİ	Otokoç A.Ş.	Otokoç A.Ş. – Satış Yöneticisi
İsmail MORAL	-	Halk Matbaası- Müdür (Kutlukent)
Ahmet AYDOĞDU	Ayyıldız Müh.Ltd.Şti.	Cazgır A.Ş.
O.Murat BAYRAK	Ar-Ge Ltd.Şti.	Ünye Çimento San.Tic.Ltd.
Ali SARAL	Öntes Mühendislik	Yeşilyurt Dem.Çek.San.Tic.Ltd.Şti.
Ayşe Nurhan ÜNER	-	Poelsan San.Tic.Ltd.Şti.
Engin ÇETİNKAYA	-	Sam-Pa Otomotiv San.ve Tic.Ltd.Şti.
Şükrü DEMİREL	FKK Güney Takoz Sanayi	Peugeot Dolunay Otomotiv
Hasan KARAGÖZ	Oto Berlin Ticaret	TSE Samsun Mahalli İl Tems.
Ahmet BÜLBÜL	Yavuz İnşaat San.Tic.Ltd.Şti.	Arı-Tek San.Tic.
Ali Osman SAKAR	Telekom Şube Müd.	İl Telekom Müd.Yrd.

ÜYELERİMİZE YENİ GÖREVLERİNDE BAŞARILAR DİLERİZ.

ARAMIZA YENİ KATILAN ÜYELER

Adı Soyadı	Şube Tarihi	Kayıt	Bitirdiği Okul ve Yılı
MURAT KEMAL YEŞİLKANAT	06.01.2004		CUMHURİYET ÜNİV.-2003
ALTUĞ AKBAŞ	12.01.2004		İ.T.Ü SAKARYA MÜH.FAK.-1992
ERHAN AKBAŞ	12.01.2004		DUMLUPINAR ÜNİV.-2002
MURAT SİPAHİ	14.01.2004		GAZİANTEP ÜNİV.-2002
SADIK DEMİRBAŞ	14.01.2004		PAMUKKALE ÜNİV.-2000
TAYFUN TANER YILMAZ	14.01.2004		DOĞU AKDENİZ ÜNİV.-2001
ERHAN KARAIŞMALOĞLU	23.01.2004		OSMANGAZİ ÜNİV.-2002
MÜCAHİT ÇOŞKUN	23.01.2004		CUMHURİYET ÜNİV.-2000
SONER GÜMÜŞ	26.01.2004		CUMHURİYET ÜNİV.-2002
ERCAN KULAKSIZ	12.02.2004		AKDENİZ ÜNİV.-1995
METİN IŞIK	12.02.2004		ATATÜRK ÜNİV.-2000
HAKAN UYANIK	13.02.2004		PAMUKKALE ÜNİV.-2004
HAMDİ YILMAZ	17.02.2004		CUMHURİYET ÜNİV.-1993
EYÜP ÖZTÜRK	17.02.2004		CUMHURİYET ÜNİV.-1989
OSMAN NURİ UZUN	24.02.2004		ÇUKUROVA ÜNİV.-2001

YENİ KAYIT OLAN ÜYELERİMİZİ TEBRİK EDER GÜÇLÜ ODANIN ANCAK BİRLİKTELİKLE OLABİLECEĞİNİ HATIRLATIRIZ.

Mutlu Olaylar

Tunç TÜRKOĞLU	Mine hanım ile evlenmiştir. Ömür boyu mutluluklar dileriz.
Hacı DURMUŞ	Evlenmiştir. Ömür boyu mutluluklar dileriz.
Hayati ÇAKIR	Kızı olmuştur. Sağlıklı ve uzun ömürlü olmasını dileriz.
Barış KAYGUSUZ	Kızı olmuştur. Sağlıklı ve uzun ömürlü olmasını dileriz.
Gökhan KORKMAZ	Nişanlandı. Ömür boyu mutluluklar dileriz.

SAĞLIKLI, MUTLU BAŞARILI ÖMÜRLER DİLERİZ**Hastalık & Vefat**

Mustafa TÜRKOĞLU	Annesi vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Ömer YILDIZ	Babası vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Murat KURT	Babası vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Mehmet GÜLEÇ	Babası vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Alaattin UĞURLU	Halası ve Eniştesi vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Yusuf Ziya YILMAZ	Halası vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Aycan TÜRKEL	Ancası vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Hami DANIŞ	Kayınpederi vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Ahmet KOLDAŞ	Yengesi vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Alptekin ŞAHİNOĞLU	Dayısı vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Murat ÜNAL	Teyzesi vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Halil YÜKSEL	Kuzeni vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Tunç TÜRKOĞLU	Babaannesi vefat etmiştir. Başı sağolsun der Merhuma Allah'tan rahmet dileriz.
Mine ŞENK	Annesi geçirdiği rahatsızlık sonucu ameliyat olmuştur. Geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.
Kamil OKUR	Eşi geçirdiği rahatsızlık sonucu ameliyat olmuştur. Geçmiş der acil şifalar dileriz.
Mehmet KANSÜL	Trafik kazası geçirmiştir. Geçmiş olsun der acil şifalar dileriz.

gözlükle dünyanızı
daraltmayın

Net Görmek Sizin de Hakkınız...

Excimer Laser

Büyük Anadolu
Hastanesi'nde

BÜYÜK ANADOLU
HASTANESİ

Detaylı Bilgi için **435 27 00**

Tel: 0362.435 27 00 Fax: 435 34 88

nolu telefondan bilgi alınabilir

İstiklal Caddesi No:48 SAMSUN

MİYOPLAR: 1' den 15 dereceye kadar

HİPERMETROPLAR: 1'den 5 dereceye kadar

ASTİGMATLAR: 1'den 5 dereceye kadar

ARTIK GÖZLÜK TAKMAYACAKSINIZ!

Lazer Artık Çok Yakınızdadır...

- ✓ **LAZER**, kansız, ağrısız, ağsız bir işlemdir.
- ✓ Her iki gözün işlemi sadece 15 dk. sürer.
- ✓ 2 gün içerisinde işinize dönebilirsiniz, göz kapatılmaz.
- ✓ 18 yaş üzerinde tüm hastalara uygulanabilir.
- ✓ Dünya da her yıl en az 2 milyon insan lazer işlemi almaktadır.
- ✓ Tıbbi açıdan risk yok denecek kadar azdır. Göz içerisine müdahale edilmediğinden göz bütün lüğü bozulmaz.
- ✓ Katarakt ameliyatı sonrası uzak gözlüğü kullananlar da lazerle gözlüklerinden kurtulabilir.

**BÜYÜK ANADOLU
HASTANESİ**

GÖKHAN OTOMOTİV

SANAYİ ve TİCARET LTD. ŞTİ.

MOTEC MOTOR OIL

KARADENİZ BÖLGE DİSTRİBÜTÖRÜ

19 Mayıs San. Sit. Suoğlu Cad. No.: 16
Tel.: (0.362) 266 76 85 Fax (0.362) 266 95 72
Kutlukent / SAMSUN

